
تفسیر موضوعی قرآن
(قرآن و ریاضیات)
ویژه جوانان
جلد ۴
سیدمرتضی علوی

بسم الله الرحمن الرحیم

تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان

نویسنده:

علی نصیری

ناشر چاپی:

انتشارات پژوهش‌های تفسیر و علوم قرآن

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴(قرآن و ریاضیات)

مشخصات کتاب

سرشناسه : علوی، سیدمرتضی ۱۳۲۹ عنوان و نام پدیدآور : قرآن وریاضیات/ نگارش سیدمرتضی علوی؛ با مقدمه محمدعلی رضایی‌اصفهانی. مشخصات نشر : قم: انتشارات پژوهش‌های تفسیر و علوم قرآن ۱۳۸۶. مشخصات ظاهری : ۱۹۶ص.: جدول. فروست : تفسیر موضوعی ویژه جوانان ؛ ۴. شابک : ۱۸۰۰۰ریال ۹۶۴-۲۵۳۴-۱۴-۲ : یادداشت : پشت جلد به انگلیسی : Quran and mathematics. یادداشت : کتابنامه : ص. [۱۹۳] - ۱۹۶ ؛ همچنین به صورت زیرنویس. موضوع : قرآن-- اعجاز موضوع : قرآن و ریاضیات شناسه افزوده : رضایی اصفهانی محمدعلی ۱۳۴۱ - ، مقدمه‌نویس رده بندی کنگره : BP۱۰۳/۶/ع۸ق۴ ۱۳۸۶ رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵۸ شماره کتابشناسی ملی : ۱۱۴۳۰۲۵

درآمد

قرآن کریم چشمه سازی جوشان است که برای همه زمان‌ها و مکان‌ها و نسل‌های بشر آمده است. از این رو پاسخگوی نیازها و پرسش‌های زمانه است. پاسخ‌های قرآن بصورت تفسیر آیات الهی ارائه می‌شود که به دو شیوه اساسی ارائه می‌گردد: الف: تفسیر ترتیبی: تفسیر آیات کل قرآن با یک سوره از ابتداء تا پایان که به صورت مرتب انجام می‌شود. ب: تفسیر موضوعی: این شیوه تفسیری خود به دو روش فرعی تقسیم می‌شود. اول: تفسیر موضوعی که موضوعاتش را از درون قرآن می‌گیرد، برای مثال مفسر آیات نماز یا زکات را از قرآن جمع‌آوری کرده سپس، با توجه به قرائن دیگر، به بحث و بررسی و نتیجه‌گیری از آنها می‌پردازد. دوم: تفسیر موضوعی که موضوعاتش را از متن اجتماع یا علوم و وقایع عصری می‌گیرد و بصورت پرسش به محضر قرآن عرضه می‌کند، سپس مفسر آیات موافق و مخالف را جمع‌آوری کرده و با در نظر گرفتن قرائن دیگر (مثل روایات و علوم و شواهد تاریخی و ...) به نتیجه‌گیری و استنباط می‌پردازد و پاسخ پرسش زمان خویش را می‌یابد، و به مخاطبان قرآن ابلاغ می‌کند. از این رو «مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی» به عنوان نخستین مرکز پژوهشی کشور بر خود لازم دید که مجموعه‌ای از تفاسیر موضوعی را فراهم آورد که پاسخگوی پرسش‌ها و نیازهای زمان جوانان عصر خویش باشد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰ نوشتار حاضر یکی از سلسله تفاسیر موضوعی از نوع دوم است که برای جوانان فراهم آمده است و با قلمی روان و مستند به آیات (و با توجه به قرائن روائی، علمی و ...) به یکی از پرسش‌های زمان در باب قرآن و ریاضیات پاسخ می‌دهد. مقوله اعجاز عددی قرآن یکی از مسائل شگفت‌انگیز است که در عصر ما شاخه‌های مختلفی پیدا کرده و لازم است که جوانان مسلمان از دیدگاه‌ها نسبت به آن آگاه شوند، و با شگفتی‌ها و اشکالات و پاسخ‌های آن نیز آشنا گردند. نویسنده محترم این اثر فاضل محترم جناب آقای سید مرتضی علوی از فارغ التحصیلان رشته تخصصی تفسیر حوزه علمیه قم می‌باشد که عمر خود را وقف قرآن کرده و به تحقیق و پژوهش پرداخته است. امید است جامعه قرآن پژوه و جوانان قرآن دوست و متعهد از این اثر ارزشمند استفاده کامل کنند و دیدگاههای خویش را برای ما ارسال کنند. در اینجا لازم است از نویسنده محترم که اثر خود را در اختیار مرکز گذاشت و از پژوهشگران مرکز که در آماده‌سازی این اثر تلاش کردند، بویژه آقای نعمت الله صباغی و نصر الله سلیمانی تشکر کنیم. «۱» الحمدلله رب العالمین قم- ۱۷/ ۱۲/ ۱۳۸۵ محمدعلی رضایی‌اصفهانی تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱

مقدمه

اعجاز عـددی و نظم ریاضـی قرآن «۲» درآمـد: همـانطور که در بخش اوّل بیـان کردیم اعجـاز قرآن ابعـاد کوناگونی دارد. از قبیل؛ فصـاحت و بلاـغت، محتوای عـالی از پیـامبری امّی، اعجـاز علمی و ... برخی از نویسـندگان و صاحب نظران در چنـد دهه اخیر بُعد دیگری برای اعجـاز قرآن بیان کرده‌انـد که همان اعجاز عـددی قرآن است اینان ادعا می‌کننـد که یک نظم ریاضـی بر قرآن حاکم است. هر چند که در کتاب «الاتقان فی علوم القرآن» سیوطی، رد پای این فکر دیده می‌شود. «۳» امّا تا چند سال اخیر این راز علمی پنهان مانده بود و با پیدایش رایانه‌هایی (کامپیوترهای) که می‌تواند حساب‌های بسیار زیادی را در مدت زمان کمی و با دقت بالائی انجام دهد، پرده از روی نظم ریاضی قرآن برداشته شد و اعجاز این کتاب مقدس بار دیگر بر جهانیان ثابت گردید. این صاحبنظران از این رهگـذر نتایـج دیگری هم می‌گیرنـد که تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲ اشـاره خواهیم کرد. در رأس این گروه افرادی همچـون رشـاد خلیفـه و عبـد الرزاق نوفـل و ... هسـتند. در مقابـل آنـان گروه دیگری از نویسـندگان و صـاحب نظران قرآنی، قرار دارند که این مطالب را نمی‌پذیرند. و برخی محاسبات آنان را خطا آلود می‌دانند. و حتی برخی نویسندگان با شدت هر چه بیشتر قسـمتی از این مطالب را توطئه بهائیت معرفی می‌کنند و آن را یک جریان انحرافی می‌دانند و در این مورد به ادعای نبوت رشـاد خلیفه و کشـته شـدن او استشـهاد می‌کننـد. «۱» مـا ابتـدا گزارشـی از کتاب‌هـا و نویسـندگان دو گروه بیـان می‌کنیـم و سـپس نتیجه‌گیری خواهیم کرد. الف: موافقـان اعجـاز عـددی قرآن: در این مورد افراد زیـادی کتاب و مقاله نوشـته‌اند که به مهمترین آنها اشاره می‌کنیم: ۱. معجزه القرآن الکریم، دکتر رشـاد خلیفه: دکتر رشـاد خلیفه در خانواده‌ای از صوفیان مصـر در شـهر «طنطه» متولد شـد و در سال ۱۹۷۱ م در شـهر مکه رسماً به جرگه نائبـان مکتب تصوف در آمـد. او تحصـیلات جدیـد خود را تا کارشناسـی در دانشـکده کشاورزی عین الشـمس قاهره کذراند و سـپس کارشناسـی ارشد خود را در دانشـگاه تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳ آریزونا (۱۹۵۹- ۱۹۶۱ م) آمریکا گذرانـد و سـپس دکترای خود را در دانشـگاه کالیفرنیا (۱۹۶۲- ۱۹۶۴ م) در رشته بیوشیمی گیاهی گذراند. «۱» او به مـدت سه سـال در مورد قرآن با اسـتفاده از رایانه تحقیق کرده است. و نتیجه این تحقیقات را در سال ۱۳۵۱ ش به روزنامه‌های دنیا داده شد. «۲» کتـاب او تحت عنوان «معجزه القرآن الکریم» در سال ۱۹۸۳ م در بیروت چاپ شد. «۳» و به زبـان انگلیسـی نیز در آمریکـا چـاپ شـد. «۴» تمـام کوشـش اسـتاد مزبور برای کشف معـانی و اسـرار حروف مقطعه قرآن صورت کرفته است. و ثـابت کرده است که رابطه نزدیکی میـان حروف مـذکور، با حروف سوره‌ای که در آغاز آن قرار گرفته‌انـد، وجود دارد. او برای محاسبات این کار از رایانه کمک گرفته است و بیان کرده که در ۲۹ سوره قرآن حروف مقطعه آمده است که مجموع این حروف ۲۸ حرف الفبـای عربی را تشـکیل می‌دهـد (یعنی: ا- ح- ر- س- ص ط- ع- ق- ک- ل- م- ن ه-- ی) که گاهی آنان را حروف نورانی نامند. او نسبت این حروف را در ۱۱۴ سوره قرآن سـنجیده است و به نتایجی رسیده است که به برخی آنها اشاره می‌کنیم: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴ نسبت حرف «ق» در سوره «ق» از تمام سوره‌های قرآن بدون اسـتثناء بیشتر است. مقـدار حرف «ص» در سوره «ص» نیز به تنـاسب مجموع حروف سوره از هر سوره دیگر بیشتر است. و نیز حرف «ن» در سوره «ن و القلم» بزرگـترین رقم نسبی را در ۱۱۴ سوره قرآن دارد. ایشان عدد ۱۹ را یک عدد اساسـی در قرآن می‌داند که از «تسـعه عشر» «۱» اخـذ کرده و اعـداد برخی آیـات و کلمـات را بر آنها تطبیق کرده و یک نظام ریاضـی را ارائه می‌دهـد. ایشان با محاسبات زیاد و جـدول‌های متعدد به اثبات این مطالب می‌پردازد. و نتایج زیر را می‌گیرد: الف: قرآن کلام خداست. محل حروف مقطعه قرآن در جای مشـخص خود طرح پیشـرفته توزیع الفبایی در سراسـر قرآن را اثبات می‌کنـد. هیچ کس نمی‌تواند ادعا کند که این گونه طرح پیشـرفته توسط انسـان، هر قـدر هم متعالی باشـد قابل وصول باشـد. ایشان از رایانه می‌خواهـد که تعـداد تبـدیل‌های ممکن را به منظور کتابی مثل قرآن که از لحاظ ریاضـی دقیق و حساب شـده است محاسـبه کند که ۶۲۶ سپتیلون (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۶۲۶) می‌شود. که قطعاً از توان و ظرفیت هر مخلوقی خارج است. و کسـی نه در گذشـته، نه حال و نه آینـده قادر نخواهـد بود اثری همتای قرآن بیاورد. تفسـیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵ و سـپس اعجاز قرآن را از این

مطلب نتیجه گیری می کند و حتی معجزات موسی و عیسی را از طریق قرآن اثبات می کند. «۱» ب: ترتیب موجود تدوین سوره‌های قرآن ترتیبی ملهم از ذات الهی است. ج: ترتیب نزول سوره‌های قرآن، آنچنان که امروزه می‌دانیم از جانب خدای تعالی است. د: محل نزول سوره‌های قرآن، اعم از مکی یا مدنی، مورد تأیید قرار می گیرد. ه-: شیوه مخصوصی کتابت کلمات در قرآن را خدای تعالی خود دستور فرموده است. و لذا توصیه می کند کتابت قرآن (صلوه، به صلاه) تغییر داده نشود. و: طریق خاص قرآن در تقسیم هر سوره به آیات با امر الهی صورت گرفته است. ز: آیه «بسم الله الرحمن الرحیم» جزء لا- یتجزای هر سوره، بجز سوره ۹ (التوبه) است. که آن را با دلایلی از نظم ریاضی ثابت می کند. «۲» ۲. اعجاز قرآن، تحلیل آماری حروف مقطعه، تالیف رشاد خلیفه، ترجمه و ضمائم از سید محمدتقی آیت‌اللهی: مترجم محترم کتاب را از نسخه اصل انگلیسی ترجمه کرده و در سال ۱۳۶۵ توسط انتشارات دانشگاه شیراز منتشر شده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶ ایشان مقدمه‌ای در باره معرفی نویسنده (رشاد خلیفه) و مقدمه‌ای به عنوان «سخن مترجم» اضافه کرده است. و ضمایمی نیز آورده که مقادیر حروف را بر اساس حروف ابجد حساب کرده و حتی برخی خطاهای متن انگلیسی را یاد آور شده است. «۱» ۳. معجزه القرن العشرین من کشف سباعیّه و ثلاثیه اوامر القرآن الکریم، ابن خلیفه علیوی: ایشان در کتاب خود که ۱۱۰ صفحه است، می گوید ۹۰٪ اوامر قرآن هفتگانه یا سه گانه یا یگانه است. و تکرار آنها در موارد خود لازم بوده است. برای مثال: امر «اعبدوا» (بپرستید) سه بار به همه مردم خطاب کرده است. و سه بار نسبت به اهل مکه در قرآن آمده و سه بار نسبت به پیامبر اسلام (ص) آمده است و شعیب پیامبر سه بار به قوم خود گفته است و نوح سه بار و هود سه بار و صالح سه بار و عیسی (ع) سه بار گفته‌اند که این سر غریب و عجیبی است. ایشان از این اعداد منظم اعجاز قرآن را نتیجه می گیرند. «۲» ۴. المنظومات العددیه فی القرآن العظیم، مهندس مصطفی ابو سیف بدران: این کتاب در ۸۸ صفحه چاپ شده است و روابط ریاضی حروف مقطعه را بررسی کرده است. و بویژه حالات مختلف لفظ «اللّه» را بررسی کرده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷ ۵. الاعجاز العددی للقرآن الکریم، عبد الرزاق نوفل: این کتاب در سه جزء جداگانه چاپ شده است و سپس تحت عنوان «اعجاز عددی در قرآن کریم» توسط مصطفی حسینی طباطبائی ترجمه شده است. ایشان تلاش کرده تا نظام ریاضی تکرار واژه‌ها را در قرآن نشان دهد. برای مثال: واژه دنیا ۱۱۵ بار و واژه آخرت نیز ۱۱۵ بار آمده است. واژه شیاطین و ملائکه هر کدام ۶۸ بار در قرآن آمده است. واژه حیات و مشتقات آن و نیز واژه موت ۱۴۵ بار در قرآن آمده است. ایشان در مقدمه کتاب این امر را معجزه الهی می‌داند و می گوید این توازن در کلمات قرآن ثابت می کند که امکان ندارد این قرآن جز وحی الهی باشد. چرا که فوق قدرت انسان و بالاتر از عقل بشری است. «۱» (چرا که یک پیامبر در طول ۲۳ سال از قرآن سخن گفته و توانسته است توازن کلمات خود را در جنگ و صلح و ... حفظ کند و این غیر از معجزه چیز دیگری نیست.) ۶. اعجازات حدیثه علمیه و رقمیّه فی القرآن، دکتر رفیق ابو السعود: ایشان در یک فصل کتاب خود معجزه اعداد و ارقام را در قرآن مطرح می کند و مطالبی شبیه مطالب عبد الرزاق نوفل می‌آورد. «۲» برای مثال می‌نویسد: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸ الرحمن ۵۷ مرتبه الجزاء ۱۱۷ مرتبه الفجار ۳ مرتبه العُسر ۱۲ مرتبه قل ۳۳۲ مرتبه ابلیس ۱۱ مرتبه المصیبه ۷۵ مرتبه الجهر ۱۶ مرتبه الشده ۱۰۲ مرتبه المحبه ۸۳ مرتبه الرحیم ۱۱۴ مرتبه‌المغفره ۲۳۴ مرتبه الابرار ۶ مرتبه الیُسر ۳۶ مرتبه قالوا ۳۳۲ مرتبه استعاذه باللّه ۱۱ مرتبه الشکر ۷۵ مرتبه العلانیه ۱۶ مرتبه الصبر ۱۰۲ مرتبه الطاعه ۸۳ مرتبه ۷. کاربرد روش سیستم‌ها (راسل. ل. ا. ک) به ضمیمه تعبیر قرآن آربری، ترجمه محمدجواد سهلانی: ایشان در یک فصل کتاب مطالب رشاد خلیفه را ترجمه کرده و آورده است. «۱» ۸. اعجاز الرقم ۱۹ فی القرآن الکریم، بسّام نهاد جرّار: ایشان پس از آنکه نظام ریاضی دکتر رشاد خلیفه را توضیح می‌دهد و به آن اشکالاتی می گیرد. به صورت جدیدی اعجاز عدد ۱۹ را در قرآن اثبات می کند. برای مثال می گوید: اعدادی که در قرآن آمده است ۳۸ عدد تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹ است و این عدد از مضاعف‌های عدد ۱۹ است. و نیز تعداد اعداد صحیحی که به صورت مکرر در قرآن آمده است ۲۸۵ بار است که این عدد هم از مضاعف‌های عدد ۱۹ (۱۹: ۲۸۵* ۱۵) است.

ایشان فصل سوم کتاب (ص ۱۴۰– ۱۵۲) را به همین امر اختصاص داده است. ۹. تفسیر نمونه، آیت اللّه مکارم شیرازی: ایشان در جلد دوّم تفسیر نمونه زیر آیه اوّل سوره آل عمران بحثی را از دکتر رشاد خلیفه به صورت مبسوط گزارش می کنند. ولی قضاوت در مورد صحت و سقم آن را نیازمند بررسی فراوان می‌داند و لذا قضاوتی نمی کنند. ایشان پس از ذکر مطالب دکتر رشاد خلیفه این نتایج را می گیرند: الف: رسم الخط اصلی قرآن را حفظ کنید. ب: این مطلب دلیل دیگری بر عدم تحریف قرآن است (چرا که اگر کلمه یا حرفی از قرآن کم می‌شد ارقام صحیح در نمی‌آمد). ج: اشارات پر معنا (در سوره‌هایی که با حروف مقطعه آغاز می‌شود پس از ذکر این حرف، اشاره به حقانیت و عظمت قرآن شده است.) و در پایان نتیجه می گیرند که حروف قرآن که طی ۲۳ سال بر پیامبر (ص) نازل شده حساب بسیار دقیق و منظمی دارد که حفظ و نگهداری نسبت‌های آن بدون استفاده از مغزهای الکترونیکی امکان‌پذیر نیست. «۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۰ ۱۰. اعجاز عددی قرآن کریم و ردّ شبهات، محمود احمدی: ایشان کوشش نموده است تا اشکالاتی را که بر اعجاز عددی و محاسبات عبد الرزاق نوفل و رشاد خلیفه نموده‌اند جواب دهد. او در ابتدا تمام مطالب رشاد خلیفه و عبد الرزاق نوفل را خلاصه کرده و بیان نموده است. ایشان اشکالات را یکی پس از دیگری بر می‌شمارد و حتی برخی از آنها را به نقل از نامه‌های دکتر رشاد خلیفه پاسخ می‌دهد. ما در ادامه مطلب به برخی پاسخ‌های ایشان اشاره می کنیم. ۱۱. المعجزه، مهندس عدنان رفاعی: ایشان هم مطالبی شبیه سخنان عبد الرزاق نوفل و دکتر رفیق ابو السعود می‌آورند. ۱۲. الاعجاز العددی فی سوره الفاتحه، طلحه جوهر: ایشان نیز محور بحث خویش را عدد ۱۹ قرار داده است. و آیه «بسم اللّه الرحمن الرحیم» را با آیه «تسعه عشر» «۱» مقایسه می کند. و در پایان آیاتی را که ۱۹ حرف دارد جمع آوری کرده است. و از همه مطالب کتاب اعجاز عددی و ریاضی قرآن را ثابت می کند. ۱۳. اعجاز ریاضی زوج و فرد در قرآن کریم، کوروش جم نشان: ایشان با توجه به آیه سوّم سوره و الفجر که خداوند متعال به زوج و فرد سوگند یاد کرده است به فکر افتاده است که شاید یک نظام عددی بر مبنای زوج و فرد در قرآن باشد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۱ در نهایت جمع اعداد زوج دقیقاً مساوی با جمع تعداد آیات قرآن یعنی ۶۲۳۶ و جمع اعداد فرد مساوی با ۶۵۵۵ است که حاصل جمع شماره سوره‌ها می‌باشد. و بدین ترتیب نمونه دیگری از اعجاز عددی قرآن را اثبات می کند. «۱» ۱۴. ماوراء احتمال، عبد الله اریک: برخی نویسندگان با استفاده از کتاب فوق مقاله‌ای تحت عنوان «بسم الله مفقوده» نوشته و مدعی شده‌اند که نبودن بسم الله در صدر سوره توبه و تکرار آن در سوره نمل بسیار حکیمانه و از معجزات قرآن است. ایشان با استفاده از سوره‌ها این مطلب را اثبات می کند. «۲» ۱۵. من الاعجاز البلاغی و العددی للقرآن الکریم، دکتر ابو زهرا نجدی: ایشان کار دکتر رشاد خلیفه را ادامه داده است. و برای مثال می گوید در قرآن ۳۴ مرتبه واژه سجده آمده که اشاره به ۳۴ سجده نمازهای یومیه است. ب: مخالفان اعجاز عددی قرآن: در این مورد به چند کتاب و مقاله برخورد کردیم که بدآنهااشاره می‌کنیم و استدلال‌های آنها را بیان می کنیم: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۲ ۱. تسعه عشر ملکاً، بیان ان فریه الاعجاز العددی للقرآن خدعه بهائیه، حسین ناجی محمد محی الدین: ایشان به شدت به کسانی که عدد ۱۹ را یکی از اسرار قرآن می‌دانند حمله می کند. و آنها را نوعی دروغ بستن بر خدا دانسته است. «۱» سپس متذکر می‌شود که عدد ۱۹ از شعارهای بهائیان است. که در نظر مسلمانان مرتد و کافر هستند. و شواهدی می‌آورد که سال در نظر آنان ۱۹ ماه است و هر ماهی نیز ۱۹ روز است. و کتاب «البیان» آنان ۱۹ قسمت است و هر قسم آن ۱۹ باب است. و عدد نمازهای یومیه آنها ۱۹ رکعت است و ... «۲» و دربخش دیگرمتذکر می‌شود که عدد ۱۹ مختص قرآن‌نیست وجملاتی را بیان می کند که بدون استفاده از رایانه براساس عدد ۱۹ شکل گرفته است در حالی که مطالب آن باطل است. مثل: «لا بعث و لا حساب و لا جهنم لا صراط و لا جنه و لا نعیم و ...» (۱۹ حرف است و ۴ الف دارد.) «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۳ و سپس بیان می کند که رابطه‌ای بین بسم الله الرحمن الرحیم و حروف مقطعه سوره‌ها و جهنم (نوزده ملک جهنم) وجود ندارد. «۱» و در بخش دیگری خطاهای عددی قائلین به اعجاز عددی را توضیح می‌دهد. «۲» ۲. المعجزه القرآنیه، دکتر محمد حسن هیتو: ایشان

تقریباً همان مطالب حسین ناجی محمد را تأیید و تکرار می‌کند. ۳. اعجاز الرقم ۱۹ فی القرآن الکریم، بسام نهاد جرّار: ایشان هر چند خود به نوعی اعجاز عدد ۱۹ را در قرآن پذیرفته است امّا با ذکر مطالبی خطاها و اشتباهات دکتر رشاد خلیفه را بیان کرده است. او می‌نویسد: بعد از تحقیق در مورد تکرار حروف در سوره‌ها متوجه شدم که دکتر رشاد خلیفه به صورت عمدی دروغ گفته است تا اینکه به نتایج مورد نظرش در تکرار حروف در هر سوره برسد، و ثابت کند که همگی بر عدد ۱۹ قابل تقسیم است. «۳» ایشان در جای دیگر به انحراف فکری رشاد خلیفه اشاره کرده و می‌گوید پس از آنکه کتاب «معجزه القرآن الکریم» از ایشان چاپ شد و اشکالات آن ظاهر شد، رشاد خلیفه (که امام جماعت مسجد توسان بود) با نمازگزاران اختلاف پیدا کرد. و او را طرد کردند و رشاد خلیفه مرکزی را افتتاح کرد و سنت را منکر شد. و در نعایت ادعای نبوت کرد. و سر انجام نیز بوسیله کاردی در همان مرکز کشته شد. «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۴ ۴. اعجاز عددی و نظم ریاضی قرآن، عباس یزدانی: ایشان در مقاله‌ای مفصل در مجله کیهان اندیشه» اشکالات متعددی نسبت به برخی از کتاب‌ها مقالاتی که اعجاز عددی را پذیرفته‌اند، مطرح می‌کند. و این جریان را انحرافی دانسته که موجب سرگردانی افراد می‌شود. ایشان با تذکر این نکته که در قرآن به وصفی برخورد نمی‌کنیم به جنبه لفظی قرآن آن هم از زاویه اعجاز عددی نظر داشته باشد. (و همینگونه د راحادیث) دکتر رشاد خلیفه می‌گفت: بسم الله الرحمن الرحیم دارای ۱۹ حرف و تک تک کلمات این آیه اوّل قرآن به صورتی که بر عدد ۱۹ قابل تقسیم است در قرار به کار رفته است. چنانکه در کل قرآن ۱۹ مرتبه «بسم الله» و ۲۶۹۸ بار «اللّه» و ۵۷ بار «رحمن» و ۱۱۴ بار «رحیم» به کار رفته است. و ایشان در جواب می‌نویسد: از این آمار فقط رقم ۵۷ صحیح است و سپس تذکر می‌دهد که برای اینکه عدد «اللّه» درست شود باید واژخ «بالله و تالله و للّه و فالله» را حساب کنیم امّا «اللّهم» را حساب نکنیم و یا واژه «اسم» در قرآن ۲۲ بار آمده و «باسم» فقط ۷ بار به کار رفته است. «۲»- «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۵ سپس به استفاده‌های ذوقی از آیات قرآن اشاره می‌کند و می‌نویسند: «ن» در سوره «ن و القلم» ۱۳۱ مرتبه آمده است نه ۱۳۲ مرتبه تا مضرب ۱۹ باشد. بخاطر همین دکتر رشاد خلیفه مجبور شده «ن» اوّل را به صورت «نون» بنویسد تا یک نون اضافه شود و یک نون هم از بسم الله الرحمن الرحیم آغاز سوره وام گرفته است تا تعداد ۱۳۳ عدد نون تمام شود. «۱» و در سوره «طه» مجموع این دو حرف ۲۳۹ آمده است نه ۳۴۲ تا مضرب ۱۹ باشد. و ایشان تاء گرد را هاء محسوب کرده است. (زینه- زینه) «۲» سپس ایشان در جواب مهندس عدنان رفاعی که گفته واژه «یوم» را ۳۶۵ بار در قرآن آمده است. می‌نویسد: «یوم» را به صورت مفرد در نظر گرفته و در همان حال «یومئذٍ» و «یومکم» و «یومهم» را حساب نکرده است. در حالی که «بالیوم» و «فالیوم» را حساب کرده است. و بطور کلی اسلوب منطقی در موارد شمارش اعداد رعایت نشده است در بعضی موارد مفرد را حساب کرده‌اند و در برخی موارد (مثل جنات) مشتقات آن را هم حساب کرده‌اند. و سپس در پاسخ صاحب کتاب «آیت تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۶ کبری» که می‌گوید: در اوایل اسلام نقطه گذار ینبوده پس باید حروف معجمه (نقطه دار مثل ج) را با حروف مهمله (بدون نقطه مثل ح) حساب کرد. می‌نویسند: که اصل مطلب صحیح است امّا کتابت و نگارش چندان مهم نیست آنچه مهم است قرائت است. و در عصر نزول مسلماً حاء و خاء و جیم در تلفظ فرق داشته‌اند. «۱» ایشان در پاسخ کورش جم نشان در مورد «اعجاز زوج و فرد» قرآن می‌نویسد: اشکال اساسی‌تر این است که چنین چیزی اثبات اعجاز قرآن نیست، زیرا به راحتی می‌توان کتابی نوشت و از آغاز بین ابواب و فصول و تعداد جملات آن چنین نظمی را جاسازی نمود. «۲» در جای دیگر ایشان به عبد الرزاق نوفل اشکال می‌کند که لفظ ابلیس ۱۱ مرتبه در قرآن آمده است اما ادعای ایشان در مورد لفظ استعاذه صحیح نیست و لفظ صریح استعاذه ۷ مرتبه در قرآن آمده است. و با مشتقات آن ۱۶ مرتبه آمده است. و سپس اشکال دیگری به عبد الرزاق نوفل می‌کند که ارتباط مفهومی بین مصیبت و شکر (که هر کدام ۷۵ مرتبه بامشتقات آنها در قرآن آمده است) روشن نیست. «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۷ در بخش دیگری متذکر می‌شود که بر فرض که تناسب و توازن‌ها در حدی از کثرت باشند که اتفاقی بودن این آمار و ارقام عادةً محال باشد، باز غیر بشری بودن قرآن را نمی‌توان

نتیجه گرفت زیرا عقلًا و عادةً محال نیست کسی کتابی تدوین کند و در عین حال چنین معادلاتی را در آن بگنجاند. «۱» ایشان در پایان مطالب خود را خلاصه کرده و نتایجی می‌گیرد که عبارتند از: الف: اعجاز عددی قرآن که توسط رشاد خلیفه مطرح شد رد پای آن در کتاب «الاتقان» سیوطی مطرح است. ب: این جریانی انحرافی و نامبارک بود که هیچ خدمتی به نشر فرهنگ قرآن نکرد. و خود رشاد خلیفه با طرح مطالبی مخرّب از جمله تعیین دقیق زمان برپایی قیامت (۱۷۰۹ ق) و ادعای رسالت خود را به کشتن داد. ج: آمار و ارقام اعلام شده در مورد نظم ریاضی قرآن غالباً درست نیست. د: در شمارش کلمات و حروف، روش واحدی را رعایت نمی‌کنند. ه-: بر فرض که توازن و تناسبی در تکرار واژه‌های قرآن باشد، این به تنهایی معجزه بودن قرآن را ثابت نمی‌کند. زیرا مشابه این امور در کارهای بشری وجود دارد. و: بین نتیجه‌گیریهای خاصی که از توازن و تناسب کلمات گرفته می‌شود با اینگونه مطالب رابطه منطقی وجود ندارد. و پاره‌ای از این استنتاجها مبتلا به مغالطه «هست و باید» می‌باشند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۸ ز: این جریان انحرافی دستاویزی برای معتقدان به تحریف قرآن می‌شود. که در مواردی که نظم ریاضی به حد نصاب نرسد نتیجه بگیرند که پس قرآن تحریف شده است. ح: استفاده شاعرانه (نه برهانی) از بعضی تناسب‌ها اشکال ندارد ولی این یک بیان خطابی و شاعرانه است. ط: در کتاب و سنت هیچ اشاره و کنایه‌ای به وجود نظم ریاضی در قرآن دیده نمی‌شود. بلکه قرآن کتاب هدایت و عمل است. ی: راه پی بردن به اعجاز قرآن تسلط به فنون ادبیات عرب و تلاوت فراوان و تأمل در قرآن است. نه سیر انحرافی فوق. «۱» بررسی و جمع بندی: در مورد اعجاز عددی قرآن اشاره به چند مطلب لازم است: ۱. از مطالب گذشته روشن شد که تعداد زیادی از دانشمندان مسلمان نظم ریاضی قرآن را دنبال کرده‌اند و به نتایج قابل توجهی رسیده‌اند، هر چند که برخی از محاسبات آنها خطا بوده و یا با اعمال سلیقه و ذوق شخصی همراه بوده است. پس از سخنان طرفین استفاده می‌شود که نظم ریاضی قرآن به صورت موجبه جزئیه مورد پذیرش موافقان و مخالفان اعجاز عددی واقع شده است اما به صورت موجبه کلیه (یعنی در همه موارد ادعا شده) مورد قبول نیست. ۲. همانطور که گذشت مبنا بودن عدد ۱۹ در همه آیات و ارقام قرآنی مخدوش است. اما این مطلب بدان معنا نیست که بگوئیم متفکران اسلامی که این سخن را گفته‌اند بهائی بوده یا منحرف بوده‌اند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۲۹ اینگونه برخوردها در مطالب علمی صحیح بنظر نمی‌رسد. جالب این است که برخی از این افراد در حالی دکتر رشاد خلیفه و امثال او را متهم به انحراف فکری و ... می‌کنند که خود اعجاز عددی ۱۹ را به صورتی دیگر در کتاب خویش پذیرفته‌اند. «۱» ۳. نظم ریاضی قرآن (در همان موارد محدودی که وجود دارد و مورد پذیرش طرفین است) یک مطلب شگفت‌انگیز است چرا که یک فرد امّی و درس ناخوانده در طی ۲۳ سال کتابی با نظم خاص ریاضی آورده است که در حالات روانی مختلف مثل جنگ و صلح و در مکان‌ها و زمان‌های متفاوت آورده شده است. (نه مثل یک دانشمند فارغ از همه چیز که در یک کتابخانه با آرامش کتابی منظم تدوین می‌کند) و مطالبی عالی و همراه با فصاحت و بلاغت در آن وجود دارد. این مطلب خود بسی شگفت آور و عجیب است. امّا آیا می‌توان ادعا کرد که این نظم ریاضی اعجاز قرآن را نیز ثابت کند؟ در اینجا دو اشکال عمده وجود دارد: نخست آنکه، این مطلب از لحاظ صغری قابل خدشه است چرا که نظم ریاضی به صورت موجبه کلیه اثبات نشد. و کثرت مطالب اثبات شده به طوری نیست که اعجاز را ثابت کند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۳۰ و دوم از لحاظ کبری قابل خدشه است چرا که قرآن کریم که تحدّی و مبارزه طلبی کرده است (که اگر می‌توانید مثل قرآن را بیاورید) تحدّی آن عام نیست و شامل همه جنبه‌های اعجاز قرآن نمی‌شود. و در قرآن اشاره‌ای به اعجاز عددی آن نشده است. هر چند که ما در فصل اول کتاب به اشکال دوم پاسخ دادیم و پس اعجاز علمی قرآن از طریق اعجاز عددی آن فعلًا اثبات نیست بیان کردیم که ممکن است تحدی قرآن عام باشد امّا اشکال اول هنوز سر جای خود باقی است. ۴. با توجه به مطالب فوق و عدم اثبات قطعی اعجاز عددی قرآن نتایجی که دکتر رشاد خلیفه از این مطلب می‌گرفت مخدوش می‌شود. و محل نزول سوره‌ها و ترتیب سوره‌ها و شیوه کتابت و طریقه خاص تقسیم آیات اثبات نمی‌شود مگر آنکه به صورتی قطعی و جامع اعجاز

عددی قرآن اثبات گردد. ۵. برخی از طرفداران اعجاز عـددی قرآن از آن مطلب برای اثبات تحریف ناپذیری قرآن و برخی بعنوان خطر توهم تحریف قرآن یاد کرده بودند. در حالی که اعجاز عددی یک زبان گزارشـی دارد، پس فقط می‌تواند بگوید که اینگونه نظم ریاضـی هست امّا چگونه بایـد باشـد را بیان نمی‌کنـد. پس نظم ریاضـی قرآن دلیل بر تحریف پذیری یا تحریف ناپذیری قرآن نیست. ۶. برخی دیگر از اشکالات طرفداران اعجاز عددی قرآن در سخنان مخالفان منعکس شد. و برخی اشکالات سخنان مخالفان اعجاز عددی قرآن را در پاورقی‌ها بیان کردیم. و لذا تکرار نمی‌کنیم. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۳۱

فصل اول: کلیات

۱. مفهوم‌شناسی اعجاز

۲. ابعاد اعجاز

۳. آیا همه علوم بشری در قرآن وجود دارد

تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۳۳

پیشینه تاریخی بحث اعجاز

اشاره

گر چه آغـاز پیـدایش بحث اعجـاز به طور دقیق، روشن نیست، امـا اعجـاز قرآن از نخستین مبـاحث آن می‌باشـد. قرآن کریم نیز در بحث معجزه بودن خود، از تعبیر «اعجـاز» اسـتفاده ننموده است. و همواره از معجزات انبیـاء بـا تعبیر «آیه» و «بینه» یاد نموده است. از این رواصـطلاح «معجزه» در مورد قرآن بعـدها رواج یـافته است. نخستین مرحله از مبـاحث اعجاز قرآن در آثار مفسـران، متکلمان و ادیبان یافت می‌شود که معتقد بودند قرآن نشانه و برهانی بر رسالت پیامبر (ص) است. با بررسی‌های تاریخی، می‌توان بر آن شد که در نیمه دوم قرن دوم، مبحث اعجـاز قرآن آغاز شـده است. «۱» در پایـان قرن دوم وآغـاز قرن سوم، مباحث اعجاز قرآن به صورت اسـتوارتر شـکل گرفت که در نهایت به تدوین کتاب‌های مسـتقلی در آن قرن، منتهی شد، مانند: معانی القرآن از یحیی بن زیاد فراء (م/ ۲۰۷) و کتاب مجاز القرآن از ابوعبیده معمر بن مثنی (م/ ۲۰۹) «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۳۴

تعریف اعجاز

الف) تعریف لغوی

ابن‌منظور (متوفای ۷۱۱ ه- ق) در کتـاب «لسـان العرب» ذیل ماده «عجز» چنین نوشـته است: «العجزُ نَقِیض الحزم ... و یقال: اعْجَزْتُ فلانـاً اذا الْفَیْتَیهُ عـاجزاً. و المعجِزه و المعجَزَهُ. العجزُ ... والعَجْزُ الضـعفُ ... و المعجزه بفتـح الجیـم و کسـرها، مَفْعلَهُ مـن العَجْزِ: عـدم القـدره.» «عجز» نقیض و ضـد «حزم» «۱» است ... و گفته می‌شود «عـاجز کردم فلانـی را» هنگـامی که او را عـاجز بیـابی. و معجِزه و معجَزه [یعنی این دو کلمه نیز همانند عجز، مصدر و به معنای آن می‌باشـند] ... و عجز یعنی ضعیف شدن ... و «معجزه» به فتح جیم و کسـر آن [بر وزن مفعله، از عجز به معنای عـدم قـدرت است. «۲» اسـتاد معرفت دربـاره معنای لغوی «اعجاز» این چنین آورده است: «الاعجاز: مصدر مزید فیه من عجز» یعنی «اعجاز» مصدر مزید فیه از ماده‌ی «عجز» هست و «عجز» هنگامی به کار می‌رود که شخص

قدرت بر کاری نداشته باشد. (ضد قدرت است) که لفظ قدرت هنگام تمکن از انجام کاری استفاده می‌شود. «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج ۴، ص: ۳۵

ب) تعریف اصطلاحی

از آنجا که این بحث در علوم مختلف مطرح شده، تعریف‌های متفاوتی از آن ارائه شده است که در اینجا به برخی از آنها اشاره می‌کنیم: ۱- خواجه نصیرالدین طوسی (رحمه الله علیه): «راه شناخت راستگویی پیامبر این است که به دست او معجزه‌ای ظاهر شود و آن عبارت است از ثبوت چیزی که معتاد نباشد و یا نفی چیزی که معتاد باشد در صورتی که خرق عادت بوده و مطابق ادعا واقع شود.» «۱» ۲- سیوطی در الاتقان: «امر خارق عادتی که همراه با تحدی وسالم از معارضه باشد.» «۲» ۳- علامه طباطبائی (رحمه الله علیه): «معجزه عبارت است از امری خارج عادت که دلالت کند ماوراء طبیعت در طبیعت و امور مادی تصرف کرده است. و این به آن معنا نیست که معجزه مبطل امر عقلی و ضروری است.» «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج ۴، ص: ۳۶

ابعاد اعجاز قرآن کریم

قرآن معجزه جاوید پیامبر اسلام (ص) وسند زنده حقانیت راه او است. قرآن تنها معجزه حاضر در عصر ماست که گواه همیشه صادق اسلام وراهنمای انسان‌ها است. از تعریف‌هایی که برای معجزه بیان شد برمی‌آید که معجزه در اصطلاح، امر خارق عادتی است که برای اثبات ادعای نبوت آورده می‌شود بطوری که موافق ادعا باشد و شخص دیگری نتواند مثل آن را انجام دهد بلکه همه در آوردن آن عاجز باشند. در اینجا به چند بعد از ابعاد اعجاز قرآن کریم اشاره می‌کنیم: ۱- اعجاز بیانی شاید بتوان گفت که از برجسته‌ترین وجوه اعجاز قرآن، اعجاز بیانی یا فصاحت و بلاغت قرآن است. فصاحت و بلاغت قرآن ظهور ویژه‌ای داشته که آن را از عصر پیامبر (ص) که اوج فصاحت، بلاغت و سخنوری بوده است، تا کنون مطرح نموده است و قرآن را معجزه‌ی هر عصر گردانده است. ۲- اعجاز در اخبار از غیب ذات انسان به گونه‌ای است که همیشه می‌خواسته اطلاع و آگاهی از حوادث آینده داشته باشد اما هیچ یک از مدعیان پیش‌گویی نتوانسته‌اند پاسخگوی این نیاز انسان باشند. ولی قرآن این نیاز را پاسخ داده است چرا که وجوه اعجاز قرآن خبر دادن از امور غیبی است. قرآن در موارد متعددی از اقوام گذشته که اثری از آنها باقی نمانده، مثل قوم لوط و عاد تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج ۴، ص: ۳۷ و ثمود و ... سخن به میان آورده است. و اکتشافات بعدی باستان شناسان این مسائل را اثبات می‌کند. و در مواردی از مسائل آینده خبر می‌دهد مثل پیش‌بینی شکست روم از ایران که واقع شده است. ۳- عدم اختلاف در قرآن قرآن در طی ۲۳ سال در شرایط گوناگون بر پیامبر (ص) نازل شد، ولی هیچ گونه اختلاف و تناقضی در بیانات قرآن وجود ندارد. در حالی که انسان در روند تکامل زندگی و حیات خود نیازمند تغییر و دگرگونی در زندگی است و به‌خاطر همین مطلب است شعرا و هنرمندان پیوسته آثار خود را مورد تصحیح و نقد قرار می‌دهند. ۴- اعجاز در آهنگ و جاذبه قرآن جاذبه‌ی کلمات و آهنگ قرآن، آن قدر زیاد و زیبا است که تنها سخن وکلامی است که ملال و رنجش خاطری را برای شنوندگان در پی ندارد، و تنها آهنگی است که هر چه زمان بر آن می‌گذرد کهنه و فرسوده نمی‌شود. شاهد این مطلب آن است که در همان اوائل بعثت، مردم را از گوش دادن به قرآن منع می‌کردند تا جذب کلام الهی نشوند. ۵- قوانین و اجتماع قوانینی که قرآن بیان می‌فرماید منحصر به هیچ عصر و زمانی نخواهد بود و برای اداره‌ی جهان امروز نیز کافی است. به عنوان مثال قرآن اخوت و برادری را به عنوان اصلی‌ترین مسئله‌ای که در پیوند اجتماعی انسان‌ها تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۳۸ مطرح است بیان می‌دارد. این اخوت و برادری در جهان امروز مطلبی مهم است و به عنوان یک شعار مهم اجتماعی است. «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ» مؤمنان فقط برادران یکدیگرند؛ پس میان دو برادرتان (هنگامی که اختلاف کردند) صلح برقرار کنید.

و همچنین قرآن اصل عدالت را به عنوان زیر بنای همه قوانین اجتماعی پذیرفته «۱» و هدف نهایی بعثت پیامبران قرار داده است. «۲» ۶- اعجاز قرآن از نظر علوم روز قرآن دایره‌المعارف نیست، بلکه یک کتاب تربیت و هـدایت می‌باشد، هدایت در همه ابعاد آن، «وَ نَزَّلْنا عَلَیْکَ الْکِتَابَ تِبْیاناً لِکُلِّ شَیْ‌ءٍ» و کتاب (قرآن) را بر تو فرو فرستادیم که بیانگر هر چیز (از کلیات دین) و رهنمود و رحمت و مژده‌ای برای مسلمانان است. قرآن یک کتاب علوم طبیعی نیست و بیان اسرار عالم فقط هدف تربیتی و اخلاقی دارد و این درست نیست که ما فرضیه‌های علمی را اساس آیات قرآنی قرار دهیم چرا که فرضیه‌های علمی همیشه راه فنا در پی می گیرند در حالی که آیات قرآن فنا ناپذیرند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۳۹ به عنوان مثال در سال ۱۷۳۱ میلادی یک دانشمند سوئدی از وجود جنس نر و ماده در گیاهان خبر داد، در حالی که قرآن این حقیقت را به طور صریح در چندین مورد بیان می‌فرماید: الف. «وَمِن کُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِیهَا زَوْجَیْنِ اثْنَیْنِ ...» «۱» ب. «وَمِن کُلِّ شَیْ‌ءٍ خَلَقْنَا زَوْجَیْنِ لَعَلَّمْ تَذَکَّرُونَ» «۲» ۷- اعجاز عددی قرآن کریم * پیشینه‌ی تاریخی برخی از صاحب نظران در چند دهه‌ی اخیر بعد دیگری برای اعجاز قرآن بیان کرده‌اند که همان اعجاز عددی قرآن است و بر این باورند که یک نظام ریاضی خاصی بر قرآن حاکم است. هر چند در کتاب «الاتقان فی علوم القرآن» رد پای این فکر دیده‌می‌شود. «۳» اولین بار شخصی که به طور صریح این ادعا را مطرح کرد، دانشمندی به نام «دکتر رشاد خلیفه» بود. «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۰ در این جا به طور اجمال به سیر تاریخی و مضمون اعجاز عددی قرآن می‌پردازیم: الف: سیر اجمالی تاریخ نگارش‌ها: ۱- اعجاز حروف مقطعه و طرح بحث اعجاز عدد ۱۹ (دکتر رشاد خلیفه ۱۳۵۱- ۱۹۶۲) ۲- اعجاز عدد ۱۹ و طرح بحث اعجاز تناسب عددی تکرار واژه‌ها (عبدالرزاق نوفل ۱۳۶۴- ۱۹۷۵) ۳- اعجاز عدد زوج و فرد (کورش جم‌نشان ۱۳۷۵) ۴- اعجاز عدد هفت (عبدالدائم الکحیل ۱۳۸۱- ۲۰۰۲) ب: اجمال سیر مضمون اعجاز عددی ۱- اعجاز حروف مقطعه قرآن: چندی قبل مجله معروف مصری به نام «آخر الساعه» که از بزرگترین مجله‌های مصور خاورمیانه است، گزارشی درباره تحقیقات دانشمندی مصری، در مورد تفسیر پاره‌ای از آیات قرآن مجید به کمک کامپیوتر منتشر ساخت که اعجاب همگان را در نقاط مختلف جهان برانگیخت. «۱» این تحقیقات محصول سه سال کوشش پیگیر و کار مداوم «دکتر رشاد خلیفه» شیمیدان مصری بود. او برای تحقیقات خود مدت‌ها از کامپیوتر استفاده نمود. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۱ تمام کوشش استاد مزبور برای کشف معانی حروف مقطعه قرآن، مانند (الم- یس- قو ...) صورت گرفته است. او با کمک محاسبات پیچیده‌ای ثابت کرد که رابطه نزدیکی میان حروف مزبور با حروف سوره‌ای که در آغاز آن قرار گرفته است، وجود دارد. «۱» دکتر رشاد خلیفه می‌نویسد: «می‌دانیم قرآن مجید ۱۱۴ سوره دارد که میان مجموع این سوره‌ها، ۲۹ سوره در آغاز آنها حروف مقطعه قرار دارد جالب این‌جا است که اگر مکررات آن را حذف کنیم درست نصف حروف ۲۸ گانه الفبای عربی را تشکیل می‌دهد. (ا- ح- ر- س- ص- ط- ع- ق- ک- ل- م- ن- ه- ی) که گاهی آن را حروف نورانی می‌نامند.» اینک توجه شما را به نتایج جالبی که «دکتر رشاد خلیفه» بدست آورده است جلب می کنیم: ۱- حروف مقطعه یک حرفی: نسبت حرف «ق» در سوره «ق» از تمامی سوره‌های دیگر قرآن، بدون استثناء بیشتر است. و نیز محاسبات نشان داد که حرف «ص» در سوره «ص» چنین است، یعنی مقدار آن به تناسب مجموع حروف از هر سوره‌ی دیگر بیشتر است و نیز حرف «ن» در سوره‌ی «قلم» «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۲ ۲- حروف مقطعه چند حرفی: اگر چهار حرف «المص» را در آغاز سوره «اعراف» در نظر بگیریم، اگر الف‌ها، لام‌ها، میم‌ها و صادهایی را که در این سوره وجود دارد با هم جمع کنیم و نسبت آنها را با حروف این سوره بسنجیم، خواهیم دید که از تعداد مجموع آن در هر سوره دیگر قرآن بیشتر است. همچنین (المر) در آغاز سوره «رعد» و «کهیعص» در آغاز سوره «مریم». ۳- تا کنون بحث درباره حروفی بود که تنها در آغاز یک سوره قرآن قرار داشت. اما حروفی که در آغاز چند سوره قرار دارد مانند (الر- الم) شکل دیگری دارد و آن این که بر طبق محاسبات کامپیوتر مجموع این سه حرف مثلًا (الف- لام- میم) اگر در مجموع سوره‌هایی که با «الم» آغاز شده است حساب شود و نسبت آن با مجموع حروف این سوره‌ها بدست آید، از میزان هر یک از سوره‌های دیگر

قرآن بیشتر است. «۱» ۲- اعجاز عدد ۱۹ عبدالرزاق نوفل (۱۹۷۵ م) تحقیقات «دکتر رشاد خلیفه» را ادامه داد، ایشان به نتیجه جالب دیگری رسید- با عنوان اعجاز عدد ۱۹- ایشان می‌گوید: «چون (بسم الله الرحمن الرحیم) دارای ۱۹ حرف است پس نظام ریاضی خاصی بر اساس عدد ۱۹ بر قرآن حاکم است. برای نمونه چند مثال ذکر می‌کنیم: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۳ الف: تعداد (ق) هایی که در سوره «ق» وجود دارد ۵۷ مورد است که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد (۳: ۵۷* ۱۹) ب: عدد کلمات اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شده ۱۹ کلمه است.» «۱» ۳- تناسب تکرار واژه‌ها در قرآن عبدالرزاق نوفل بعداً تناسب عددی تکرار واژه‌ها در قرآن کریم را مطرح نمود. ایشان معتقد است کلماتی که مترادف یا متضاد هستند به تعداد مساوی در قرآن تکرار شده است. مانند: - کلمه «دنیا» و «آخرت» هر کدام ۱۱۵ بار؛ - کلمه «شیطان» و «ملائکه» هر کدام ۶۸ بار؛ - کلمه «جهنم» و «جنات» با مشتقات هر کدام ۷۷ بار؛ ۴- اعجاز زوج و فرد اعجاز عدد زوج و فرد در قرآن کریم توسط «کورش جم‌نشان» (۱۳۷۵ ه-) مطرح شده است. ایشان با توجه به آیه سوم سوره فجر «۲» که خداوند متعال به زوج و فرد سوگند یاد کرده می‌گوید: «شاید یک نظام عددی بر مبنای زوج و فرد در قرآن کریم وجود داشته باشد.» در نهایت ایشان به این نتیجه رسیده است که جمع اعداد زوج مساوی با جمع تعداد آیات قرآن، یعنی ۶۲۳۶ می‌باشد و جمع اعداد فرد، مساوی ۶۵۵۵ است که حاصل جمع شماره سوره‌ها می‌باشد. «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۴ ۵- اعجاز عدد هفت اعجاز عدد «هفت» توسط مهندس عبدالدائم الکحیل (۲۰۰۲ م) مطرح شده است. ایشان با استفاده از آیه ۱۲ سوره طلاق که خداوند می‌فرماید «اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَماوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ» «۱» نتیجه می‌گیرد که باید بین عدد هفت و تعالیم قرآن ارتباطی باشد برای مثال: آیه بسم الله الرحمن الرحیم عدد حروف ۳۴۶۶۶ اگر این اعداد را کنار هم بگذاریم عدد ۶۶۴۳ به دست می‌آید که یکی از مضرب‌های عدد هفت است یعنی (۷: ۹۴۶ ۶۶۴۳) ایشان معتقد است در بیشتر آیات قرآن، اگر تعداد حروف کلمات آن‌را کنار هم بگذاریم، یکی از مضرب‌های عدد هفت می‌باشد. «۲» ۶- موافقان و مخالفان اعجاز عددی همانطور که قبلًا بیان کردیم اعجاز قرآن ابعاد گوناگونی دارد، که یکی از این ابعاد، اعجاز عددی قرآن کریم است. تا چند سال اخیر این راز علمی پنهان مانده بود و با ظهور رایانه‌هایی که می‌توانند حساب‌های بسیار زیادی را در مدت زمان کم و با دقت بالایی انجام دهد، پرده از روی نظم ریاضی قرآن برداشته شد. در رأس این گروه افرادی همچون «رشاد خلیفه» و «عبدالرزاق نوفل» و ... هستند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۵ در مقابل آنان گروه دیگری از نویسندگان وصاحب‌نظران قرآنی قرار دارند که این مطالب را نمی‌پذیرند و برخی محاسبات آنان را خطا آلود می‌دانند. حتی برخی نویسندگان با شدت هر چه بیشتر قسمتی از این مطالب را توطئه بهائیت معرفی می‌کنند و آن را یک جریانی انحرافی می‌دانند و در این مورد به ادعای نبوت «رشاد خلیفه» و کشته شدن او استشهاد می‌کنند. «۱» ما گزارشی از کتاب‌ها و نویسندگان دو گروه بیان می‌کنیم. الف: موافقان اعجاز عددی قرآن در این مورد افراد زیادی کتاب نوشته‌اند که به مهمترین آنها اشاره می‌کنیم: ۱- معجزه القرآن الکریم، دکتر رشاد خلیفه دکتر «رشاد خلیفه» در خانواده‌ای از صوفیان مصر در شهر «طنطه» متولد شد و درسال ۱۹۷۱ میلادی درشهر مکه به جرگه نائبان مکتب تصوف در آمد. او تحصیلات جدید خود را تا کارشناسی در دانشکده کشاورزی «عین‌الشمس» قاهره گذراند وسپس کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه آریزونا (۱۹۵۹- ۱۹۶۱ م) آمریکا گذراند و سپس دکترای خود را در دانشگاه کالیفرنیا (۱۹۶۲- ۱۹۶۴ م) در رشته بیوشیمی گیاهی دریافت کرد. «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۶ او به مدت سه سال در مورد قرآن با استفاده از رایانه تحقیق کرد و نتیجه این تحقیقات را در سال ۱۳۵۱ شمسی به روزنامه‌های دنیا داد. «۱» ۲- اعجاز قرآن، تحلیل آماری حروف مقطعه، تألیف رشاد خلیفه، ترجمه و ضمائم از سید محمدتقی آیت الهی مترجم محترم، کتاب را از نسخه اصل انگلیسی ترجمه کرده و در سال ۱۳۶۵ توسط انتشارات دانشگاه شیراز منتشر شده است. ایشان مقدمه‌ای درباره معرفی نویسنده (رشاد خلیفه) و مقدمه‌ای به عنوان «سخن مترجم» اضافه کرده است. و برخی از خطاهای متن انگلیسی را یادآور شده است. «۲» ۳- معجزه القرآن العشرین من کشف سباعیه و ثلاثیه اوامر القرآن الکریم، ابن خلیفه علیوی ایشان

در کتاب خود که ۱۱۰ صفحه است، می گوید ۹۰٪ اوامر قرآن هفتگانه یا سه گانه یا یگانه است. و تکرار آنها در موارد خود لازم بوده است. ۴- الاعجاز العددی للقرآن الکریم، عبدالرزاق نوفل این کتاب در سه جزء جداگانه چاپ شده است. و سپس تحت عنوان «اعجاز عددی در قرآن کریم» توسط مصطفی حسینی ترجمه شده است. «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۷ ایشان تلاش کرده تا نظام ریاضی تکرار واژه‌ها را در قرآن نشان دهد. برای مثال: واژه «دنیا ۱۱۵ بار و واژه «آخرت» نیز ۱۱۵ بار آمده است. واژه «شیطان» و «ملائکه» هر کدام ۶۸ بار در قرآن آمده است. «۱» ۵- اعجازات حدیثه علمیه و رقمیه فی‌القرآن، دکتر رفیق ابوالسعود ایشان در یک فصل کتاب خود معجزه اعداد و ارقام را در قرآن مطرح می کند و مطالبی شبیه مطالب «عبدالرزاق نوفل» می‌آورد. «۲» ۶- تفسیر نمونه، آیه‌الله مکارم شیرازی ایشان در جلد دوم تفسیر نمونه ذیل آیه اول سوره «آل‌عمران» بحثی را از دکتر «رشاد خلیفه» به صورت مبسوط گزارش می کنند. ولی قضاوت در مورد صحت و سقم آن را نیازمند بررسی فراوان می‌دانند و لذا قضاوتی نمی کنند. ایشان پس از ذکر مطالب دکتر «رشادخلیفه» این نتایج را می گیرند: الف: رسم الخط اصلی قرآن را حفظ کنید. ب: این مطالب دلیل دیگری بر عدم تحریف قرآن است. ج: اشارات پر معنی: در بسیاری از سوره‌هایی که با حروف مقطعه آغاز می‌شود، پس از ذکر این حروف اشاره به حقانیت و عظمت قرآن شده است مانند: «الم. ذلِکَ الْکِتَابُ لَا رَیْبَ فِیهِ هُدیً لِلْمُتَّقِینَ» «۳» و «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۸ ۷- اعجاز عددی قرآن کریم و رد شبهات، محمود احمدی ایشان کوشش نموده است تا اشکالاتی را که بر اعجاز عددی و محاسبات «رشادخلیفه» نموده‌اند جواب دهد. ۸- اعجاز ریاضی زوج و فرد در قرآن کریم، کورش جم‌نشان ایشان با توجه به آیه سوم سوره «فجر» که خداوند متعال به زوج و فرد سوگند یاد کرده است به فکر افتاده است که شاید یک نظام عددی بر مبنای زوج و فرد در قرآن باشد. «۱» ۹- معجزه القرآن فی عصر المعلوماتیه، المهندس عبدالدائم الکحیل ایشان با استفاده از آیه ۱۲ سوره «طلاق» که خداوند می‌فرماید: «اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَماوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ» نتیجه می گیرد که باید بین عدد هفت وتعالیم قرآن ارتباطی باشد. «۲» ب: مخالفان اعجاز عددی قرآن در این مورد به چند کتاب ومقاله برخورد کردیم که به آنها اشاره می کنیم: ۱- تسعه عشر ملکاً، بیان ان فریقه الاعجاز العددی للقرآن خدعه، حسین ناجی محمد محی‌الدین ایشان به شدت به کسانی که عدد ۱۹ را یکی از اسرار قرآن می‌دانند حمله می کند و آن را نوعی دروغ بستن به خدا دانسته است. سپس متذکر تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۴۹ می‌شود که عدد ۱۹ از شعارهای بهائیان است که در نظر مسلمانان مرتد و کافر هستند. ۲- اعجاز عددی و نظم ریاضی قرآن، عباس یزدانی ایشان در مقاله‌ای مفصل در مجله «کیهان اندیشه» اشکالات متعددی نسبت به برخی از کتاب‌ها و مقالاتی که اعجاز عددی را پذیرفته‌اند، مطرح می کند و این جریان را انحرافی دانسته که موجب سرگردانی افراد می‌شود. «۱» ۳- پژوهش در اعجاز علمی قرآن، دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی این صاحب نظر اینچنین نگاشته است: «نظم ریاضی قرآن یک مطلب شگفت‌انگیز است. چرا که یک فرد «امی» و درس نخوانده در طی ۲۳ سال کتابی با نظم خاص ریاضی آورده‌است. اما آیا می‌توان ادعا کرد که این نظم ریاضی اعجاز قرآن را نیز ثابت کند؟ در اینجا دو اشکال عمده وجود دارد: نخست آنکه، این مطلب از لحاظ صغری قابل خدشه است، چرا که نظم ریاضی به صورت موجبه کلیه اثبات نشده و کثرت مطالب اثبات شده طوری نیست که اعجاز را ثابت کند. و دوم آنکه، از لحاظ کبری قابل خدشه است، چرا که قرآن کریم که تحدی و مبارزه طلبی کرده است (که اگر می‌توانید مثل قرآن را تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۰ بیاورید) تحدی آن عام نیست وشامل همه جنبه‌های اعجاز قرآن نمی‌شود و در قرآن نیز اشاره‌ای به اعجاز عددی آن نشده است. هر چند که ما در فصل اول کتاب به اشکال دوم پاسخ دادیم و بیان کردیم که ممکن است تحدی قرآن عام باشد اما اشکال اول هنوز سر جای خود باقی است، پس اعجاز علمی قرآن از طریق اعجاز عددی آن فعلًا قابل اثبات نیست. «۱»» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۱

آیا همه علوم بشری در قرآن وجود دارد؟

شکی نیست که قرآن، معجزه جاوید پیامبر اسلام (ص) است و از جهات گوناگونی، اعجاز آن به اثبات رسیده است و یکی از وجوه اعجاز قرآن، اعجاز علمی آن است. در عصری که جاهلیت عرب و سیاهی مطلق بر جهان سایه افکنده بود. قرآن با روشنفکری‌های علمی و توجه وافر به علم و علما و دعوت به تفکر پا به میدان مبارزه با جهل و ظلمت گذاشت. اما در اینجا بحث بر سر این مطلب است که آیا، تمام علوم بشری (علم به معنای عام که شامل علوم عقلی و نقلی و تجربی می‌شود) با تمام دقایق و ظرایف آنها، در لابلای آیات نهفته است، به طوری که هر زمان مقداری از آن، توسط دانشمندان کشف می‌شود، و یا قرآن منشاء بسیاری از علوم است و توجه به علم و علما دارد، اما کتاب، فیزیک، شیمی، ریاضی و ... نیست، بلکه کتاب هدایت و تربیت است و فقط این علوم را تشویق می کند. در مورد این مطلب دو دیدگاه وجود دارد که صاحبان هر دیدگاه برای خود، دلایلی دارند که ما به بررسی آنها می‌پردازیم: الف: دلایل کسانی که معتقدند، همه علوم در قرآن کریم موجود است عبارتند از: ۱- ظاهر آیات قرآن، دلالت بر این دارد که همه چیز در قرآن هست، مانند آیه‌ی: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۲ «وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ» «۱» هیچ تر و خشکی نیست مگر آنکه در کتاب مبین الهی وجود دارد. قرآن وجود کتبی جهان تکوین و خلاصه‌ای از اسرار آفرینش است، پس همه علوم در قرآن وجود دارد و از آن الهام گرفته است و حتی مسائل فیزیک، شیمی و ریاضی در قرآن هست و اگر ما نتوانیم آنها را پیدا کنیم، علتش این است که عقل ما، از درک واستخراج آنها از قرآن قاصر است. و در آینده بشریت پیشرفت می کند و همه مسائل را از قرآن به دست می‌آورد. ۲- آیاتی که اشاره به علوم مختلف دارد. به عنوان مثال: - علوم ریاضی، قال تعالی: «وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ» «۲» چون در آیه از حساب و اندازه، سخن گفته است، پس اشاره به علوم ریاضی دارد. - علوم ماشین سازی و میکروب شناسی، خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ». «۳» چون در آیه اشاره به خلق وسایل نقلیه می کند که اعراب آن زمان اطلاعی تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۳ نداشته‌اند پس منظور؛ وسایل نقلیه‌ی جدید، ماشین، هواپیما و ... است. و شاید به خلق میکروب‌ها و ویروس‌ها است که در آن زمان مردم از آنها اطلاعی نداشتند. ۳- روایاتی که در این زمینه وارد شده و مؤید عمومیت مستفاد از لفظ آیات است و به علاوه ائمه (علیهم السلام) در موردعلوم مختلف (مانند: پزشکی، فضایی و ...) سخن گفته‌اند. و سپس فرموده‌اند که تمام علوم ما از قرآن است. به عنوان نمونه به یک روایت اشاره می کنیم: عن الباقر (ع): «ان الله تبارک و تعالی لم یدع شیئاً تحتاج الیه الامه الا نزله فی کتابه و بیّنه لرسوله» «۱». «خداوند تبارک و تعالی هیچ چیزی را که مسلمانان، به آن محتاج باشند فروگذار نکرده است و آنها را در قرآن، نازل فرموده و برای پیامبر (ص) بیان کرده است». ۴- دلیل آخر، مسئله بطون قرآن است. در بسیاری از روایات اسلامی، به بطون قرآن و اینکه هر آیه، یک بطن دارد اشاره شده است «۲». پس این اعجاز قرآن است که از یک آیه، هر کس یک مطلب می فهمد و به بطن آن آگاهی می یابد. و عارف، فقیه، فیلسوف، فیزیکدان، ریاضی‌دان و .. هر کدام یک برداشت جداگانه، از آیات قرآن دارند و هر کدام از یک آیه، چیزی متوجه می‌شوند که دیگران از آن غفلت دارند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۴ ب: دلایل کسانی که معتقدند، همه علوم بشری، در قرآن کریم موجود نیست: ۱. قرآن کتاب هدایت، اخلاق، تربیت و دینی انسان است و نازل شده تا انسان‌ها را به سوی فضیلت‌ها و خداشناسی هدایت کند. تا از خرافه‌پرستی دور شوند وحقوق (افراد و خانواده و اجتماع) را به صورت کلی بیان کرده، تا مردم با رعایت احکام الهی، زندگی سالم داشته باشند. بنابراین ضرورتی ندارد که قرآن، همه مسائل علوم تجربی، عقلی و نقلی را با تفصیلات و فرمول‌های آن، بیان کرده باشد. ۲. ظهور آیاتی که دلالت بر این دارد که همه چیز، در قرآن است قابل اخذ نیست به سه دلیل: الف: این ظهور خلاف بداهت است. چون بسیاری از مسائل علوم جدید مانند: فرمول‌های شیمی، فیزیک و ریاضی در ظواهر قرآن، موجود نیست. ب: بعضی از مفسران قرآن، حتی برخی از سردمداران تفسیر علمی قرآن، صریحاً این ظواهر را انکار

کرده‌اند. ج: در موردکتاب، در آیات شریفه، چندین احتمال است یکی از آنها این است که منظور قرآن باشد. ۳. در مورد آیات قرآن که اشاراتی به علوم طبیعی تجربی و شناخت طبیعت دارد، آیا هدف آن بیان و کشف فرمول‌های هندسه و شیمی است؟ یا به طور استطرادی و حاشیه‌ای، این بحث‌ها را مطرح کرده است! در اینجا بسیاری معتقدند که ذکر مثال‌های علمی در قرآن، موضوعیت ندارد. یعنی صرف مثال است و هدف آموزش علوم نیست بلکه مثال را برای هدفی دیگر آورده است. «۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۵

فصل دوم: عدد و اعجاز آن در قرآن

اشاره

۱. اعداد موجود در قرآن ۲. عملیات چهارگانه ریاضی ۳. اعجاز عدد ۴ ۱۹. اعجاز حروف مقطعه ۵. اعجاز عدد هفت ۶. اعجاز زوج و فرد ۷. اعجاز تکرار واژه‌ها ۸. جمع‌بندی تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۷

بخش اول: اعداد

بخش اول: اعداد

الف: اعداد صحیح در قرآن: اعداد زیر هر کدام در قرآن دفعات زیادی تکرار شده‌اند که ما برای هر عدد یک نمونه ذکر می‌کنیم: ۱. عدد ۱: «قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلهٌ وَاحِدٌ وَإِنَّنِی بَرِیءٌ مِمَّا تُشْرِکُونَ» «۱» بگو: «او تنها معبود یگانه است؛ و مسلماً من نسبت به آنچه شریک (خدا) قرار می‌دهید بی‌تعهدم!» ۲. عدد ۲: «وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلهَیْنِ اثْنَیْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلهٌ وَاحِدٌ» «۲» و خدا فرمود: «دو معبود (برای خود) مگیرید، چرا که او تنها معبود یگانه است.» ۳. عدد ۳: «وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَیْراً لَکُمْ» «۳» و نگوئید: « [خدا] سه گانه است.» (به این سخنان) پایان دهید. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۸ ۴. عدد ۴: «فَسِیحُوا فِی الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ» «۱» پس چهار ماه (مهلت دارید که آزادانه) در زمین گردش کنید. ۵. عدد ۵: «یَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ کَلْبُهُمْ رَجْماً بِالْغَیْبِ» «۲» و (گروهی) می گویند: «پنج نفر بودند، که ششمین آنان سگشان بود.» ۶. عدد ۶: «إِنَّ رَبَّکُمُ اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ السَّماوَاتِ والْأَرْضَ فِی سِتَّةِ أَیَّامٍ» «۳» در واقع پروردگارش، خدایی است که آسمانها و زمین را در شش روز [و دوره آفرید. ۷. عدد ۷: «لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّکُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ» «۴» برای آن (جهنم) هفت در است که برای هر دری، بخشی جداگانه از آن (کمراه) آن است. ۸. عدد ۸: «وَیَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّکَ فَوْقَهُمْ یَوْمَئِذٍ ثَمَانِیَةٌ» «۵» و در آن روز تخت (جهانداری و تدبیر هستی) پروردگارت را هشت (نفر) بر فرازشان حمل می‌کنند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۵۹ ۹. عدد ۹: «وَکَانَ فِی الْمَدِینَهِ تِسْعَهُ رَهْطٍ یُفْسِدُونَ فِی الْأَرْضِ» «۱» و در آن شهر نه قبیله کوچک بودند که در زمین فساد می‌کردند. ۱۰. عدد ۱۰: «تِلْکَ عَشَرَةٌ کَامِلَةٌ» «۲» این ده [روز] کامل است. ۱۱. عدد ۱۱: «إِذْ قَالَ یُوسُفُ لِابِیهِ یَا أَبَتِ إِنِّی رَأَیْتُ أَحَدَ عَشَرَ کَوْکَباً» «۳» (یاد کن) هنگامی را که یوسف به پدرش گفت: «ای پدر (م) براستی من در خواب یازده سیاره دیدم. ۱۲. عدد ۱۲: «إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِندَ اللّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْراً فِی کِتَابِ اللّهِ» «۴» در حقیقت تعداد ماهها نزد خدا، در کتاب الهی دوازده ماه است. ۱۳. عدد ۱۹: «عَلَیْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ» «۵» که نوزده (فرشته) بر آن (گماشته) است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۰ ۱۴. عدد ۲۰: «إِن یَکُن مِنکُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ یَغْلِبُوا مِائَتَیْنِ» «۱» اگر از شما بیست (نفر) شکیبا باشند، بر دویست (نفر) پیروز می‌شوند. ۱۵. عدد ۳۰: «وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْراً» «۲» و بارداری او و از شیر باز گرفتنش سی ماه است. ۱۶. عدد ۴۰: «وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسی أَرْبَعِینَ لَیْلَةً» «۳» و (یاد کنید) هنگامی را که با موسی چهل شب وعده گذاشتیم؛ ۱۷. عدد ۵۰: «وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَی قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِیهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِینَ» «۴» و بیقین نوح را به سوی قومش فرستادیم؛ و در میان آنان هزار

سال جز پنجاه سال، درنگ کرد. ۱۸. عدد ۶۰: «فَمَن لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِيناً» «۵» و هر کس نتواند، پس غذا دادن شصت بینوا (بر او واجب است). تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۱ ۱۹. عدد ۷۰: «ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعاً فَاسْلُكُوهُ» «۱» سپس او را در زنجیری که طولش هفتاد ذرع (: سی و پنج متر) است (دربند نمایید) و او را وارد (آتش) کنید! ۲۰. عدد ۸۰: «فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَداً» «۲» پس آنان را هشتاد تازیانه بزنید، و هیچ گواهی را هرگز از آنان نپذیرید. ۲۱. عدد ۹۹: «إِنَّ هـذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ» «۳» در واقع این برادر من است او نود و نه میش دارد و من یک میش دارم. ۲۲. عدد ۱۰۰: «قَالَ بَل لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ» «۴» (خدا) فرمود: «بلکه صد سال درنگ کردی!» ۲۳. عدد ۲۰۰: «إِن يَكُن مِنكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ» «۵» اگر از شما بیست [نفر] شکیبا باشند، بر دویست [نفر] پیروز می‌شوند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۲ ۲۴. عدد ۳۰۰: «وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعاً» «۱» و در غارشان سیصد سال درنگ کردند و نه سال (نیز بر آن) افزودند. ۲۵. عدد ۱۰۰۰: «وَإِن يَكُن مِنكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللّهِ» «۲» و اگر از شما هزار (نفر شکیبا) باشند با رخصت الهی، بر دو هزار نفر پیروز خواهند شد. ۲۶. عدد ۲۰۰۰: «وَإِن يَكُن مِنكُمْ أَ لْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللّهِ» «۳» و اگر از شما هزار (نفر شکیبا) باشند با رخصت الهی، بر دو هزار نفر پیروز خواهند شد. ۲۷. عدد ۳۰۰۰: «أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنزَلِينَ» «۴» آیا (برای) شما کافی نیست که پروردگارتان، شما را با سه هزار (نفر) از فرشتگان فرود آمده یاری‌تان کند! تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۳ ۲۸. عدد ۵۰۰۰: «يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ» «۱» پروردگارتان شما را با پنج هزار (نفر) از فرشتگان، نشانه گذار، مدد خواهد کرد. ۲۹. عدد ۱۰۰ /۰۰۰: «وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ» «۲» و او را به سوی صد هزار (نفر) یا بیشتر فرستادیم. الفاظ میلیون و میلیون به بالا در قرآن وجود ندارد چون این الفاظ عربی نیستند و عرب‌ها به این الفاظ آگاهی نداشتند و هنگامی که می‌خواستند عدد میلیون را بگویند، به جای آن می گفتند: «الف الف» به جای پنج میلیون (خمسه ملامیین) می گفتند: «خمسه آلاف الف». «۳»

بخش دوم: کسرها

۱- ثلثان: «فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ» «۴» و اگر آن وارثان دخترانی (دویا) بیش از دو باشند، پس دو سوم میراث فقط برای آنان است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۴ ۲- نصف: «وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ» «۱» و نصف میراث همسرانتان فقط برای شما است. ۳- ثلث: «فَإِن لَمْ يَكُن لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلأُمِّهِ الثُّلُثُ» «۲» واگر فرزندی برایش نبود و (تنها) پدر و مادرش از او ارث برند. پس یک سوم میراث فقط برای مادرش است. ۴- ربع: «فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ» «۳» و اگر برایشان فرزندی باشد پس یک چهارم میراثشان فقط برای شماست. ۵- خمس: «وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُم مِن شَيْءٍ فَأَنَّ لِلّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ» «۴» بدانید که هر چیزی از غنیمت به دست آورید، پس یک پنجم آن فقط برای خدا وبرای فرستاده‌اش. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۵ ۶- سدس: «فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلأُمِّهِ السُّدُسُ» «۱» و اگر برایش برادران باشد، پس یک ششم (میراث) ۷- ثمن: «فَإِن كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم» «۲» و اگر برای شما فرزندی باشد، پس یک هشتم میراثشان فقط برای آن (ان) است. ۸- معشار: «وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي» «۳» و کسانی که پیش از آنان بودند (نیز آیات الهی و پیامبران را) دروغ انگاشته‌اند در حالی که (اینان) به یک دهم آنچه به آنان دادیم نرسیدند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۷

بخش دوم: عملیات چهارگانه ریاضی

اشاره

در ریاضیات چهار عمل اصلی وجود دارد که عبارتند از: ۱- جمع ۲- تفریق ۳- ضرب ۴- تقسیم این چهار عمل اصلی پایه و اساس نظام ریاضـی است که در هیـچ صورتی علی‌رغم وجود تکنولوژی و اختراع وسایل حساب، از این عملیات چهارگانه بی نیاز نیستیم. هر شخصـی حتی در زنـدگی عـادی روزمره خود احتیاج به این چهار عملیات دارد. در قرآن کریم آیاتی وجود دارد که مشـتمل بر این چهار عملیات است، بعضی از این آیات فقط شامل یک عملیات بعضی دیگر شامل چند عملیات هستند. «۱»

۱. جمع

عملیات جمع در چند آیه از قرآن وجود دارد که برای نمونه چند مثال ذکر می کنیم: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۶۸ الف: خداونـد در سوره بقره می فرمایـد: «فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ» «۱» پس سـه روز در [موسم حـج، و هفت [روز] هنگامی که باز گشتیـد، روزه بـدارد. این، ده [روز] کامل است. یعنی ۱۰: ۷+ ۳ در این آیه به بیـان حکم کسانی می پردازد که در حال حج تمتع قادر به قربانی نیستند، بنابراین اگر قربانی پیدا نشود یا وضع مالی انسان اجازه ندهد، جبران آن ده روز روزه است که سه روز آن (روز هفتم، هشـتم و نهم ذی الحجه) در ایـام حـج واقع می‌شـود و این از روزه‌هـایی است که انجام آن در سـفر ما نفی نـدارد و هفت روز دیگر را بعـد از بازگشت به وطن انجام می دهـد. «۲» ب: خداونـد در سوره کهف می فرماید: «وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعاً» «۳» و در غارشان سیصد سال درنگ کردند، و نُه سال (نیز بر آن) افزودند. یعنی ۳۰۹: ۹+ ۳۰۰ سـال این آیه اشاره به تفاوت سال شمسـی و قمری دارد. یعنی هر ۱۰۰ سال شمسی، ۱۰۳ سال قمری است پس ۳۰۰ سـال شمسـی می‌شـود ۳۰۹ سـال قمری. «۴» تفسـیر موضـوعی قرآن ویژه جوانـان، ج۴، ص: ۶۹ ج: خداونـد در سـوره انعام می‌فرماید: «ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ...» «۱» هشت زوج (از دامها آفرید) از میش دو تا و از بُز دو تا؛ ... یعنی ۸: ۲+ ۲+ ۲+ ۲ در این آیـات درباره حیوانات حلال گوشت و خـدمات آنها سـخن می گویـد. در این آیات قسمتی از حیوانات حلال گوشت و قسمتی از حیواناتی را که هم بار می‌برند و هم برای تغذیه انسان قابل استفاده است، را شرح می‌دهد. «۲»

۲. تفریق

عملیات تفریق نیز در چنـد آیه وجود دارد، برای مثال: الف: خداوند در سوره عنکبوت می‌فرماید: «وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَاماً ...» «۳» و بیقین نوح را به سوی قومش فرسـتادیم؛ و در [میـان آنـان هزار سال جز پنجاه سال، درنگ کرد؛ ... حضـرت نوح در میان قوم خود ۹۵۰ سال زندگی کرد یعنی ۱۰۰۰- ۹۵۰: ۵۰ سال تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۰ در این آیـات بخش‌هـایی از آزمایش‌هـای سـخت انبیـاء و اقوام پیشـین را منعکس می کنـد که چگـونه تحت فشـار و آزار دشـمنان قرار گرفتند و چگونه صبر کردند و سـرانجام پیروزی نصیب‌شان شد. «۱» ب: خداونـد در سوره توبه در مورد ماه‌های حرام می‌فرماید: «إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْراً فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ» «۲» در حقیقت، تعداد ماه‌ها نزد خـدا [از] روزی که آسـمان‌ها و زمین را آفریـده، در کتاب الهی، دوازده ماه است؛ ... از میان ۱۲ ماه، ۴ ماه آن از ماه‌های حرام هسـتند (ذی‌القعده- ذی‌الحجه- محرم- رجب) یعنی ۱۲- ۸: ۴ از آنجـا که در این سوره بحث‌های مشـروحی پیرامون جنگ با مشـرکان آمـده است در آیه‌ی مورد بحث اشاره به یکی از مقررات جنگ و جهاد اسـلامی شـده و آن احترام به ماه‌های حرام است. «۳»

۳. ضرب

عملیات ضـرب هم در چنـد آیه آمده است برای مثال: خداوند در سوره بقره درباره انفاق می‌فرماید: «مَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي

سَبِیلِ اللّهِ کَمَثَلِ حَبَّهٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِی کُلِّ سُنْبُلَهٍ مِأَئَهُ حَبَّهٍ وَاللّهُ یُضَاعِفُ لِمَن یَشَاءُ وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِیمٌ» «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۱ مثال کسانی که اموالشان را در راه خدا مصرف می کنند، همانند مثال دانه‌ای است که هفت خوشه برویاند؛ که در هر خوشه‌ای، صد دانه باشد؛ و خدا [آن را] برای هر کس بخواهد دو [یا چند] برابر می کند؛ و خدا گشایشگری داناست. ۷ سنبله در هر سنبله ۱۰۰ دانه ۷* ۷۰۰: ۱۰۰ دانه مسئله انفاق یکی از مهمترین مسائلی است که اسلام روی آن تأکید دارد و قرآن مجید تأکید فراوان روی آن نموده است. که آیه فوق نخستین آیه از یک مجموعه آیات است که در سوره بقره پیرامون انفاق سخن می گوید و شاید ذکر آنها پشت سر آیات مربوط به معاد از این نظر باشد که یکی از مهمترین اسباب نجات در قیامت انفاق و بخشش در راه خدا است. «۱»

۴. تقسیم

عملیات تقسیم نیز در چند آیه آمده برای مثال: خداوند در سوره نساء آیات ۱۱ و ۱۲ و ۱۷۶ در مورد تقسیم ارث می‌فرماید: «یُوصِیکُمُ اللّهُ فِی أَوْلَادِکُم لِلْذَّکَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَیَیْنِ ...» «۲» این آیات می‌فرماید: ارث باید به ۲ و ۳ و ۴ و ۶ و ۸ تقسیم شود تا نصف و ثلث و ربع و سدس و ثمن، ایجاد شود. «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۲ قانون ارث چون ریشه فطری دارد به اشکال گوناگون در میان ملل گذشته دیده می‌شود. اسلام قانون فطری و طبیعی ارث را از خرافاتی که به آن آمیخته شده بود پاک کرد و تبعیضات ظالمانه‌ای را که در میان زن و مرد از یک سو، و کودک و بزرگسال، از سوی دیگر قائل بودند از بین برد. «۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۳

بخش سوم: اعجاز عدد ۱۹

اشاره

اعجاز عدد ۱۹: عدد ۱۹ در قرآن کریم فقط یک بار آمده است و آن هم در آیه ۳۰ سوره «مدثر» است، خداوند در تعدادی از آیات این سوره وضع بعضی از سران شرک و سخن آنان را در نفی و انکار قرآن مجید و رسالت پیامبر (ص) بازگو می کند و به مجازات وحشتناک آنان در قیامت اشاره می کند و چنین می‌فرماید: سَأُصْلِیهِ سَقَرَ* وَمَا أَدْرَاکَ مَا سَقَرُ* لَا تُبْقِی وَلَا تَذَرُ* لَوَّاحَهٌ لِلْبَشَرِ* عَلَیْهَا تِسْعَهَ عَشَرَ* وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِکَهً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَهً لِلَّذِینَ کَفَرُوا لِیَسْتَیْقِنَ الَّذِینَ أُوتُوا الْکِتَابَ وَیَزْدَادَ الَّذِینَ آمَنُوا إِیمَاناً وَلَا یَرْتَابَ الَّذِینَ أُوتُوا الْکِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِیَقُولَ الَّذِینَ فِی قُلُوبِهِم مَرَضٌ وَالْکَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهذَا مَثَلًا کَذلِکَ یُضِلُّ اللَّهُ مَن یَشَاءُ وَیَهْدِی مَن یَشَاءُ وَمَا یَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّکَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِیَ إِلَّا ذِکْرَی لِلْبَشَرِ* کَلَّا وَالْقَمَرِ* وَاللَّیْلِ إِذْ أَدْبَرَ. «۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۴ بزودی او را به دوزخ آزار دهنده وارد می کنم (و می‌سوزانم)!* و چه چیز تورا آگاه کرد که «دوزخ آزار دهنده» چیست؟!* (دوزخی) که نه باقی می گذارد و نه رها می‌سازد.* که (آن دوزخ) سوزاننده و تغییر دهنده (رنگ) پوست‌هاست.* که نوزده (فرشته) برآن (گماشته) است.* و (مأموران) اهل آتش را جز فرشتگان قرار ندادیم، و تعداد آنان را جز آزمایشی برای کسانی که کفر ورزیدند قرارندادیم، تا کسانی که به آنان کتاب داده شده یقین کنند و بر ایمان کسانی که ایمان آوردند بیفزاید، و کسانی که به آنان کتاب داده شده و مؤمنان تردید نکنند، و برای اینکه کسانی که در دل‌هایشان [نوعی بیماری است و کافران بگویند: «خدا از این مَثَل چه اراده کرده است؟!» اینگونه خدا هر کس را بخواهد (بخاطر اعمالش) در گمراهی وا می‌نهد، و هر کس را (شایسته بداند و) بخواهد راهنمایی می کند. و (تعداد) لشکریان پروردگارت را جز او نمی‌داند و این جز یادآوری برای بشر نیست.* هرگز چنین نیست، (که تصور می کنند) سوگند به ماه!* و سوگند به شب، هنگامی که پشت

کند! اعجاز عدد ۱۹ از دو جهت قابل بررسی است: الف: رابطه حروف مقطعه با عدد ۱۹؛ ب: خصوصیات عدد ۱۹ در قرآن کریم؛ جهت دوم در این بخش بررسی می‌شود جهت اول در فصل بعدی (اعجاز حروف مقطعه) بررسی خواهد شد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۵

خصوصیات عدد ۱۹ در قرآن کریم

۱. این نظریه از اینجا شروع شد که اولین آیه قرآن کریم یعنی (بسم الله الرحمن الرحیم) دارای ۱۹ حرف است. «۱» ۲. بسم الله الرحمن الرحیم از ۴ کلمه تشکیل شده است، که تعداد تکرار این ۴ کلمه در قرآن کریم یکی از مقسم‌های عدد ۱۹ می‌باشد: «۲» اسم ۱۹ بار (۱۹* ۱) الله ۲۶۹۸ بار (۱۹* ۱۴) رحمن ۵۷ بار (۱۹* ۳) رحیم ۱۱۴ بار (۱۹* ۶) ۳. تعداد کل سوره‌های قرآن کریم ۱۱۴ سوره است یعنی ۱۹* ۶. ۴. اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شده است دارای ۱۹ کلمه است: (اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّکَ الَّذِی خَلَقَ* خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ* اقْرَأْ وَرَبُّکَ الْأَکْرَمُ* الَّذِی عَلَّمَ بِالْقَلَمِ* عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ یَعْلَمْ) این در صورتی است که (مالم) یک کلمه باشد. و این جمله ۷۶ حرف دارد یعنی (۱۹* ۴) «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۶ ۵. عدد آیات سوره «علق» ۱۹ آیه است، و متشکل از ۲۸۵ حرف است (۱۹* ۱۵) و ترتیب سوره «علق» در قرآن کریم ۱۹ است (از آخر). «۱» ۶. دومین باری که قرآن نازل شد آیات (۱ تا ۹) سوره «قلم» بود که دارای ۳۸ کلمه است (۱۹* ۲). ۷. سومین دفعه که قرآن نازل شد آیات (۱ تا ۱۰) سوره «مزمل» بود که دارای ۵۷ کلمه است (۱۹* ۳). ۸. چهارمین مورد آیات (۱ تا ۳۰) سوره «مدثر» بود که آیه‌ی ۳۰ آن، آیه معروف (عَلَیْهَا تِسْعَهَ عَشَرَ) است. «۲» ۹. اولین آیاتی که در رسالت نازل شده است آیات ۱ تا ۳۰ سوره «مدثر» است. اگر به سوره «مدثر» نگاه کنیم، می‌بینیم که از آیه اول تا آیه ۳۰ که می‌فرماید: «عَلَیْهَا تِسْعَهَ عَشَرَ» همه آیات کوتاه هستند، بعد آیه ۳۱ طولانی شد. و دوباره از آیه ۳۲ کوتاه می‌شود. علت طولانی شدن آیه ۳۱ چیست؟ این آیه (آیه ۳۱) برای این نازل شده است که حکمت تخصیص به عدد ۱۹ را بیان کند. «۳» ۱۰. سوره «مدثر» از آیه اول تا آیه ۳۰ که می‌فرماید: (عَلَیْهَا تِسْعَهَ عَشَرَ) ۹۵ کلمه است (۱۹* ۵) تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۷ ۱۱. آیه ۳۱ سوره مدثر دارای ۵۷ کلمه است که به دو بخش تقسیم می‌شود: الف: بخش اول که با این کلام خداوند تمام می‌شود «مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهذَا مَثَلًا» که حکمت تخصیص به عدد ۱۹ را بیان می کند، دارای ۳۸ کلمه است (۱۹* ۲). ب: بخش دوم «کَذلِکَ .... لِلْبَشَرِ» ۱۹ کلمه دارد (۱۹* ۱) ۱۳. آیه ۳۱ سوره مدثر آخرین آیه‌ای است- در ترتیب مصحف- که تعداد کلمات آن یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد. «۱» ۱۴. آخرین سوره‌ای که نازل شده است سوره «نصر» می‌باشد که دارای ۱۹ کلمه است. و اولین آیه آن «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ» از ۱۹ حرف تشکیل شده است. ۱۵. سوره فاتحه هفت آیه دارد که اگر ما ارقام آیات را پشت سر هم از راست به چپ بنویسیم رقمی به دست می‌آید که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد. (۴۰۲۸۵۹* ۱۹): ۷۶۵۴۳۲۱ و اگر عدد حروف هر آیه را پشت سر هم از راست به چپ بنویسیم. باز هم عددی به دست می‌آید که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد. (۲۲۷۲۷۳۲۱* ۱۹): ۴۳ ۱۸ ۱۹ ۱۱ ۱۲ ۱۷ ۱۹ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۸ ۱۶. سوره «توبه» (بسم الله) ندارد در حالی که سوره «نمل» دارای دو (بسم الله) است. این مسئله دارای اعجازهایی است: الف: اگر شمارش سوره‌ها را از سوره‌ای شروع کنیم که (بسم الله) ندارد یعنی سوره توبه، در این صورت سوره نمل نوزدهمین (۱۹) سوره است، که درآن دو (بسم الله) وجود دارد. ب: عدد کلمات از اولین آیه سوره نمل تا آیه ۳۰ که می‌فرماید: «إِنَّهُ مِن سُلَیْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِیمِ» ۳۴۲ کلمه است (۱۹* ۱۸). «۱» ج: ترتیب سوره توبه در مصحف ۹ است، ترتیب سوره نمل در مصحف ۲۷ است اگر رقم‌های ترتیب سوره‌ها را با هم جمع کنیم، یعنی- (۲۷+ ۲۶+ .... ۱۲+ ۱۱+ ۱۰+ ۹): ۳۴۲ می‌شود (۱۹* ۱۸) د: آیه ۱۰ سوره نمل از ۱۹ کلمه تشکیل شده است. و این آیه از یکی از معجزات حضرت موسی خبر می‌دهد (عصا). آیه ۱۲ سوره نمل از ۱۹ کلمه تشکیل شده است و این آیه از معجزه دیگری برای حضرت موسی خبر می‌دهد. آیه

۴۰ سوره نمل از ۳۸ کلمه تشکیل شده (۱۹* ۲) و این آیه معجزات یکی از افراد حضرت سلیمان خبر می‌دهد. «قَالَ الَّذِی عِندَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْکِتَابِ» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۷۹ آیه ۶۴ سوره نمل که آخرین آیه از سوره مذکور است از ۱۹ کلمه تشکیل شده است «أَمَّن یَبْدَؤُا الْخَلْقَ ...» که موضوع آن در مورد هستی است. ه-: سوره‌ی نمل با حروف مقطعه (طس) شروع می‌شود، حرف (ط) در این سوره ۲۷ بار تکرار شده و حرف (س) ۹۳ بار، و این در حالی است که ترتیب سوره نمل در مصحف ۲۷ است و آیات سوره نمل ۹۳ آیه است. «۱» ۱۷. آخرین سوره در مصحف سوره ناس است. اگر شماره سوره ناس را بر شماره آیات آن تقسیم کنیم نتیجه آن ۱۹ می‌شود. :: ۱۹ ۱۸. عدد ۱۹ درتمام زبانها به یک صورت نوشته می‌شود. ۱۹. عدد ۱۹ شامل بزرگترین عدد یک رقمی یعنی (۹) و کوچکترین عدد یک رقمی یعنی (۱) است. در اینجا خصوصیتی برای عدد ۱۹ ذکر می کنیم که فقط مختص این عدد و عدد یک می‌باشد: ۱۹* ۱۹: ۱ و مجموع ارقام این عدد (۱+ ۹): ۱۰ و مجموع (۱+ ۰) می‌شود: ۱ ۱۹* ۳۸: ۲ و مجموع ارقام این عدد (۳+ ۸): ۱۱ و مجموع (۱+ ۱) می‌شود: ۲ ۱۹* ۵۷: ۳ و مجموع ارقام این عدد (۵+ ۷): ۱۲ و مجموع (۱+ ۲) می‌شود: ۳ .... ۱۹* ۱۷۱: ۹ و مجموع ارقام این عدد (۱+ ۷+ ۱): ۹ ۱۹* ۱۹۰: ۱۰ و مجموع ارقام این عدد (۱+ ۹+ ۰): ۱۰ و مجموع (۱+ ۰) می‌شود: ۱ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۰ اگر همینطور ادامه بدهیم از (۱) شروع می‌شود و به (۹) ختم می‌شود، سپس دوباره از (۱) شروع می‌شود و به (۹) ختم میَشود. «۱» ۲۸۵. ۲۱ بار در قرآن عدد ذکر شده است ۱۵: ۲۸۵* ۱۹. ۲۲. اعداد صحیح که در قرآن کریم وارد شده است: ۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- ۷- ۸- ۹- ۱۰- ۱۱- ۱۲- ۱۹- ۲۰- ۳۰- ۴۰- ۵۰- ۶۰- ۷۰- ۸۰- ۹۹- ۱۰۰- ۲۰۰- ۳۰۰- ۱۰۰۰- ۲۰۰۰- ۳۰۰۰- ۵۰۰۰- ۵۰۰۰۰- ۱۰۰۰۰۰ که تمام این‌ها ۳۰ عدد می‌باشد. الف: اگر تمام این اعداد را با هم جمع کنیم عدد (۱۶۲۱۴۶) به دست می‌آید که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد. (۸۵۳۴* ۱۹) ب: اگر عددهایی که در قرآن آمده است را با هم جمع کنیم مشروط بر این‌که تکراری‌ها را هم به حساب بیاوریم، جمع کل آن عدد (۱۷۴۵۹۱) می‌شود که باز هم بر (۱۹) بخش‌پذیر است. (۹۱۸۹* ۱۹) ج: اگر اعدادی را که در قرآن تصریح نشده‌اند را با هم جمع کنیم، مثلًا عدد (۹۹) «تسع و تسعون» در قرآن آمده است، این عدد متشکل از دو عدد (۹۰+ ۹) است. در قرآن عدد ۹ ذکر شده است در مورد اصحاب کهف ولی عدد (۹۰) به طور جداگانه نیامده است. همینطور عدد ۹۵۰ که به طور صریح نیامده است ولی در این آیه آمده «فَلَبِثَ فِیهِمْ أَلْفَ سَنَهٍ إِلَّا خَمْسِینَ عَاماً» «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۱ و عدد (۳۰۹) که در قرآن به این صورت آمده «ثَلَاثَ مِائَهٍ سِنِینَ وَازْدَادُوا تِسْعاً» «۱» اگر اعدادی را که به طور صریح نیامده است را با هم جمع کنیم (۹۰+ ۳۰۹+ ۹۵۰): ۱۳۴۹ باز هم این عدد یکی از مضربهای عدد (۱۹) می‌باشد: (۷۱* ۱۹) ۲۳. عدد (۱۹) و لفظ جلاله «الله» الف- همان‌طور که قبلًا گفتیم کلمه «الله» در قرآن ۲۶۹۸ مرتبه تکرار شده است: (۱۴۲* ۱۹) ب- مجموع شماره آیاتی که در آنها کلمه «الله» آمده است می‌شود: ۱۱۸۱۲۳ که مضربی از عدد (۱۹) می‌باشد: (۶۲۱۷۱۹* ۱۹) ج- از اولین آیه‌ای که دارای حروف مقطعه است یعنی (الم- ۲: ۱) تا آخرین آیه (ن ۶۸: ۱) ۲۶۴۱ مرتبه کلمه «الله» تکرار شده است یعنی (۱۳۹* ۱۹) د- کلمه «الله» ۵۷ مرتبه در قسمت خارج سوره‌های دارای حروف مقطعه، آمده است. یعنی سوره‌های ۱ و ۶۹ و ۷۰ ... تا آخر (جدول) ه- با جمع کردن شماره سوره‌ها و آیاتی که این ۵۷ مرتبه کلمه «الله» در آنها آمده است، مجموع آن ۲۴۳۲ می‌شود. یعنی (۱۲۸* ۱۹) (جدول) تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۲ شماره سوره شماره آیاتتعداد تکرار ۱۱- ۲۲۶۹۳۳۱۷۰۳۱۷۱۳- ۴- ۱۳- ۱۵- ۱۷- ۱۹- ۲۵۷۷۲۴- ۵- ۷- ۱۲- ۱۸- ۱۹- ۱۲- ۲۳۱۰۷۳۲۰۷۷۴۳۱- ۵۶۳۷۶۶- ۹- ۱۱- ۸۵۹ ۸۴۲۳۱ ۲۱۹۱ ۱۲۹۱۸ ۲۵۱۸ ۳۰۵۷۹- ۸- ۴۱۹۸۲ ۵۸۱۹۶۱ ۱۱۳۲۹ ۴۱۹ ۱۸۸۲ ۲۰۳۸۷۷- ۵- ۸۳۱۰۴۶۱۱۱۰۱- ۲۲۱۱۲۱- ۲۴۳۲: ۶۳۴+ ۲۲۱۷۹۸۶۳۴۵۷۱۷۹۸ (۱۲۸* ۱۹) مجموع شماره آیات و شماره سوره‌ها (۳* ۱۹): ۵۷ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۳ ۲۴- عدد ۱۹ و یگانگی خداوند: مهم‌ترین پیغام قرآن این است که فقط (یک خدا) وجود دارد. کلمه‌ی «یک» در عربی (واحد) است. این کلمه ۲۵ مرتبه در قرآن تکرار شده است. ۶ مرتبه از آن به غیر خدا اشاره دارد (یک نوع غذا ...) و ۱۹ بار دیگر آن اشاره به خداوند دارد.

اهمیت فراوان کلمه‌ی (واحد) به عنوان پیغام اصلی قرآن از این مشخص می‌شود که مضرب عددی قرآن یعنی ۱۹، مقدار عددی کلمه‌ی «واحد» است. «۱» واحد: ۱۹: ۴+ ۸+ ۱+ ۶ ۲۵- عدد ۱۹ و جمله (لا اله الا الله): اولین ستون اسلام در سوره آل‌عمران آیه ۱۸ آمده است (لااله الا الله) این جمله که مهم‌ترین عبارت است در ۱۹ سوره آمده است. اولین تکرار در (۲: ۱۶۳) و آخرین تکرار در (۷۳: ۹) آمده است. جدول زیر نشان می‌دهد که مجموع شماره سوره‌ها به اضافه شماره آیاتی که این جمله در آنها تکرار شده است، به اضافه مجموع تعداد تکرار این جمله (یعنی ۲۹)، عدد ۲۱۲۸ می‌شود. یعنی (۱۱۲* ۱۹) تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۴ ردیف شماره سورهشماره آیاتتعداد تکرار ۱۲۱۶۳– ۲۲۵۲۲۳۲– ۱۸ ۶ (دوبار) ۴۶۱۰۲ ۴۳۴۸۷۱– ۱۹۲۰۸، ۱۸۱۳۳ ۱۱۱۴ ۱۱۷ ۱۶۹۳ ۷۱۵۸ ۱۰۶۲۵ – ۲۲۸۷۰ ۲۶۱۱ ۱۱۲۷ ۱۱۶۱ ۹۸۲۱۰۲۳ – ۱۵۴۰۳ ۴۳۹۶۱ ۳۵۳۱۱ ۸۸۲۱۳ – ۶۲– ۶۵۳۱۶۴۴۸۱۱۷۵۹۲۲– ۷۳۹۱ ۱۳۱۱۹ ۲۳۲۱۸۶۴ جمع ۱۵۹۲۲۹ ۵۰۷ (۱۱۲* ۱۹) ۲۹۲۶+ ۱۵۹۲+ ۵۰۷: ۲۱۲۸– عدد ۱۹ نشانه مصون ماندن قرآن: سیستم شماره گذاری سوره‌ها و آیات قرآن کاملًا حفاظت شده است؛ اگر ما شماره سوره‌ها را با هم جمع کنیم پس حاصل جمع را به اضافه تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۵ مجموع تعداد آیات، و مجموع شماره‌های آیات سوره‌هاکنیم، عدد ۳۴۶۱۹۹ به دست می‌آید یعنی (۱۸۲۲۱* ۱۹). «۱» شماره سوره تعداد آیاتمجموعه شماره آیاتجمع کل ۱۷۲۸: (۱+ ۲+ ۳+ ۴+ ۵+ ۶+ ۷) ۲۹ ۴۱۳ ۴۱۰ ۶۴۱ ۲۸ ۳۶۲–––––––––––– ۲۶۴ ۲۸۸ ۷۸۱ ۹۱۲–––––––––––– ۳۴۶۱۹۹: ۳۳۳۴۱۰+ ۶۲۳۴+ ۵۵۵ ۴۱۶ ۲۱۱ ۱۱۴۶ ۱۳۳ ۵۱۵ ۱۱۳ (۱۸۲۲۱* ۱۹) ۲۷- مقدار عددی: هنگامی که قرآن وحی شد یعنی ۱۴ قرن پیش، اعدادی که امروزه می‌شناسیم وجود نداشتند، در آن زمان از روشی عمومی پیروی می‌شد که از حروف عربی، عبری، آرامی و یونانی به عنوان اعداد استفاده می‌شد. عدد تعیین شده برای هر حرف، مقدار عددی آن حرف است: أ ۱ ب ۲ ج ۳ د ۴ ه– ۵ و ۶ ز ۷ ح ۸ ط ۹ ی ۱۰ ک ۲۰ ل ۳۰ م ۴۰ ن ۵۰ س ۶۰ ع ۷۰ ف ۸۰ ص ۹۰ ق ۱۰۰ ر ۲۰۰ ش ۳۰۰ ت ۴۰۰ ث ۵۰۰ خ ۶۰۰ ذ ۷۰۰ ض ۸۰۰ ظ ۹۰۰ غ ۱۰۰۰ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۶ الف: چهارده حرف عربی، نیمی از الفبای عربی، در تشکیل ۱۴ مجموعه مختلف حروف نورانی شرکت دارند. با اضافه کردن مقدار عددی هر یک از این حروف به تعداد سوره‌هایی که با حروف مقطعه آغاز می‌شوند (۲۹ سوره) عدد (۷۲۲) به دست می‌آید (۷۲۲) که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد. (۳۸* ۱۹) (جدول) ب: به علاوه اگر مجموع مقدار عددی همه ۱۴ حرف را با هم جمع کنیم و این عدد را با شماره‌های سوره‌های آنها جمع کنیم این عدد به دست می‌آید (۹۸۸) یعنی (۵۲* ۱۹) (جدول) حروف مقدار عددیشماره سورهط ۹۲۰ ۱۲ ا ۱۲ س ۶۰۲۶ ل ۳۰۲ ح ۸۴۰ م ۴۰۲ ق ۱۰۰۴۲ ص ۹۰۷ ن ۵۰۶۸ ر ۲۰۰۱۰ جمع ۶۹۳۲۹۵ ک ۲۰۱۹ (۳۸* ۱۹) ۶۹۳+ ۲۹: ۷۲۲ (۵۲* ۱۹) ۶۹۳+ ۲۹۵: ۹۸۸ ه– ۵۱۹ ی ۱۰۱۹ ع ۷۰۱۹ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۷

نظریه جدید در مورد اعجاز عدد ۱۹

مهندس «عدنان رفاعی» در کتاب خود به نام «احدی الکبر» (معجزه عدد ۱۹) را اینگونه می‌نویسد: ایشان مقدار عددی حروف قرآن را از خود قرآن استفاده کرده، می‌گوید: حروف قرآن را به ترتیب بیشترین تکرار آن در قرآن می‌نویسیم بعد برای هر یک، عددی را انتخاب می‌کنیم و آن را «ابجدیه قرآنی» نامگذاری می‌کند. برای توضیح بیشتر به جدول زیر مراجعه کنید: حرف مقدار عددیحرفمقدار عددیا ی. ء. أ ۱ س ۱۵ ل ۲ د ۱۶ ن ۳ ذ ۱۷ م ۴ ح ۱۸ و، ؤ ۵ ج ۱۹ ی، ئ،، ئ– ۶ خ ۲۰ ه، ه ۷ ش ۲۱ ر ۸ ص ۲۲ ب ۹ ض ۲۳ ک ۱۰ ز ۲۴ ت ۱۱ ث ۲۵ ع ۱۲ ط ۲۶ ف ۱۳ غ ۲۷ ق ۱۴ ظ ۲۸ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۸ برای مثال: کلمه (محمد) مقدار عددی آن، این گونه حساب می‌شود: محمد: م+ ح+ م+ د: ۴۲: ۱۶+ ۴+ ۱۸+ ۴. و عبارت (رسول الله) مقدار عددی آن این است: رسول الله: ر+ س+ و+ ل+ ا+ ل+ ل+ ه: ۴۲: ۱+ ۲+ ۲+ ۱+ ۲+ ۵+ ۱۵+ ۸ نتیجه جالب این است که مقدار عددی دو کلمه (محمد) و (رسول الله) با هم برابر است. ایشان– مهندس عدنان رفاعی– نام کتاب خود را که در مورد اعجاز

عدد ۱۹ می‌باشد «احدی الکبر» نامیده است و این اسم را از آیه ۳۵ سوره «مدثر» اخذ کرده است، آنجا که صحبت در مورد مأموران آتش است، و خداوند می‌فرماید: عدد نگهبانان آن ۱۹ نفر است، «۱» در ادامه در آیه ۳۵ می‌فرماید: «إِنَّهَا لِاحْدَی الْکُبَرِ» (یعنی عدد ۱۹) یکی از مسائل مهم است. ایشان در ادامه می‌فرماید: اعجاز عددی ۱۹ از اولین آیه قرآن یعنی (بسم الله الرحمن الرحیم) شروع می‌شود که دارای ۱۹ حرف است. قیمت عددی این آیه را طبق ابجدیه قرآنی حساب می‌کنیم، عددی که به دست می‌آید ۱۱۵ است. اگر قیمت عددی را در حروف (بسم الله الرحمن الرحیم) ضرب کنیم این عدد به دست می‌آید: ۱۱۵: ۲۱۸۵* ۱۹ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۸۹ در طرف دیگر اگر قیمت عددی آیات ۳۰ تا ۳۷ سوره مدثر را که اعجاز عدد ۱۹ و احدی الکبر از آن استفاده شده است را حساب کنیم، به نتیجه جالبی دست پیدا می‌کنیم. برای توضیح بیشتر مقدار عددی هر آیه را جداگانه حساب می‌کنیم: آیه ۳۰: «عَلَیْهَا تِسْعَهَ عَشَرَ» ۱۱۴ آیه ۳۱: «وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ ... ذِکْرَی لِلْبَشَرِ» ۱۵۲۶ آیه ۳۲: «کَلَّا وَالْقَمَرِ» ۴۷ آیه ۳۳: «وَاللَّیْلِ إِذْ أَدْبَرَ» ۶۸ آیه ۳۴: «وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ» ۱۱۳ آیه ۳۵: «إِنَّهَا لِاحْدَی الْکُبَرِ» ۸۰ آیه ۳۶: «نَذِیراً لِلْبَشَرِ» ۷۷ آیه ۳۷: «لِمَن شَاءَ مِنکُمْ أَن یَتَقَدَّمَ أَوْ یَتَأَخَّرَ» ۱۶ تمام این اعداد را با هم جمع می‌کنیم: ۱۱۴+ ۱۵۲۶+ ۴۷+ ۶۸+ ۱۱۳+ ۸۰+ ۷۷+ ۱۶۰: ۲۱۸۵ ۱- اگر با دقت توجه کنید ملاحظه می‌کنید این عدد همان عددی است که از ضرب تعداد حروف (بسم الله الرحمن الرحیم) در قیمت عددی آن به دست آمد یعنی ۱۱۵: ۲۱۸۵* ۱۹ ۲- نسبت بین قیمت عددی (بسم الله الرحمن الرحیم) و قیمت عددی آیات ۳۰ تا ۳۷ سوره مدثر، (۱۹) است که این عدد اساس معجزه است: ۱۱۵: ۱۹ ۲۱۸۵ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۰ ۳- مقدار عددی آیه ۳۰ سوره مدثر «عَلَیْهَا تِسْعَهَ عَشَرَ» که اساس نظام اعجاز عددی ۱۹ است یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد: ۱۹: ۶ ۱۱۴ ۴- اگر عباراتی را که خداوند قسم خورده برای اثبات معجزه احدی الکبر در قرآن کریم ملاحظه کنیم می‌بینیم که مجموع قیمت عددی این آیات یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد که این همان قیمت عددی کلمه (الله) است. «کَلَّا وَالْقَمَرِ» ۴۷ «وَاللَّیْلِ إِذْ أَدْبَرَ» ۶۸ «وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ» ۱۱۳ ۱۹: ۱۲ ۱۱۳+ ۶۸+ ۴۷: ۲۸ مقدار عددی کلمه «الله» نیز عدد ۱۲ است. در ادامه کتاب، مهندس «عدنان رفاعی» آیاتی را که مرتبط به هم هستند و در یک موضوع بحث می‌کنند را آورده و قیمت عددی آنها را حساب می‌کند، همه آنها یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشند. برای مثال: در سوره روم آیه ۶ با عبارت «وَمِنْ آیَاتِهِ» شروع شده است، اگر مجموع قیمت عددی تمام این ۶ آیه را حساب کنیم، می‌بینیم که این آیات مرتبط به معجزه «احدی الکبر» هستند: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۱ ۱- آیه ۲۰ سوره روم: وَمِنْ آیَاتِهِ أَنْ خَلَقَکُم مِن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنتُم بَشَرٌ تَنتَشِرُونَ: ۲۹۴۲- آیه ۲۱ سوره روم: وَمِنْ آیَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَکُم مِنْ أَنفُسِکُمْ أَزْوَاجاً لِّتَسْکُنُوا إِلَیْهَا وَجَعَلَ بَیْنَکُم مَوَدَّهً وَرَحْمَهً إِنَّ فِی ذلِکَ لَآیَاتٍ لِقَوْمٍ یَتَفَکَّرُونَ: ۵۵۷۳- آیه ۲۲ سوره روم: وَمِنْ آیَاتِهِ خَلْقُ السَّماوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ الْسِنَتِکُمْ وَأَلْوَانِکُمْ إِنَّ فِی ذلِکَ لَآیَاتٍ لِلْعَالِمِینَ: ۳۸۲۴- آیه ۲۳ سوره روم: وَمِنْ آیَاتِهِ مَنَامُکُم بِاللَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُکُم مِن فَضْلِهِ إِنَّ فِی ذلِکَ لَآیَاتٍ لِقَوْمٍ یَسْمَعُونَ: ۳۷۷۵- آیه ۲۴ سوره روم: وَمِنْ آیَاتِهِ یُرِیکُمُ الْبَرْقَ خَوْفاً وَطَمَعاً وَیُنَزِّلُ مِنَ السَّماءِ مَاءً فَیُحْیِی بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِی ذلِکَ لَآیَاتٍ لِقَوْمٍ یَعْقِلُونَ: ۵۶۷۶- آیه ۲۵ سوره روم: وَمِنْ آیَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّماءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاکُمْ دَعْوَهً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ: ۱۹: ۱۳۸ ۲۹۴+ ۵۵۷+ ۳۸۲+ ۳۷۷+ ۵۶۷+ ۴۴۵: ۴۴۵۲۶۲۲ ۲۶۲۲ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۳

اشکالات اعجاز عدد ۱۹

بعد از این‌که در مورد اعجاز عدد (۱۹) و خصوصیات این عدد در قرآن مباحثی را مطرح نمودیم به بررسی موارد اعجاز عدد ۱۹ و اشکالاتی که در مورد اعجاز این عدد است می‌پردازیم: ۱- جمله «بسم الله الرحمن الرحیم» که اولین آیه قرآن است، دارای ۱۹ حرف است. تک تک کلمات این جمله به تعدادی قابل تقسیم بر عدد ۱۹ در قرآن به کار رفته است. تعداد کلمه «الله» ۲۶۹۸ مرتبه، «رحمن» ۵۷ مرتبه و «رحیم» ۱۱۴ مرتبه است که همه مضرب صحیح عدد ۱۹ می‌باشد. اشکال: از این ۴ آمار فقط رقم ۵۷ صحیح

است، آن هم مشروط به اینکه «الرحمن» را در بسم الله سوره حمد به حساب آورده و در بقیه بسم الله‌های سوره‌های قرآن به حساب نیاوریم و برای آنکه آمار «الله» به نصاب مورد نظر برسد، «یا الله» و «تالله» و «لِله» و «فالله» را باید حساب کنیم، اما «اللهم» را از حساب خارج کنیم و یا کلمه «اسم» در قرآن کریم ۲۲ مرتبه آمده است و اگر منظور ایشان «باسم» باشد فقط ۷ مرتبه تکرار شده است. «اشرف عبدالرزاق قطنه» در کتاب خود این طور نگاشته است: «۱» کلمه «الله» در معجم المفهرس- سید فؤاد عبدالباقی- ۲۶۹۸ است ولی در تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۴ معجم دکتر محمود رومانی ۲۶۹۹ است. کلمه «رحیم» ۱۱۵ مورد است چون کلمه «رحیم» در آیه «لَقَدْ جَاءَکُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِکُمْ عَزِیزٌ عَلَیْهِ مَاعَنِتُّمْ حَرِیصٌ عَلَیْکُم بِالْمُؤْمِنِینَ رَؤُوفٌ رَحِیمٌ» «۱» را به حساب نیاورده‌اند، چون صفت پیامبر بوده است. و در شمارش «اسم» در «بسم الله»، (اسم ربک) را استثناء کرده‌اند در حالی که کلمات (اسمه، اسماء و اسمائه) را داخل در شمارش کرده‌اند، چه فرقی بین (اسم الله و اسم ربک) وجود دارد. ۲- سوره «ناس» که آخرین سوره قرآن است، تعداد حروف آن ۱۱۴ حرف است که مضرب ۱۹ می‌باشد. اشکال: نمی‌دانیم ایشان چگونه حساب کرده‌اند. چون این سوره بدون احتساب بسم الله، ۸۰ حرف است و با احتساب بسم الله، ۹۹ حرف می‌شود که در هیچ حالت مضرب ۱۹ نیست. «۲» ۳- اولین آیاتی که نازل شد: ۵ آیه از سوره «علق»، سپس سوره «قلم» بعد «مزمل» بعد «مدثر» و بعد «بسم الله» از سوره «حمد» بود. اشکال: این حرف صحیح نیست، چون از احادیث صحیحه برمی‌آید که بعد از سوره «علق» آیات اول سوره «مدثر» نازل شده است. «۳» ۴- سوره «علق» مطابق شمارش کامپیوتری ۲۸۵ حرف است یعنی (۱۵* ۱۹). تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۵ اشکال: این حرف درست نیست، با قرآن‌های به خط عثمان‌طه به این رقم نمی‌رسد و با قرآن‌های رسم الخط ایرانی از این رقم تجاوز می‌کند. ۵- سوره «نصر» که بنابر قولی آخرین سوره می‌باشد، درست دارای ۱۹ کلمه است، اولین آیه این سوره نیز ۱۹ حرف دارد. اشکال: نمی‌دانیم چگونه حساب کرده است که ۱۹ کلمه شده است، مگر آنکه کلمه نزد ایشان اصطلاح خاصی باشد ایشان در این سوره جمله «واستغفره» را یک جمله‌ی حساب نموده با آنکه یک کلمه نبوده و حداقل سه کلمه است، و «والفتح» را نیز یک کلمه حساب کرده، در حالی که دو کلمه است، اگر بگویند حروف را نباید جداگانه حساب کرد می‌گوییم، پس چرا «فی» را یک کلمه جداگانه حساب کرده‌اید. «۱» ۶- اولین آیاتی که از سوره «علق» نازل شده یعنی ۵ آیه اول دارای ۲۰ کلمه است نه ۱۹ کلمه. «۲» ۷- دومین آیات یعنی آیات ۱ تا ۹ سوره «قلم» دارای ۴۰ کلمه است نه ۳۸ کلمه. «۳» عدد ۱۹ و بهائیت: «رشاد خلیفه» از اتباع «میرزاعلی محمد» معروف به زعیم اول است که بابیت را پایه‌گذاری کرده و در سال ۱۲۶۰ به عنوان مهدی در شیراز ظهور کرد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۶ یکی از عقاید آنها تقدیس عدد ۱۹ است. آنها هر سال را به ۱۹ ماه و هر ماه را به ۱۹ روز تقسیم می‌کنند. «۱» رشاد خلیفه در اواخر عمر کتاب‌هایی بر ضد پیامبران و ائمه (علیهم السلام) نگاشته بود، و آنها را متهم به تفرقه انداختن بین بشر، کرده است. «رشاد خلیفه» طاقت گوش کردن به آیاتی که در مدح پیامبران مخصوصاً پیامبر اسلام (ص) بوده است را نداشته و آنها را انکار می‌کرده است. «۲» مانند آیه «لَقَدْ جَاءَکُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِکُمْ عَزِیزٌ عَلَیْهِ مَاعَنِتُّمْ حَرِیصٌ عَلَیْکُم بِالْمُؤْمِنِینَ رَؤُوفٌ رَحِیمٌ» «۳» رشاد خلیفه زمان قیامت را مشخص کرد. به این صورت که تمام حرف‌های حروف مقطعه را به حساب ابجد، حساب کرد و این عدد (۱۷۰۹) به دست آورد و برای اینکه این عدد یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ شود یک عدد از جیب خودش به آن اضافه کرد تا عدد (۱۷۱۰) به دست آمد یعنی (۹۰* ۱۹). «۴» تذکر: در بحث‌های علمی ما کاری به قائل و انگیزه او نداریم، اگر حرفی صحیح باشد، گرچه قائل آن شخص کافری هم باشد می‌پذیریم. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۷

بخش چهارم: اعجاز حروف مقطعه قرآن کریم

اشاره

مقدمه: همین‌طور بخوان (الف، لام، میم) «۱» چهارده حرف از الفبای زبان عرب در ابتدای ۲۹ سوره قرآن مجید، حروفی که بعضی تنها و بعضـی با چنـد حرف دیگر همراه هسـتند. حق کلمه کردن این حروف را نداری، این حروف مقطعه‌اند. حق چسـباندن آنها به حرف دیگر را نـداری. قطعه، قطعه بخوان، نخوان «الم» بخوان «الف، لام، میم» هنر تألیف این حروف فقط با معصوم است که هرگاه خداوند را با این حروف بخوانند، دعایشان به اجابت می‌رسد. «۲» زمانی که از قرآن سخن می‌گوییم، تک تک حروف آن هم معنا دار و بطن‌دار می‌شونـد و معـانی آن به قـدری دقیـق می‌شـود که دیگر معنـای آنهـا را ...! و خوب می‌دانیم که گزینش و چینش این حروف از جهـت زیبـایی، صـوت، مفهـوم، ظرفیّت و هم‌خـوانی بـا واژه‌هـای دیگر به‌گـونه‌ای است که تفسـیر موضـوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۸ هیچ واژه‌ای را نمی‌شود جایگزین آنها کرد و از وزن، قالب و آهنگ خاصی برخوردار است که همه را آماده شنیدن می‌کند. «۱» خـالق قرآن، خوب می‌دانـد که معناهـا و بطن‌هـا در دایره محـدود کلمات نمی‌گنجـد و برای فهمانـدن معانی از نمادها اسـتفاده می‌کند و چه خوب از حروف، نماد می‌سازد. وقتی وسـعت مفاهیم از حدود وجود ما، فهم و عقل و از حدود واژه‌ها و کلمات خارج می‌شوند، خالق قرآن برای توجه فهم و درک ما از نمادها اسـتفاده می‌کند تا کلمات، واژه‌ها و جملات نازله عرشی را برای ما ساده و آسان سازد. درست وقتی ما عظمت مبارزه با نفس و کشـتن شیطان درون را درک نمی‌کنیم و در برابر آن ضعف نشان می‌دهیم دعوت‌مان می‌کند تا به یک تکه سـنگ، سـنگ‌ریزه پرتاب کنیم و سنگ برای ما نماد می‌شود. و اینجا در این معجزه جـاودان قرآن کریم «حروف مقطعه» برای مـا نماد شده‌انـد. نکته ظریفی که اینجا تجلی می‌یابـد این است که همتاطلبی و نظیرگویی (تحدی) قرآن شامل این حروف مقطعه هم می‌شود. چرا که کسـی تاکنون نتوانسـته به زیبایی و ظرافت و آهنگ (کهیعص) «۲» و یا (حم- عسق) «۳» نظیر بیـاورد. پس این حروف نمـادین، عظمت حکیم سـخن‌آفرین است تـا به مخلوقـات خـود اعم از جن و انس و ملک تفهیم نمایـد که من با این تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۹۹ حروف، کلمـات و جملاـتی را خلق کرده‌ام که هیـچ‌گاه رنگ کهنگی نمی‌پـذیرد و همیشه پیام تازه‌ای را برای خوانندگان، و شـنوندگان خود الهام می‌کند. سور قرآن کریم: قرآن کریم دارای ۱۱۴ سوره می‌باشـد که با دقت و توجه می‌توان برای ابتـدای این ۱۱۴ سوره تقسـیم بندی زیر را ارائه نمود: ۲۹ سوره با حروف مقطعه آغاز شده است؛ ۲۳ سوره با جمله خبریه آغاز شده است؛ ۱۵ سوره با قسم؛ ۵ سوره الحمدلله ۱۴ سوره با ثناء و تسبیح شروع شده است: ۲ سوره تبرک ۱۰ سوره با حروف نداء شـروع شده است؛ ۷ سوره التسابیح ۵ سوره با «قل» ۷ س--- وره ب-- ا ام---- ر ۶ سور با شرط؛ ۲ سوره با «اقراء» ۶ سوره با استفهام (هل اتی) (الم نشرح) ۳ سوره با عذاب و تهدید «ویل للمطففین» ۱ سوره با تعلیل «لایلاف قریش» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۱

حروف مقطعه

اشاره

شنـاخت فواتـح سور: همان‌طور که می‌دانیم، قرآن کریم از ۱۱۴ سوره تشـکیل شده است. که ۲۹ سوره از این ۱۱۴ سوره با حروف نورانی شـروع می‌شونـد مانند: الم- المر ... که این سوره‌ها تقریباً نصف حجم قرآن را تشـکیل می‌دهند. که ما تمام آنها را به ترتیب مصـحف می‌آوریم: ردیف شـماره سوره سوره فواتـح ردیف شـماره سورهسورهفواتـح ۱۲ بقرهـالم ۱۷۳۱ لقمانـالم ۲۳ آل‌عمرانالم ۱۸۳۲ سجدهالم ۳۷ اعرافالمص ۱۹۳۶ یسیس ۴۱۰ یونسالر ۲۰۳۸ صص ۵۱۱ هودالر ۲۱۴۰ غافرحم ۶۱۲ یوسفالر ۲۲۴۱ فصلتحم ۷۱۳ رعدالمر ۲۳۴۲ شوریحم‌عسق ۸۱۴ ابراهیمالر ۲۴۴۳ زخرفحم ۹۱۵ حجرالر ۲۵۴۴ دخانحم ۱۰۱۹ مریمکهیعص ۲۶۴۵ جاثیهحم ۱۱۲۰ طهطه ۲۷۴۶ احقافحم ۱۲۲۶ شعراءطسم ۲۸۵۰ قق ۱۳۲۷ نملطس ۲۹۶۸ قلمن ۱۴۲۸ قصصطسم ۱۵۲۹ عنکبوتالم ۱۶۳۰ رومالم تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۲

نظرات مفسران در مورد حروف مقطعه

حروف مقطعه قرآن، جزء کلمات اسرارآمیز قرآن می‌باشد و مفسران مذاهب گوناگون در تفسیر این حروف اقوال زیادی ذکر کرده‌اند، ولی بر هیچ قولی جزم پیدا نکرده‌اند. در تفسیر این حروف در بیشتر کتب تفسیری به این کلام برمی‌خوریم «الله اعلم بمراده» در اینجا به تعدادی از این اقوال اشاره می‌کنیم: ۱- این کتاب آسمانی با این همه عظمت که جهان عرب و غیر عرب را متحیر کرده و همه از آوردن مثل آن عاجز هستند، از همین حروف الفبا و کلمات معمولی ترتیب یافته است که در دسترس همگان می‌باشد. ۲- ممکن است اهداف حروف مقطعه برای جلب توجه شنوندگان و دعوت به آنها به سکوت و استماع، بوده است. زیرا این حروف حس کنجکاوی را تحریک کرده و به دنبال آن توجه شنودگان را جلب می‌نماید. ۳- در ۲۴ سوره از سوره‌هایی که با این حروف شروع شده بلافاصله سخن از قرآن و عظمت آن به میان آمده است، پس ارتباطی میان حروف مقطعه و عظمت قرآن موجود است. ۴- این حروف علائم اختصاری و اشاراتی است به نام‌های خداوند تبارک و تعالی، مانند: «الم» که «الف» اشاره به (الله) و «لام» اشاره به (لطیف) و «میم» اشاره به (مجید) «۱» دارد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۳ ۵- این حروف نام‌هایی است برای سوره‌هایی که این حروف در ابتدای آنها آمده است. ۶- این حروف از متشابهات قرآن است که فقط خداوند تأویل آن را می‌داند. «۱» ۷- نام‌های خداوند است که به صورت مقطعه آمده که اگر تألیف آن را می‌دانستند، پی به اسم اعظم می‌بردند. «۲» ۸- این اسماء اشاره‌ای است به بقاء این امت و تعیین مدت آن براساس حروف ابجد و اعداد و ارقام. ۹- علامه طباطبایی می‌فرماید: «اگر سوره‌هایی را که با حروف مشترکی از حروف مقطعه آغاز شده‌اند مورد تدبر قرار دهی، همچون «الم» ها و «الر» ها و ... می‌بینی که همه آنها از نظر مضامین و تناسب سیاق با هم شبیه‌اند. بنابراین، می‌توان چنین نتیجه گرفت که بین این حروف و بین مضامین این سوره‌ها یک ارتباط خاص و ویژه‌ای وجود دارد.» «۳» ۱۰- نسبت دقیق ریاضی بین حروف مقطعه هر سوره با حروف همان سوره برقرار است. که در صفحات بعدی به توضیح آن می‌پردازیم. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۴ توضیحاتی در مورد حروف مقطعه: ۱- اگر مکررات حروف مقطعه را حذف کنیم ۱۴ حرف باقی می‌ماند که درست نصف حروف زبان عربی می‌باشد. (یعنی ا- ح- ر- س- ص- ط- ع- ق- ک- ل- م- ن- ه- ی). ۲- عدد فواتح سور- در صورت حذف مکررات- ۱۴ فاتحه می‌باشد. (یعنی الم- المص- المر- الر- حم- حم عسق- کهیعص- یس- طه- طسم- طس- ص- ق- ن). ۳- در بین فواتح سور بعضی تنها از یک حرف تشکیل شده‌اند (ن- ق- ص) و بعضی از دو حرف (طه- یس- طس- حم) و بعضی از سه حرف (الم- الر- طسم) و بعضی از چهار حرف (المص- المر) و بعضی از پنج حرف (کهیعص- حم عسق) تشکیل شده‌اند. ۴- فقط سور (حوامیم) در قرآن کریم پشت سر هم هستند (۴۰- ۴۱- ۴۲- ۴۳- ۴۴- ۴۵- ۴۶) و همچنین در ترتیب نزول هم، پشت سر هم هستند یعنی اول سوره ۴۱ بعد ۴۲ بعد ۴۳ ... و از اینکه در سوره شوری (حم) یک آیه است و (عسق) یک آیه جدا، فهمیده می‌شود که فواتح (حوامیم) بدون انقطاع پشت سر هم نازل شده‌اند. ولی مثلًا در فواتح (الر) فاتحه (المر) فاصله شده است. «۱» ۵- اولین سوره‌ای که از فواتح نازل شده است سوره «قلم» می‌باشد که دارای حرف مقطعه (ن) است، بعد سوره (ق) بعد (ص) و اولین سوره از فواتح که نازل شده دارای حرف واحد است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۵ ۶- این فواتح (الر- الر- الر- المر- الر- الر- طس- ق- ص- ن) آیه نیستند ولی بقیه فواتح آیه هستند. پس ۱۹ سوره فواتح آن آیه است و ۱۰ سوره فواتح آن آیه نیست. ۷- عدد حروف فواتح بدون تکرار (۱۴) و عدد فواتح بدون تکرار (۱۴) و عدد سوره‌ها (۲۹) می‌باشد. اگر این سه عدد را جمع کنیم عدد ۵۷ به دست می‌آید. «۱» (۳* ۱۹) ۱۴+ ۱۴+ ۲۹: ۵۷ ۸- عادت قرآن کریم بر این است که همیشه بعد از حروف مقطعه کلامی را ذکر می‌کند که متعلق به قرآن است مانند: «الم ذلک الکتاب»- «المص. کتاب انزل الیک»- «الر. تلک آیات الکتاب»- «طه. ما انزلنا علیک القرآن لتشقی»- «طسم. تلک آیات الکتاب»- «یس. والقرآن الحکیم»- «ص.

والقرآن ذی الـذکر»- «حم. تنزیل الکتاب»- «ق. والقرآن المجید». مگر سه سوره «روم، عنکبوت، قلم» که بعد از این حروف متعلقی از قرآن وجود ندارد.» ۹- سوره‌هـایی که در قرآن دارای حرف مقطعه یـک حرفی هسـتند. در ترتیب قرآن (ص- ق- ن) است ولی در ترتیب نزول، اولین سوره‌ای- از میان این سه سوره- که بر پیامبر نازل شـد، سوره (ن) است بعـد سوره (ق) بعد سوره (ص) یعنی (ن- ق- ص). در این صـورت اولین تفسـیر موضوعی قرآن ویژه جوانـان، ج۴، ص: ۱۰۶ سوره‌ای که بر پیـامبر نازل شـد سوره (ن) است و این حرف فقـط یـک بـار نـازل شـده است. و دومین سـوره، سوره (ق) است که این حرف در دو سوره تکرار شـده است. و سومین سوره، سوره (ص) است که این حرف در سه سوره وجود دارد. «۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۷

رابطه حروف مقطعه قرآن با ریاضیات

چنـدی قبل مجله معروف مصـری به نام «آخر الساعه» که از بزرگ‌ترین مجله‌های مصور خاورمیانه است، گزارشـی درباره تحقیقات دانشـمندی مصـری، در مورد تفسیر پـاره‌ای از آیـات قرآن مجیـد به کمـک کـامپیوتر منتشـر ساخت که اعجاب همگان را در نقاط مختلف جهان برانگیخت. «۱» این تحقیقات محصول سه سال کوشـش پی گیر و کار مداوم «دکتر رشاد خلیفه» شیمیدان مصری بود. او برای تحقیقـات خود مـدت‌ها از کـامپیوتر اسـتفاده نمود. تمـام کوشـش اسـتاد مزبور برای کشف معانی حروف مقطعه قرآن مانند (الم- یس- ق و ...) صورت گرفته است. او با کمک محاسبات پیچیده‌ای ثابت کرد که رابطه نزدیکی میان حروف مزبور با حروف سـوره‌ای که در آغـاز آن قرار گرفته است، وجود دارد. «۲» اینک توجه شـما را به نتایج جالبی که «دکتر رشاد خلیفه» رسـیده اسـت جلب می کنیم: تفسـیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۸ ۱- حروف مقطعه یک حرفی نسبت حرف «ق» در سوره «ق» از تمـامی سوره‌هـای دیگر قرآن، بـدون اسـتثناء بیشتر است. و نیز محاسـبات نشان داد که حرف «ص» در سوره «ص» چنین است، یعنی مقـدار آن به تنـاسب مجمـوع حروف از هر سوره دیگری بیشـتر است. و نیز حرف (ن) در سوره (ن و القلم). «۱» ۲- حروف مقطعه چنـد حرفی اگر چهـار حرف (المص) را در آغـاز سوره «اعراف» در نظر بگیریم، اگر الف‌هـا، لام‌هـا، میم‌هـا و صادهایی که در این سوره وجود دارد را با هم جمع کنیم و نسبت آن را با حروف این سوره بسـنجیم خواهیم دیـد که از تعـداد مجموع آن در هر سوره دیگر قرآن بیشتر است. همچنین (المر) در آغـاز سوره «رعـد» و (کهیعص) در آغـاز سوره مریم. ۳- حروفی که در آغاز چنـد سوره قرار دارد تاکنون بحث درباره حروفی بود که تنها در آغاز یک سوره قرار داشت. اما حروفی که در آغاز چند سوره قرار دارد مانند (الر- الم) شـکل دیگری دارد، و آن اینکه بر طبق محاسـبات کـامپیوتر مجموع این سه حرف مثلًا (الف- لام- میم) اگر در مجموع سوره‌هایی که با «الم» آغاز تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۰۹ شده است حساب شود و نسبت آن با مجموع حروف این سوره‌هـا به دست آیـد، از میزان هر یـک از سوره‌هـای دیگر قرآن بیشـتر است. «۱» ۴- محاسـبات کامپیوتر نشان داد که حاصـل جمع حروف مقطعه در هر سوره- سوره‌هـایی که دارای حروف مقطعه واحـد هسـتند- یکی از مضـرب‌های عـدد ۱۹ می‌باشد. برای روشن شدن مطلب، تک تک حروف مقطعه را مورد بررسـی قرار می‌دهیم. ۱. (ق): اطلاعـات کامپیوتر نشان داد که تنها سوره‌هایی (۴۲ و ۵۰) که حرف مقطعه (ق) دارنـد، هر دو دارای تعـداد مسـاوی (ق) هسـتند یعنی ۵۷. نام سوره ۵۰ (ق) است و با (ق) شـروع می‌شود و اولین آیه این طور خوانده می‌شود: «ق. وَالْقُرْآنِ الْمَجِیدِ» «۲» این نشان می‌دهد که (ق) نماینده قرآن است، و مجموع «ق» ها در دو سوره حرف مقطعه‌دار «ق» نشان‌دهنده ۱۱۴ سوره قرآن است (۵۷+ ۵۷: ۱۱۴). این عقیده با این واقعیت که کلمه «قرآن» در قرآن کریم ۵۷ مرتبه تکرار شـده است، محکم‌تر می‌شود. «۳» قرآن در سوره (ق) به‌عنوان مجیـد، توجیه شـده است. و کلمه «مجید» مقدار عددی آن ۵۷ است: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۰ مجید: م (۴۰)+ ج (۳)+ ی (۱۰)+ د (۴): ۵۷ (۳: ۵۷* ۱۹) – سوره ۴۲ دارای ۵۳ آیه است: ۴۲+ ۵۳: ۹۵ یعنی (۵: ۹۵* ۱۹) – سوره ۵۰ دارای ۴۵ آیه است: ۵۰+ ۴۵: ۹۵ یعنی (۵: ۹۵* ۱۹) – تعـداد «ق» ها در تمام آیات شـماره (۱۹) در سراسـر قرآن ۷۶ مرتبه است (۴* ۱۹). در اینجـا نظر شـما را به یک نکته جالب

جلب می‌کنیم: مردمی که به قوم لوط کافر شدند در آیه ۱۳ سوره «ق» آمده است و در همه قرآن ۱۳ بار تکرار شده: ۳۳/ ۵۴- ۱۲/ ۵۰- ۱۳/ ۳۸- ۲۸/ ۲۹- ۵۶ و ۵۴/ ۲۷- ۱۶۰/ ۲۶- ۴۳/ ۲۲- ۷۴/ ۲۱- ۷۰/ ۱۱- ۸۴/ ۷۴- ۸۰/ ۷ همه جا به عنوان قوم اشاره شده است به جز یک استثناء که در سوره (ق) است، جایی که به آنها به عنوان (اخوان) اشاره شده است. واضح است که اگر کلمه «ق» دار (قوم) استفاده شده بود، شمارش حرف (ق) در سوره (۵۰)، (۵۸) مورد می‌شد. و این پدیده به کلی از بین می‌رفت، صحت و دقت مطلق ریاضی به طوری است که تغییر تنها یک حرف، این سیستم را از بین می‌برد. ۲. (ن): حرف مقطعه «ن» فقط در یک سوره آمده است. این حرف در سوره (ن والقلم) ۱۳۳ مورد تکرار شده است که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد. (۷* ۱۹) تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۱ ۳. (ص): این حرف در ابتدای سه سوره آمده است، (۷- ۱۹- ۳۸) و مجموع تکرار حرف (ص) در این سه سوره ۱۵۲ می‌شود یعنی (۸* ۱۹) شماره سوره تعداد تکرار حرف (ص) ۷۱۹ ۳۸ ۹۷۲۶ ۲۹ جمع ۱۵۲۴. (یس): این دو حرف در ابتدای سوره ۳۶ «یس» آمده است. حرف «ی» در این سوره ۲۳۷ مرتبه و حرف «س» ۴۸ مرتبه تکرار شده است. مجموع این دو حرف ۲۸۵ می‌شود. یعنی (۱۵* ۱۹) ۵. (عسق): این حروف آیه دوم از سوره ۴۲ را تشکیل می‌دهد. حرف «ع» در این سوره ۹۸ مرتبه و حرف «س» ۵۴ مرتبه و حرف «ق» ۵۷ مرتبه تکرار شده است. مجموع این سه حرف ۲۰۹ می‌شود یعنی (۱۱ * ۱۹) ۶. (کهیعص): این طولانی‌ترین مجموعه حروف مقطعه است که دارای پنج حرف و در سوره ۱۹ آمده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۲ در این سوره حرف «ک» ۱۳۷ مرتبه و حرف «ه-» ۱۷۵ مرتبه و حرف «ی» ۳۴۳ مرتبه و حرف «ع» ۱۱۷ مرتبه و حرف «ص» ۲۶ مرتبه تکرار شده است. بنابراین مجموع تکرار این پنج حرف عدد (۷۹۸) می‌شود که یکی از مضرب‌های (۱۹) می‌باشد. (۴۲* ۱۹) ۱۳۷+ ۱۷۵+ ۳۴۳+ ۱۱۷+ ۲۶: ۷۹۸ ۷. (المر): این حروف در ابتدای یک سوره آمده‌اند که سوره شماره ۱۳ می‌باشد. در این سوره حرف «الف» ۶۰۵ مرتبه و حرف «ل» ۴۸۰ مرتبه و حرف «میم» ۲۶۰ مرتبه و حرف «ر» ۱۳۷ مرتبه تکرار شده است. مجموع تکرار این چهار حرف عدد ۱۴۸۲ می‌شود که یکی از مغرب‌های (۱۹) می‌باشد. (۷۸* ۱۹) ۶۰۵+ ۴۸۰+ ۲۶۰+ ۱۳۷: ۱۴۸۲ ۸. (المص): تنها یک سوره با این حروف آغاز شده است و آن سوره شماره ۷ است. حرف «الف» در این سوره ۲۵۲۹ مرتبه، حرف «ل» ۱۵۳۰ مرتبه، حرف «م» ۱۱۶۴ مرتبه و حرف «ص» ۹۷ مرتبه تکرار شده است. بنابراین مجموع این چهار حرف در این سوره عدد ۵۳۲۰ می‌شود که یکی از مضرب‌های (۱۹) می‌باشد. (۲۸۰* ۱۹) ۲۵۲۹+ ۱۵۳۰+ ۱۱۶۴+ ۹۷: ۵۳۲۰ نکته قابل توجهی که در اینجا وجود دارد که ارتباط خاص اتصال حرف «ص» را نشان می‌دهد. این حرف در سوره‌های ۱۹ و ۳۸ هم آمده تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۳ است. حرف «ص» در سوره ۷ باعث می‌شود تا عددی حاصل شود که بر عدد ۱۹ قابل تقسیم باشد. و این حرف با سوره‌های ۱۹ و ۳۸ باعث می‌شود تا مجموعه‌ای قابل قسمت بر عدد ۱۹ تشکیل دهند. ۹. (الم): حروف الف- لام- میم پراستفاده‌ترین حروف در زبان عربی هستند و به همین ترتیب در آغاز ۶ سوره قرار دارند (۲- ۳- ۲۹- ۳۰- ۳۱- ۳۲) و مجموع تکرار این سه حرف در هر یک از این شش سوره مضربی از ۱۹ است. برای توضیح بیشتر به جدول ذیل مراجعه کنید: سوره الف لم مجموع ۵۹۸۹۹ ۰۲۲۱۹ ۵۰۲۳۲ ۲۴ (۵۲۱* ۱۹) ۵۶۶۲ ۲۴۹ ۸۹۲۱ ۵۲۱۱ ۳۲ (۲۹۸* ۱۹) ۶۷۲ ۴۴۱ ۵۴۳ ۲۹۷ ۷۴۵ (۸۸* ۱۹) ۱۲۵۴ ۳۳۱۷ ۴۴۳۹ ۳۰۵ (۶۶* ۱۹) ۸۱۷ ۱۷۳ ۲۹۷ ۳۴۷ ۳۱ (۴۳* ۱۹) ۸۵۷۰ ۵۱۵ ۷۱۵ ۳۲۲۵ (۳۰* ۱۹) جمع ۸۷۴ ۶۱۹ ۴۴۳ ۴۹۳ ۸۹۴۵۶ (۱۰۴۶* ۱۹) ۱۰. (الر): این حروف در سوره‌های ۱۰- ۱۱- ۱۲- ۱۴- ۱۵ یافت می‌شوند. مجموع تکرار این حروف در این سوره‌ها مضربی از عدد ۱۹ است: به جدول ذیل مراجعه کنید: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۴ سوره الفلرمجموع ۱۰۱۳۱۹۹۱۳۲۵۷۲۴۸۹ (۱۳۱ * ۱۹) ۱۱۱۳۷۰۷۹۴۳۲۵۲۴۸۹ (۱۳۱ * ۱۹) ۱۲۱۳۰۶۸۱۲۲۵۷۲۳۷۵ (۱۲۵ * ۱۹) ۱۴۵۸۵۴۵۲۱۶۰۱۱۹۷ (۶۳* ۱۹) ۱۵۴۹۳۳۲۳۹۶۹۱۲ (۴۸* ۱۹) جمع ۵۰۷۳۳۲۹۴۱۰۹۵۹۴۶۲ (۴۹۸* ۱۹) ۱۱. (حم): هفت سوره در قرآن با حروف مقطعه «حم» شروع می‌شود- سوره‌های ۴۰ تا ۴۶- مجموع تکرار این حروف در این هفت سوره ۲۱۴۷ می‌شود (۱۱۳* ۱۹). طبیعتاً تغییر تنها یک حرف «ح» یا «م» در هر یک از این هفت سوره این پدیده را از بین می‌برد. (جدول) شماره سوره

حم مجموع ۶۱ ۲۵۲ ۳۶۲ ۱۴۶ ۰۰۲۳ ۵۳۱۲ ۱۶۶۴ ۶۱۵۰ ۸۴۴۱ ۴۳۶ ۴۳۲ ۳۴۳۴ ۰۳۵ ۵۳۳۰ ۴۴۲ ۷۶۳۲ ۴۸۲ ۴۴۱ ۰۴۴ ۴۳۸ ۴۰۶ جمع ۲۱۴۷ ۱۸۵۵ ۲۹۲ (۱۱۳* ۱۹) تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۵ ۱۲. «طه» (ط+ ه-)، «طس» (ط+ س)، «طسم» (ط+ س+ م): ارتباط پیچیده‌ای این پاراف‌های قرآنی را به هم مربوط می‌سازد تا مجموعی حاصل کند که بر عدد ۱۹ قابل تقسیم است. حرف «ه-» در سوره‌های ۱۹ و ۲۰، دو حرف «طه» در سوره ۲۰، دو حرف «طس» در ابتدای سوره ۲۷ و حروف مقطعه «طسم» در ابتدای دو سوره ۲۶ و ۲۸: سوره ه- طسم ۲۴۶۰ ۱۹۱۰ ۴۲۸ ۷۲۷۹ ۴۸۴۲ ۳۳۹۴ ۲۸۲۶ ۰۲۵۱ ۱۷۵۲ ۱۹ جمع ۹۴۴ ۲۹۰ ۱۰۷ ۴۲۶ (۹۳* ۱۹): ۹۴۴+ ۲۹۰+ ۱۰۷+ ۴۲۶: ۱۷۶۷ نکته: اگر چهارده (۱۴) حرف مقطعه را با شماره سوره‌هایی که در آن این حروف آمده است جمع کنیم، عدد ۲۰۳۳ به دست می‌آید یعنی (۱۰۷* ۱۹)، به جدول نگاه کنید: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۶ حروف تعدادشماره سوره‌هاجمعا ۲۲۲۲+ ۳+ ۷+ ۱۰+ ۱۱+ ۱۲+ ۱۳+ ۱۴+ ۱۵+ ۲۹+ ۳۰+ ۳۱+ ۱۳۳۲ ل ۲۲۲۲+ ۳+ ۷+ ۱۰+ ۱۱+ ۱۲+ ۱۳+ ۱۴+ ۱۵+ ۲۹+ ۳۰+ ۳۱+ ۱۳۳۲ م ۲۵۱۹+ ۳+ ۷+ ۱۳+ ۲۶+ ۲۸+ ۲۹+ ۳۰+ ۳۱+ ۳۲+ ۴۰+ ۴۱+ ۴۲+ ... ۱۷۴۶ ص ۷۶۷+ ۱۹ + ۳۳۸ ر ۱۰۸۱+ ۱۱+ ۱۲+ ۱۳+ ۱۴+ ۶۱۵ ک ۱۱۹۲۰ ه- ۱۹۴۱+ ۲۲۰ ی ۱۹۵۷+ ۲۳۶ ع ۱۹۶۳+ ۲۴۲ ط ۲۰۱۰۵+ ۲۶+ ۲۷+ ۴۲۸ س ۲۶۱۶۴+ ۲۷+ ۲۸+ ۳۶+ ۵۴۲ ح ۴۰۳۰۸+ ۴۱+ ۴۲+ ۴۳+ ۴۴+ ۴۵+ ۷۴۶ ق ۴۲۹۴+ ۲۵۰ ن ۲۶۸۷۰ جمع (۱۰۷* ۱۹) ۲۰۳۳ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۷

اشکالات اعجاز حروف مقطعه قرآن

از اول بخش چهارم در مورد اعجاز حروف مقطعه و نظرگاه مفسران در مورد این حروف و رابطه این حروف با ریاضیات مطالبی ارائه شد، حال به اشکالاتی که در مورد اعجاز حروف مقطعه است می‌پردازیم: ۱- رشاد خلیفه در مورد حروف مقطعه، به این نتیجه رسیده که همواره معدل توارد و تکرار حروف مقطعه در سوره‌ای خاص بر معدل توارد و تکرار حروف دیگر تفوّق دارد. چنانچه در سوره «ق» حرفِ «ق» معدلی بالاتر از سایر حروف در این سوره و سایر سوره‌های قرآن دارد. اگر آمارها با موارد نقض روبه‌رو نمی‌شد، شاید ما هم با ایشان و سایر پیروان تئوری نظم ریاضی قرآن هم عقیده می‌شدیم. اما با استثناهای فراوانی روبه‌رو می‌شویم. برای مثال: الف: تعداد حرف «ق» در سوره‌های الشمس و القیامه و الفلق، در حدی است که معدل تکرار آن از معدل تکرار «ق» بیشتر می‌شود. ب: در مورد سوره طه با پنج استثناء مواجه می‌شویم: سوره حج، نور، فتح، مجادله و توبه. ج: در مورد سوره «یس» نتیجه کاملًا معکوس است؛ یعنی «یاء» و «سین» کم‌ترین تکرار را به خود اختصاص داده‌اند. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۸ د: در مورد حرف «ن» می‌بینیم تکرار آن در سوره «حجر» بیشتر از تکرار «ن» در سوره قلم می‌باشد. «۱» ۲- رشاد خلیفه می‌گوید: تعداد تکرار حروف مقطعه در هر سوره عددی است که یکی از مضرب‌های عدد ۱۹ می‌باشد، این ادعا با اشکالاتی روبه‌رو است. به عنوان مثال: الف: ایشان می‌گوید حرف «ن» در سوره قلم ۱۳۳ مرتبه تکرار شده یعنی (۷* ۱۹)؛ این ادعا صحیح نیست چون تعداد تکرار حرف «ن» در سوره «قلم» ۱۳۱ مرتبه است. ایشان با آنکه تأکید می‌کند همه جا رسم‌الخط «عثمان طه» ملاک و معیار است ولی در اینجا این ملاک را صرف نظر کرده و «ن» را در اول سوره «قلم» به صورت «نون» نوشته است تا یک نون اضافه بیاید و بعد یک نون دیگر از «بسم الله الرحمن الرحیم» آغاز سوره وام گرفته است و به این ترتیب کسری نون را جبران می‌کند. در حالی که حرف نون در اول سوره «قلم» به این صورت است «ن»، چون فواتح سور به صورت حرف نوشته می‌شوند نه به صورت اسم آنها مثلًا (ا) نوشته می‌شود نه «الف» و «ل» نوشته می شود نه «لام». «۲» و اگر به صورت «نون» باشد می‌بایست در تلفظ این گونه تلفظ شود (نون- واو- نون) نه به صورت «نون». تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۱۹ ب: ایشان می گوید: در سوره «طه» مجموع دو حرف (ط+ ه-) ۳۴۲ است یعنی (۱۸* ۱۹)؛ این ادعا هم صحیح نیست چون در این سوره «تاء» گرد را «هاء» محسوب کرده است در حالی که همه می‌دانند «تاء» گرد حقیقتاً «تاء» می‌باشد. هرچند به هنگام توقف به صورت «هاء» تلفظ شود.

یعنی کلمات: زینه، خیفه، سحره، صلوه و مانند آنها مختوم به «تاء» می‌باشد. چنانچه با صدای تاء تلفظ می‌شود ولی تنگی قافیه ایشان را مجبور کرده است، این موارد را هم در شمارش دخالت دهد تا به نصاب لازم برسد. ج: ایشان می‌گوید: در سوره‌های ۷، ۱۹ و ۳۸، حرف «ص» در میان حروف مقطعه آن‌ها مشترک است و اگر تعداد «ص» را در این سوره‌ها حساب کرده با هم جمع کنیم، به عدد ۱۵۲ می‌رسیم که مضرب ۱۹ است یعنی (۸* ۱۹). اگر ملاحظه کنید ایشان در سوره «ق» حرف «ق» را به طور مستقل شمارش کرده و ضریب ۱۹ شده است؛ ولی چون در سوره «ص» به نتیجه نرسیده است، روش را تغییر داده و همه سوره‌هایی را که در آغاز «ص» دارند با هم حساب کرده است. ممکن است ایشان بگوید، «ق» را چه مستقل و چه به طور مجموع حساب کنیم. به ضریب ۱۹ می‌رسیم. زیرا در سوره شوری هم «ق» ۱۳۳ مرتبه ذکر شده است که ضریب ۱۹ است. پس آنجا که تکرار دیده می‌شود باید همه را با هم حساب کنیم، مثال «ص» یا «ق»، ولی آنجا که منحصر به فرد است، مثل حرف «ن» در سوره «قلم» باید به طور جداگانه حساب کنیم. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۰ باز می‌بینیم این پاسخ کامل نیست زیرا در سوره «مریم» در میان حروف مقطعه «کاف» را داریم که در جای دیگر نداریم و اگر تعداد آن را به طور مستقل در نظر بگیریم، به نصاب لازم نمی‌رسد. به هر حال چنانچه بارها یادآور شدیم، ایشان رویه واحدی را در شمارش‌ها اتخاذ نمی‌کند و فقط در صدد جور کردن نصاب لازم است. د: ایشان می‌گوید: اگر ارقام مربوط به حروف مشترک در حروف مقطعه را حساب کنیم، به ضریب ۱۹ می‌رسیم ایشان چنین جدولی ترسیم کرده است: سوره حروف مقطعهـ- طسمریمک ه- ی ع ص ۱۷۵------ طهطـ- ه ۲۵۱۲۸---- شعراط س م-- ۳۳۹۴۴۸۴ نملط س-- ۲۷۹۴-- قصصط س م-- ۱۹۱۰۲۴۶۰ جمع ۴۲۶۱۰۷۲۹۰۹۴۴ (۶۳* ۱۹) ۴۲۶+ ۱۰۷+ ۲۹۰+ ۹۴۴: ۱۷۶۷ چه مانعی داشت ایشان کلمه «یس» را هم به این مجموعه اضافه می‌کرد. چون «یس» از طریق «سین» و «یاء» با چهار سوره از مجموعه فوق اشتراک پیدا می‌کند. یا اگر «عسق» را که در آغاز سوره «شوری» آمده است در این جدول می‌گنجاندیم از طریق «عین» و «سین» با سوره مریم، شعرا، نمل و قصص مشترک می‌شد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۱ ه: رشاد خلیفه می‌گوید: «در سوره «ق» آیه ۱۲ و ۱۳ (اخوان لوط) آمده است «کَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ»، ایشان می‌گوید: «اخوان» آمده چون اگر «قوم» می‌آمد تعداد «قاف‌ها» ۵۸ مورد می‌شد و نظام عددی به هم می‌خورد. اشکال مطلب فوق این است که کلمات قرآن مانند فواصل آن رسالتی دارند که از کلمه دیگری برنمی‌آید چون در بحث اعجاز بیانی ثابت شده که آمدن کلمه «اخوان» جای «لوط» یکی از اعجازهای بیانی است. «۱» و: در کتاب- الاعجاز العددی فی القرآن- تألیف دکتور لبیب بیضون آمده است: توضیح ۱- «فلاحظ ان العدّ السابق للتکرار قد اعتبر البسمله آیه من الفاتحه فقط و لذلک لم یحصِ البسملات الوارده فی اوائل السور الاخری فی القرآن، علماً بان آیه البسمله لم تنزل الا مره واحده مع سوره الفاتحه» در حالی که چند صفحه بعد درباره شمارش حرف «ن» می‌گوید: «واذا عددنا الحرف «ن» فی هذه السوره نجده ۱۳۳ (۷* ۱۹)» بعد می‌فرماید: «عدّالبعض هذا الحرف فی هذه السوره فوجدوه ۱۳۱، والسبب انهم لم یعدّوا حرف النون فی البسمله، فالبسمله جزء من السوره ...». «۲» از اینجا معلوم می‌شود که اگر نصاب لازم به دست نیاید، قانون را به هم می‌زنند تا نصاب لازم به دست آید. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۲ ز: در مورد سوره «ص» در شمارش حرف «ص» وقتی به کلمه «بصطهً» در آیه ۶۹ سوره اعراف برخورد می‌کنند: بعضی روایت می‌آورند که «بصطه» باید با «سین» باشد «بسطه» چون در شمارش یک (صاد) زیاد می‌آورند و بعضی روایت می‌آورند که باید با (صاد) باشد چون در شمارش یک (صاد) کم می‌آورند. مؤلف کتاب الاعجاز العددی فی القرآن می‌گوید: «نجد فی قوله تعالی (وزادکم فی الخلق بصطه) حیث ورد کلمه (بصطه) بالصاد و لیس بالسین. ولدی الرجوع الی روایه القرآن نجد ان الروایه تقول بان جبرائیل (ع) حین انزل هذه الآیه قال للنبی (ص): قل لکتاب الوحی ان یکتبوا هذه الکلمه بالصاد و لیس بالسین».

«۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۳

بخش پنجم: اعجاز عدد هفت

اشاره

در مورد اعجاز عدد هفت فقط دو نفر کتاب نوشته‌اند: ۱- ابن خلیفه علیوی در کتاب «معجزه القرن العشرین فی کشف سباعیه و ثلاثیه اوامر القرآن الکریم» ایشان در این کتاب می‌گوید: بیشتر اوامر قرآن یا سه‌گان است یا هفت‌گانه. ۲- مهندس «عبدالدائم الکحیل» در کتاب «معجزه القرآن فی عصر المعلوماتیه» که این نوشتار برگرفته از این کتاب می‌باشد. معجزه قرآن در عصر علم چیست؟ ما در عصر تبلور علم و در قرن ۲۱ زندگی می‌کنیم، در این زمان معجزه قرآن چیست؟ در عصر بلاغت هنگامی که قرآن نازل شد، بلغاء و فصیحان عرب، عاجز شدند تا اینکه این‌گونه گفتند: «إِنْ هـذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِینٌ». «۱» امّا در زمان اینترنت و ارقام، معجزه قرآن چیست؟ معجزه باید متناسب عصر خود باشد. در این زمان نظم و حساب ریاضی و کامپیوتر تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۴ به جایی رسیده که در هر چیزی، نظم وجود دارد، قرآن در این زمان- ارقام و کامپیوتر- چه نظم و اعجازی دارد. قرآنی که می‌فرماید: «لَوْ أَنزَلْنَا هذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَیْتَهُ خَاشِعاً مُتَصَدِّعاً مِنْ خَشْیَهِ اللَّهِ» «۱» نظام جهان و نظام قرآن: یکی از آیاتی که در رابطه با اهمیت عدد هفت (۷) در مورد نظام جهان (۷ آسمان و ۷ زمین) است، این آیه «اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَماوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ» «۲» می‌باشد. خداوند عدد هفت را برای اساس نظام جهان اختیار کرده است. آیا بین عدد هفت علاقه و ربطی با قرآن وجود دارد؟ به عبارت دیگر: آیا نظام عددی خاصی که بر هفت بنا باشد در قرآن وجود دارد؟ خداوندی که جهان را بر قواعد محکم و دقیق منظم کرده هر آینه باید کتابش را (قرآن) نیز بر قواعد دقیق منظم کرده باشد. بهترین شروع برای هر کاری: بهترین و زیباترین سخن و کلامی که ممکن است هر شخصی در شروع هر کار بگوید این کلام است: (بسم الله الرحمن الرحیم) «۳» و این اولین آیه در قرآن کریم می‌باشد، که از چهار کلمه و هر کلمه از چند حرف تشکیل شده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۵ آیا این چهار کلمه در (بسم الله ...) ربطی به عدد هفت دارد؟ برای مشخص شدن این مطلب هر کلمه را با تعداد حروف آن می‌نویسیم: آیه بسم الله الرحمن الرحیم عدد کلمات ۳۴۶۶ اگر اعداد را کنار هم بگذاریم، این عدد به دست می‌آید (۶۶۴۳). این عدد یکی از مضرب‌های عدد هفت می‌باشد. یعنی ۷: ۹۴۹ ۶۶۴۳ در این بحث مشخص می‌کنیم که بیشتر آیات قرآن- چه یک آیه کامل یا جزئی از آیه یا چند آیه- همه بر نظام دقیقی چیده شده‌اند.

چرا عدد هفت؟

سموات سبع

اشاره

در قرآن کریم کلمه «سبع» که با «سموات» باشد- چه قبل و چه بعد- هفت بار ذکر شده است: «۱» ۱- بقره/ ۲۹؛ «هُوَ الَّذِی خَلَقَ لَکُم مَا فِی الْأَرْضِ جَمِیعاً ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّماءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیمٌ» «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۶ ۲- اسراء/ ۴۴؛ «تُسَبِّحُ لَهُ السَّماوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِیهِنَّ وَإِن مِن شَیْءٍ إِلَّا یُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلکِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِیحَهُمْ إِنَّهُ کَانَ حَلِیماً غَفُوراً» «۱» ۳- مؤمنون/ ۸۶؛ «قُلْ مَن رَبُّ السَّماوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِیم» «۲» ۴- فصلت/ ۱۲؛ «فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِی یَوْمَیْنِ وَأَوْحَى فِی کُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَیَّنَّا السَّماءَ الدُّنْیا بِمَصَابِیحَ وَحِفْظاً ذلِکَ تَقْدِیرُ الْعَزِیزِ الْعَلِیم» «۳» ۵- طلاق/ ۱۲؛ «اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَماوَاتٍ وَمنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ یَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَیْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِکُلِّ شَیءٍ عِلْمَاً» «۴» ۶- ملک/ ۳؛ «الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَماوَاتٍ طِبَاقاً مَا تَرَى فِی خَلْقِ الرَّحْمنِ مِن تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِن فُطُورٍ» «۵» ۷- نوح/ ۱۵؛

«أَلَمْ تَرَوْا کَیْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقاً» «۶» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۷

مسبحات هفت‌گانه

هفت سوره از سوره‌های قرآن با تسبیح شروع شده است که عبارتند از: «۱» ۱- اسراء: «سُبْحَانَ الَّذِی أَسْرَی ...» ۲- حدید: «سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِی السَّماوَاتِ ...» ۳- حشر: «سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِی السَّماوَاتِ ...» ۴- صف: «سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِی السَّماوَاتِ ...» ۵- جمعه: «یسَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِی السَّماوَاتِ ...» ۶- تغابن: «یسَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِی السَّماوَاتِ ...» ۷- اعلی: «سَبِّحِ اسْمَ رَبِّکَ الْأَعْلَی ...»

مراحل هفت‌گانه خلقت

در سوره «مؤمنون» مشاهده می‌کنیم که مراتب خلقت انسان هفت مرتبه و مرحله است: ۱- «وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِن طِینٍ» «۲» ۲- «ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَهً فِی قَرَارٍ مَّکِینٍ» «۳» ۳- «ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَهَ عَلَقَهً» «۴» ۴- «فَخَلَقْنَا الْعَلَقَهَ مُضْغَهً»» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۸ ۵- «فَخَلَقْنَا الْمُضْغَهَ عِظَاماً» «۱» ۶- «فَکَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْماً» «۲» ۷- «ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقاً» «۳»

هفت مرحله بودن نور خدا

در آیه ۲۵ سوره «نور» مشاهده می‌کنیم تمثیلی که برای نور خدا بیان شده، به هفت مرحله اشاره دارد: ۱- «مَثَلُ نُورِهِ کَمِشْکَاهٍ» ۲- «فِیهَا مِصْبَاحٌ» ۳- «الْمِصْبَاحُ فِی زُجَاجَهٍ» ۴- «الزُّجَاجَهُ کَأَنَّهَا کَوْکَبٌ دُرِّیٌّ» ۵- «یُوقَدُ مِن شَجَرَهٍ مُبَارَکَهٍ زَیْتُونَهٍ لَّا شَرْقِیَّهٍ وَلَا غَرْبِیَّهٍ» ۶- «یَکَادُ زَیْتُهَا یُضِیءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ» ۷- «نُّورٌ عَلَی نُورٍ»

هفت مرحله بودن رحمت الهی

در آیه ۴۳ همین سوره (نور) آنجا که خداوند به فرستادن ابرها و فرو فرستادن باران و مشیت الهی می‌پردازد، شاهد تقسیم هفت‌گانه هستیم: «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۲۹ ۱- «أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ یُزْجِی سَحَاباً» ۲- «ثُمَّ یُؤَلِّفُ بَیْنَهُ» ۳- «ثُمَّ یَجْعَلُهُ رُکَاماً» ۴- «فَتَرَی الْوَدْقَ یَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ» ۵- «وَیُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِن جِبَالٍ فِیهَا مِن بَرَدٍ» ۶- «فَیُصِیبُ بِهِ مَن یَشَاءُ» ۷- «وَیَصْرِفُهُ عَن مَن یَشَاءُ»

هفت دور طواف

لفظ طواف و مشتقات آن، هفت بار در قرآن آمده است و این مطابق عدد طواف واجب است: «۱» ۱- بقره/ ۱۲۵؛ «وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَهً لِلنَّاسِ وَأَمْناً وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِیمَ مُصَلًّی وَعَهِدْنَا إِلَی إِبْرَاهِیمَ وَإِسْمَاعِیلَ أَن طَهِّرَا بَیْتِیَ لِلطَّائِفِینَ وَالْعَاکِفِینَ وَالرُّکَّعِ السُّجُودِ» «۲» ۲- حج/ ۲۶؛ «وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِیمَ مَکَانَ الْبَیْتِ أَن لَّا تُشْرِکْ بِی شَیْئاً وَطَهِّرْ بَیْتِیَ لِلطَّائِفِینَ وَالْقَائِمِینَ وَالرُّکَّعِ السُّجُودِ» «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۰ ۳ و ۴- قلم/ ۱۹؛ «وَإِنَّ لَکَ لَأَجْراً غَیْرَ مَمْنُونٍ وَإِنَّکَ لَعَلَی خُلُقٍ عَظِیمٍ» «۱» ۵- بقره/ ۱۵۸؛ «إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَهَ مِن شَعَائِرِ اللّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَیْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَیْهِ أَن یَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَیْراً فَإِنَّ اللّهَ شَاکِرٌ عَلِیمٌ» ۶- حج/ ۲۹؛ «ثُمَّ لْیَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْیُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْیَطَّوَّفُوا بِالْبَیْتِ الْعَتِیقِ» «۲» ۷- نور/ ۵۸؛ «یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لِیَسْتَأْذِنکُمُ الَّذِینَ مَلَکَتْ أَیْمَانُکُمْ وَالَّذِینَ لَمْ یَبْلُغُوا الْحُلُم مِنْکُمْ ثَلاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلاهِ الفَجْرِ وَحِینَ تَضَعُونَ ثِیابَکُمْ مِنَ الظَّهِیرَهِ وَمِن بَعْدِ صَلَاهِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ

لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ» «۳»

مساجد هفت‌گانه

اشاره

وقتی انسان سر به سجده می‌گذارد هفت عضو از اعضاء بدن را باید به زمین بگذارد که عبارتند از: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۱ ۱- پیشانی؛ ۲ و ۳- دو کف دست‌ها؛ ۴ و ۵- زانوها؛ ۶ و ۷- دو سر انگشت بزرگ پاها. خداوند می‌فرماید: «وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَداً». «۱»- «۲» - شهادتین دارای هفت کلمه است. - اولین سوره قرآن دارای هفت آیه است. - تعداد حروف در زبان عربی ۲۸ حرف است یعنی (۴* ۷) - از پیامبر اکرم (ص) در مورد علاقه قرآن به عدد هفت این حدیث حکایت شده است: «ان هذا القرآن انزل علی سبعه احرف» قرآن بر هفت حرف نازل شده است. - خداوند کسانی را که قرآن را تکذیب کنند وعده جهنم داده است. جهنمی که دارای هفت درب است. «۳»

آیات نزول قرآن و رابطه آن با عدد هفت

«من الذی انزل القرآن» دلایل عددی بر اینکه قرآن از ناحیه خداوند است: ۱- قرآن از جانب خداوند نازل شده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۲ صفات نازل کننده قرآن چیست؟ همانا خداوند عزیز، قادر، رحیم ... بر بندگان است. قرآن از این صفات این‌گونه یاد می‌کند- «تَنزِيلَ الْعَزِيْزِ الرَّحِيم»- «۱» این آیه کوتاه از سه کلمه تشکیل شده است که ثابت می‌کند قرآن از جانب خداوند نازل شده است. برای اینکه ببینیم چه علاقه‌ای بین این آیه و عدد هفت وجود دارد، کلمات آن را جداگانه می‌نویسیم: قرآن تنزیل لعزیز الرحیم عدد ۵۶۶ حال اگر این سه عدد را کنار هم قرار دهیم، عدد ۶۶۵ به دست می‌آید ۶۶۵ که یکی از مضرب‌های عدد هفت می‌باشد یعنی (۹۵* ۷). «۲» همانا کسی که آسمان‌های هفت‌گانه را بنا کرد و قرآن را طوری نازل کرد که نظم ریاضی خاصی- که عدد ۷ است- داشته باشد، برای هر کس که این قرآن را تکذیب و انکار کند، آتش جهنم را وعده داده است. خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ؛ و قطعاً جهنّم وعده‌گاه همه آنهاست! برای آن (جهنّم) هفت در است که برای هر دری، بخشی جداگانه از آن (گمراه) ان است.» «۳» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۳ مثالی دیگر: خداوند در اول سوره جاثیه می‌فرماید: «حم. تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ» این آیه بر نظام عددی هفت استوار است. برای توضیح بیشتر به جدول زیر مراجعه کنید: آیه حم تنزیل لکتب منالله العزیز الحکیم عدد ۴۶۶ ۲۵۵۲ از کنار هم گذاشتن این هفت عدد- ۶۶۴۲۵۵۲- عددی به دست می‌آید که یکی از مضرب‌های عدد هفت می‌باشد: یعنی (۹۴۸۹۳۶* ۷). اگر به کلمه (الکتاب) نگاه کنیم می‌بینیم بدون «الف» نوشته شده است (الکتب) اگر با الف نوشته شده بود نظم عدد ۷ به هم می‌خورد. ۲- آیات تحریف‌ناپذیری قرآن و عدد هفت قرآن در مدت ۲۳ سال بر قلب مبارک پیامبر (ص) نازل شده است. و بعد از گذشت بیش از ۱۴۰۰ سال، قرآن با عنایت پروردگار محفوظ مانده است، هیچ‌گونه تحریفی در آن صورت نگرفته است. حتی طریقه کتاب مانند قبل مانده است. «۱» و تا قیامت محفوظ باقی می‌ماند. خداوند در قرآن می‌فرماید: «إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ» «۲» این آیه همان‌طور که مفهومش می‌گوید: قرآن تحریف نشده، عدد کلمات آن هم دلیل دیگری بر عدم تحریف قرآن است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۴ برای روشن شدن مطلب به جدول زیر

مراجعه کنید: آیه انا نحن نزلنا الذکر وانا له لحفظ و نعدد ۳۲۶ ۵۵۱ ۳۳ از کنار هم گذاشتن این اعداد، عدد ۶۲۳۱۵۵۳۳ به دست می‌آید که قابل تقسیم بر عدد هفت می‌باشد، یعنی (۸۹۰۲۲۱۹* ۷) اگر به دقت به کلمات آیه نگاه کنیم، می‌بینیم که کلمه (لحافظون) بدون «الف» است یعنی (لحفظون) اگر «الف» وجود داشت این عدد به دست می‌آمد ۷۲۳۱۵۵۳۳ که قابل قسمت بر عدد هفت نیست و این خود دلیل دیگر است بر عدم تحریف قرآن. ۳- قرآن کلام جدا کننده است خداوند در سوره طارق می‌فرماید: «إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ» «۱» یعنی قرآن جداکننده حق از باطل است. این آیه هم بر نظام عددی ۷ استوار است. به جدول زیر مراجعه کنید: آیه انهلقولفصلعدد ۳۴۳ عددی که به دست می‌آید یعنی ۳۴۳، قابل قسمت بر عدد هفت می‌باشد یعنی: (۴۹* ۷) تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۵ اگر خداوند در این آیه می‌فرمود: «انه قول فصل» عددی که از این آیه به دست می‌آمد (۳۳۳) قابل قسمت بر عدد هفت نبود. ۴- قرآن کلامی آسان برای یادآوری: خداوند وسایل و اسباب بسیار زیادی که از شمارش انسان به دور است، برای هر انسانی فراهم کرده تا اینکه کلام خدا را بشنود و آن را بخواند و در آن نظر کند. «ولکن هل من متذکر؟» خداوند در سوره «قمر» می‌فرماید: «وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُدَّكِرٍ» «۱» نظم عددی این آیه را در جدول مشاهده می‌کنیم: آیه و لقد یسرنا القرآن للذکر فهلمنمدکر عدد ۳۲۴ ۵۶۵ ۱۳ عددی که به دست می‌آید: ۴۲۳۵۶۵۳۱ قابل قسمت بر عدد هفت می‌باشد یعنی (۶۰۵۰۹۳۳* ۷). نکته قابل توجه اینجاست که این عدد را دوباره می‌توان بر هفت تقسیم کرد: (۸۶۴۴۱۹: ۶۰۵۰۹۳۳* ۷). ۵- بشر نمی‌تواند همانند قرآن را بیاورد خداوند در قرآن به پیامبر (ص) می‌فرماید که به مردم بگو: «قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً» «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۶ چه سری در قرآن وجود دارد که خداوند در این آیه جنّ و انس را از آوردن مثل قرآن عاجز می‌خواند، شاید بتوان دلایلی را برای این عجز بیان کرد: ۱- دلیل منطقی: تا این زمان هیچ کس نتوانسته کتابی همانند قرآن بیاورد. و این دلیل عاجز بودن بشر بر آوردن مثل قرآن است. ۲- دلیل علمی: حقایق موجود در قرآن، این قرآنی که ۱۴۰۰ سال پیش نازل شده است، نمی‌تواند ساخته دست بشر باشد، هر چند که این بشر با هوش باشد. چرا که ما حقایق علمی موجود در قرآن را حداکثر از ۱۰۰ سال پیش پی به وجود آنها برده‌ایم. ۳- دلیل رقمی: نظام عددی (رقمی) آیه ۸۸ سوره «اسراء» دلیل دیگری بر عدم آوردن مثل قرآن است برای روشن شدن این مطلب به جدول زیر مراجعه نمایید: آیه قل لئنا جتمعتا لانسوا لجنعلیا نیأتوا بمثل عدد ۲۵۴ ۱۴۳ ۲۳۶۵ آیه هذاالقرآن لا یاتون بمثله ولوکان بعضهم لبعض ظهیرا عدد ۴۵ ۲۳۵ ۵۵۱ ۱۳۶۲ اگر تمام اعداد را کنار هم بگذاریم این عدد به دست می‌آید: ۳۲ ۱۵۶ ۳۴ ۳۴۵۲ ۵۲۶ ۳۲۱۵ ۵۴۵ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۷ عدد به این بزرگی قابل تقسیم بر عدد هفت می‌باشد یعنی: ۷۶ ۵۹۳ ۷۸۹۰ ۸۹۴۷ ۳۰۷ ۷۷۹۰* ۷ اگر با دقت به آیه نگاه کنیم می‌بینیم این آیه از ۳ جمله تشکیل شده است: ۱- «قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ» ۲- «عَلَى أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ» ۳- «وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً» هر مقطعی از مقاطع سه گانه این آیه دارای نظام عددی است، یعنی عددی که از هر مقطعی از این آیه به دست می‌آید قابل قسمت بر عدد هفت می‌باشد. و این بدین معنا است که نظام قرآنی، از معنای نص قرآن تبعیت می‌کند. «۱» الف: مقطع اول: «قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ» کلمات این مقطع را داخل جدول قرار می‌دهیم: آیه قل لئنا جتمعتا لان سوال جن عدد ۲۳۶۵۱۴ این عدد قابل قسمت بر عدد ۷ می‌باشد: ۵۹۳۷۶: ۴۱۵۶۳۲* ۷ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۸ ب: مقطع دوم: «عَلَى أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ» کلمات را داخل جدول قرار می‌دهیم: آیه علیانی أتوا بمثل هذا القرآن لایأتون بمثله عدد ۶۲۵۵ ۵۴۳ ۳۲ این عدد هم قابل قسمت بر عدد ۷ می‌باشد: یعنی ۷۸۹ ۴۷ ۷۸۹: ۲۳ ۳۴۵ ۵۵۲۶* ۷ ج: مقطع سوم: «وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً» کلمات را داخل جدول قرار می‌دهیم: آیه ولو کان عضه مل بعض ظهیراً عدد ۵۴۵ ۱۲۳ این عدد هم قابل قسمت بر عدد ۷ می‌باشد: یعنی ۷۷۹۰۳: ۵۴۵۳۲۱* ۷ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۳۹

نظام عددی قرآن و پیامبر اعظم (ص)

القرآن کتاب الله ... والرسول (ص) علی حق، قرآن کتاب خداست و پیامبر بر حق. در آیات زیادی خداوند پیامبر را مورد خطاب قرار داده است، هر آینه خداوند اراده کرده که بفرماید: «ان هذا القرآن کله حق و ان محمد (ص) علی حق ...» آیا در آیات قرآن بر اثبات این فرمایش اسرار عددی وجود دارد؟ پیامبر (ص) چه در دریافت و چه در ابلاغ وحی معصوم بودند، یعنی کم و زیادی در وحی به وجود نمی‌آمد. خداوند از این حقیقت، با کلماتی که دارای نظام عددی است خبر داده و می‌فرماید: «وَمَا یَنطِقُ عَنِ الْهَوَی إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْیٌ یُوحَی» «۱» برای توضیح بیشتر کلمات آیه را به طور جداگانه داخل جدول قرار می‌دهیم: آیه و ما ینطقع ناله و یانه والا وحییوحی عدد ۳۳۴ ۵۲۲ ۱۲۴۲ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۰ این عدد قابل تقسیم بر عدد هفت می‌باشد: ۷: ۳۲۰۳ ۸۹ ۶۱۸ ۲۱ ۵۲۴ ۳۲۲ ۴۳ همان‌طور که می‌دانیم بحث اعداد و ریاضی بسیار دقیق است، تغییر یک حرف منجر به اختلال در تقسیم می‌شود، پس از اینجا نتیجه می گیریم که پیامبر (ص) «لاینطق عن الهوی» بلکه قرآن را همان‌طور که دریافت می‌نمودند، ابلاغ می‌فرمود. آیاتی که در آن خداوند پیامبر (ص) را مخاطب قرار داده است از نظام عدوی و ریاضی خاصی برخوردار است. به عنوان مثال: ۱- «إِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِینَ» «۱»: این خطاب خداوند است به پیامبر اکرم (ص) است که نظام عددی این آیه را در جدول زیر ملاحظه می کنیم: آیه ان کلمنا لمرسل ین عدد ۳۳۸ این عدد قابل قسمت بر عدد هفت می‌باشد: ۱۱۹: ۸۳۳* ۷ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۱ ۲- «قولًا سقیلًا»: خداوند در آیه دیگری پیامبر اسلام (ص) را مخاطب قرار داده می‌فرماید: «إِنَّا سَنُلْقِی عَلَیْکَ قَوْلًا ثَقِیلًا» «۱» نظام عددی این آیه را (که دارای ۲۱ حرف است ۷* ۳) بررسی می کنیم: آیه انا سنلقی علیک قولا سقیلًا عدد ۴۵ ۳۵۴ اگر اعداد به دست آمده در جدول را از چپ به راست کنار هم قرار دهیم (۵۴۴۵۳) به دست می‌آید که قابل تقسیم بر عدد ۷ می‌باشد یعنی: ۷۷۷۹: ۵۴۴۵۳* ۷ در مورد این مطلب آیات زیادی وجود دارد که ما فقط به ذکر چند آیه دیگر می‌پردازیم: ۳- «وَاذْکُرِ اسْمَ رَبِّکَ بُکْرَهً وَأَصِیلًا» «۲» ۴- «وَمِنَ اللَّیْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَیْلًا طَوِیلًا» «۳» ۵- «إِنَّا أَرْسَلْنَاکَ بِالْحَقِّ بَشِیراً وَنَذِیراً وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِیمِ» «۴»- تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۲ (آیات تتحدث عن الله) قرآن آمده تا از خداوند به ما خبر دهد. آیات قرآن که نازل شده برای این است که به ما بگوید، تمام کلمات قرآن از جانب خداوند است. قرآن کتابی است که آمده تا به ما بگوید: «من هو الله سبحانه و تعالی؟» از بین ۱۰۰ آیه‌ای که از علم، قدرت، رحمت و ... خداوند حکایت می کند، بعضی از این آیات را می‌آوریم تا معلوم شود که این قرآن از جانب خداوند است و از قدرت بشر خارج است. ۱- علم الله: دقت قرآن در تعبیر از علم خداوند را در این آیه می‌بینیم: «أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ یَعْلَمُ مَا فِی السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذلِکَ فِی کِتَابٍ إِنَّ ذلِکَ عَلَی اللَّهِ یَسِیرٌ» «۱» کلمات این آیه را در جدول قرار می‌دهیم: آیه الم تعلم انالله یعلم ما فیال سماء و الارض انذلک عدد ۱۵۲۳ ۲۲۵ ۲۴۴ ۳۴ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۳ آیه فیکت بانذل کعلی الله یسیر عدد ۳۴۴ ۲۳۲۳ این عدد قابل تقسیم بر عدد هفت می‌باشد یعنی: ۷: ۷۷۷۴۹ ۰۳۵۹۳۱ ۶۳۳۳۱۸۹ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۵۱۵۲ ۳۲۳ ۳۲ ۴۴۳ ۲- ولله غیب السموات والارض: آیه دیگری که از علم خداوند حکایت می کند: «وَلِلَّهِ غَیْبُ السَّماوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَهِ إِلَّا کَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ» «۱» نظام عددی این آیه را در جدول زیر مشاهده می کنیم: آیه ول له غیبال سموتوالارض و ما امر الساعه الا کلمح عدد ۶۳۴ ۱۲۳ ۱۵ ۱۳۳۶ آیه البصرا و هو اقرب انالله علیک لشی قدیر عدد ۲۲۴ ۲۴۳ ۵۲۲۴ این آیه نیز بر عدد هفت قابل تقسیم است: ۷: ۳۳۳ ۴۵۰۲ ۹۴۷ ۷۹۱ ۳۱ ۶۰۳۳۴۶ ۳۱ ۱۶۳ ۳۲۱۵ ۴۳۶ ۲۲۵ ۴۲۴ ۴۲۲۳ اگر به دقت ملاحظه کنید، می‌بینید کلمه (سماوات) این گونه نوشته شده است (سموت) یعنی دارای ۶ حرف است به جای ۸ حرف. و اگر دارای ۸ حرف بود، نظام عددی این آیه به هم می‌خورد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۴ آیات دیگر نیز وجود دارد که فقط به ذکر آنها اکتفا می کنیم: ۳- «یَعْلَمُ مَا یَلِجُ فِی الْأَرْضِ وَمَا یَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا یَنزِلُ مِنَ السَّماءِ وَمَا یَعْرُجُ فِیهَا وَهُوَ الرَّحِیمُ الْغَفُورُ» «۱» ۴- «عَالِمُ الْغَیْبِ

فَلَما یُظْهِرُ عَلَی غَیْبِهِ أَحَداً» «۲» ۵- «إِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ کَفَّارٌ» «۳» ۶- «إِنَّا لَنَحْنُ نُحْیِی وَنُمِیتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ» «۴» ۷- «فَسُبْحَانَ الَّذِی بِیَدِهِ مَلَکُوتُ کُلِّ شَیْءٍ وَإِلَیْهِ تُرْجَعُونَ» «۵»- «۶» نتیجه: اگر تعداد حروف کلمات بیشتر آیات قرآن را کنار هم بگذاریم عددی به دست می‌آید که یکی از مضرب‌های عدد هفت است. از مباحث گذشته به این نتیجه می‌رسیم که هیچ تحریفی در کلمات قرآن رخ نداده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۵

اشکالات اعجاز عددی هفت

بعد از این که موارد اعجاز عددی هفت را در قرآن بیان و بررسی نمودیم به اشکالات آن می‌پردازیم: آقای مهندس عبدالدائم الکحیل اعجاز عددی هفت را با این آیه شروع می‌کند: «اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ سَبْعَ سَماوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ» «۱» ایشان می‌گوید چون خداوند عدد هفت را برای نظام جهان اختیار کرده است پس باید علاقه‌ای بین عدد هفت و قرآن وجود داشته باشد. در ادامه ایشان آیاتی را می‌آورد که اگر تعداد حروف هر کلمه را کنار هم بگذاریم مضرب صحیحی از عدد هفت می‌شود. در مطالب ایشان اشکالاتی وجود دارد که برای نمونه به چیز مورد آن اشاره می‌کنیم: ۱- اولًا ایشان از بین ۶۲۳۶ آیه فقط حدود ۲۰ آیه ذکر می‌کند که دارای مضرب صحیحی از عدد هفت می‌باشد. همان‌طور که می‌دانید، پیدا کردن حدود ۲۰ آیه از میان ۶۲۳۶ آیه کار خارق‌العاده‌ای و شگفت‌انگیزی نیست چون برای هر عددی می‌توان این تعداد آیه پیدا کرد که مضرب صحیح از آن عدد باشد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۶ ۲- در شمارش حروف کلمات مخصوصاً در شمارش همزه، قاعده خاصی مراعات نشده است. چون هر جا به کلمه‌ای برخورد می‌کند که دارای همزه است اگر به آن همزه احتیاج دارد تا نصاب کامل شود با قرار دادن پایه‌ای برای همزه آن را در شمارش محسوب می‌کند ولی اگر بدون همزه به نصاب کامل برسد می‌گوید همزه نباید در شمارش محسوب شود. ۳- اینکه گفته شود چون عدد هفت در چند آیه آمده پس باید بین آن و قرآن رابطه‌ای باشد. این حرف را می‌توان در مورد عددهای دیگری زد. مانند عدد شش، برای توضیح چند نکته در مورد عدد شش مطرح می‌کنیم: خداوند در آیه «اللَّهُ الَّذِی خَلَقَ السَّماوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَیْنَهُمَا فِی سِتَّةِ أَیَّامٍ» «۱» پس باید بین عدد شش و قرآن رابطه‌ای باشد: ۱- سوره «ناس» که آخرین سوره است دارای «۶» آیه می‌باشد. ۲- اگر شماره‌های آیه‌های سوره ناس را کنار هم بگذاریم عدد (۱۲۳۴۵۶) به دست می‌آید مضرب صحیحی از عدد ۶ می‌باشد یعنی (۲۰۵۷۶* ۶) ۳- قرآن دارای ۱۱۴ سوره است یعنی (۱۹* ۶) ۴- خلق زمین و آسمان در ۶ روز بوده است. ۵- تعداد حروف کلمه «الدنیا» ۶ حرف است. ۶- تعداد حروف کلمه «الحیاه» ۶ حرف است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۷ پس همان‌طور که گذشت می‌توان برای هر عدد خصوصیاتی پیدا کرد پس نمی‌توان گفت همه اعداد دارای اعجاز عددی می‌باشند. به عبارت دیگر نمی‌توان یک رابطه جزئی را بین بعضی اعداد پیدا کرد و آن را به تمام اعداد سریان داد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۴۹

بخش ششم: اعجاز زوج و فرد در قرآن کریم

اشاره

مقدمه: در سوره «فجر» آیه سوم- «وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ»- «۱» خداوند ربّ جلیل، به زوج و فرد سوگند یاد کرده است. کورش جم نشان با خواندن این آیه به فکر افتاده است که شاید یک نظام عددی بر مبنای زوج و فرد در قرآن موجود باشد. به دنبال این فرضیه، شروع به تحقیق کرده و به نتیجه‌ای جالب رسیده است و آن این است که تعداد سوره‌ها و ترتیب قرار گرفتن آن‌ها و تعداد آیات هر سوره، درست باید همین‌سان باشد که هست. اگر از آنها کم یا به آنها اضافه شده بود و حتی اگر جابه‌جا شده بودند (به عبارت دیگر هر

تغییری در شماره و تعداد سوره‌ها و آیات قرآن به عمل آمده بود) کد ریاضی فرد و زوجی که در آن جای داده شده چنین جواب نمی‌داد. خداوند در سوره حجر می‌فرماید: «در حقیقت ما خود، آگاه کننده (: قرآن) را فرو فرستادیم و قطعاً ما پاسداران آن هستیم» «۲» و همچنین در تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۰ سوره فصلت فرموده است: «در حقیقت کسانی که به آگاه کننده [: قرآن هنگامی که به سراغشان آمد کفر ورزیدند (برما مخفی نمی‌مانند)؛ درحالی که قطعاً آن (قرآن) کتابی شکست‌ناپذیر است. که باطل از پیش روی آن و پشت سرش به سراغ آن نمی‌آید؛ (زیرا این) فرو فرستاده‌ای از جانب (خدای) فرزانه ستوده است.» «۱» آیات قرآن حق است. در گذشته و هم در زمان حال مسلمانان جهان، تنها از روی باورهای محکم دینی اصالت و صحت آیات قرآن را بدون علم واقعی بدان، قبول می‌کردند. امّا امروزه با پیدا شدن این معجزات ریاضی و عددی که عالی‌ترین و قابل قبول‌ترین راه منطقی برای اثبات و نفی هر موضوع علمی است، خدایی بودن قرآن را با اثبات منطقی باور می‌کنند. حال پس از این مقدمه به یافته‌های این اندیش ور می‌پردازیم: همان‌طور که می‌دانیم قرآن دارای ۱۱۴ سوره است، که هر سوره علاوه بر اسم، شماره ردیف و تعدادی آیه دارد. مثلًا اسم اولین سوره قرآن «الفاتحه» شماره ردیفش ۱ و تعداد آیاتش ۷ است. نام دومین سوره قرآن «البقره»، شماره ردیفش ۲ و تعداد آیاتش ۲۸۶ است، تا پایان. اگر تعداد آیات ۱۱۴ سوره قرآن را با هم جمع کنیم، عدد ۶۲۳۶ به دست می‌آید و اگر شماره سوره‌های قرآن را با هم جمع کنیم، عدد تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۱ ۶۵۵۵ به دست می‌آید. حال اگر اعداد مربوط به هر سوره را با اعداد مربوط به آیاتش با هم جمع کنیم، جدول شماره ۱ به دست می‌آید: جدول شماره ۱ ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سورهحاصل جمع شماره و تعداد آیات سوره ۱ الفاتحه ۱۷۸۲ البقره ۲۲۸۶۲۸۸۳ آل عمران ۳۲۰۰۲۰۳۴ النساء ۴۱۷۶۱۸۰۵ المائده ۵۱۲۰۱۲۵۶ الانعام ۶۱۶۵۱۷۱۷ الاعراف ۷۲۰۶۲۱۳۸ الانفال ۸۷۵۸۳۹ التوبه ۹۱۲۹۱۳۸۱۰ یونس ۱۰۱۰۹۱۱۹۱۱ هود ۱۱۱۲۳۱۳۴۱۲ یوسف ۱۲۱۱۱۱۲۳۱۳ الرعد ۱۳۴۳۵۶۱۴ ابراهیم ۱۴۵۲۶۶۱۵ الحجر ۱۵۹۹۱۱۴۱۶ النحل ۱۶۱۲۸۱۴۴۱۷ الاسراء ۱۷۱۱۱۱۲۸۱۸ الکهف ۱۸۱۱۰۱۲۸۱۹ مریم ۱۹۹۸۱۱۷ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۲ ۲۰ طه ۲۰۱۳۵۱۵۵۲۱ الانبیاء ۲۱۱۱۲۱۳۳۲۲ الحج ۲۲۷۸۱۰۰۲۳ المومنون ۲۳۱۱۸۱۴۱۲۴ النور ۲۴۶۴۸۸۲۵ الفرقان ۲۵۷۷۱۰۲۲۶ الشعراء ۲۶۲۲۷۲۵۳۲۷ النمل ۲۷۹۳۱۲۰۲۸ القصص ۲۸۸۸۱۱۶۲۹ العنکبوت ۲۹۶۹۹۸۳۰ الروم ۳۰۶۰۹۰۳۱ لقمان ۳۱۳۴۶۵۳۲ السجده ۳۲۳۰۶۲۳۳ الاحزاب ۳۳۷۳۱۰۶۳۴ سبأ ۳۴۵۴۸۸۳۵ فاطر ۳۵۴۵۸۰۳۶ یس ۳۶۸۳۱۱۹۳۷ الصافات ۳۷۱۸۲۲۱۹۳۸ ص ۳۸۸۸۱۲۶۳۹ الزمر ۳۹۷۵۱۱۴۴۰ غافر ۴۰۸۵۱۲۵۴۱ فصلت ۴۱۵۴۹۵۴۲ الشوری ۴۲۵۳۹۵۴۳ الزخرف ۴۳۸۹۱۳۲ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۳ ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سورهحاصل جمع شماره و تعداد آیات سوره ۴۴ الدخان ۴۴۵۹۱۰۳۴۵ الجاثیه ۴۵۳۷۸۲۴۶ الاحقاف ۴۶۳۵۸۱۴۷ محمد ۴۷۳۸۸۵۴۸ الفتح ۴۸۲۹۷۷۴۹ الحجرات ۴۹۱۸۶۷۵۰ ق ۵۰۴۵۹۵۵۱ الذاریات ۵۱۶۰۱۱۱۵۲ الطور ۵۲۴۹۱۰۱۵۳ النجم ۵۳۶۲۱۱۵۵۴ القمر ۵۴۵۵۱۰۹۵۵ الرحمن ۵۵۷۸۱۳۳۵۶ الواقعه ۵۶۹۶۱۵۲۵۷ الحدید ۵۷۲۹۸۶۵۸ المجادله ۵۸۲۲۸۰۵۹ الحشر ۵۹۲۴۸۳۶۰ الممتحنه ۶۰۱۳۷۳۶۱ الصف ۶۱۱۴۷۵۶۲ الجمعه ۶۲۱۱۷۳۶۳ المنافقون ۶۳۱۱۷۴۶۴ التغابن ۶۴۱۸۸۲۶۵ الطلاق ۶۵۱۲۷۷۶۶ التحریم ۶۶۱۲۷۸ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۴ ۶۷ الملک ۶۷۳۰۹۷۶۸ القلم ۶۸۵۲۱۲۰۶۹ الحاقه ۶۹۵۲۱۲۱۷۰ المعارج ۷۰۴۴۱۱۴۷۱ نوح ۷۱۲۸۹۹۷۲ الجن ۷۲۲۸۱۰۰۷۳ المزمل ۷۳۲۰۹۳۷۴ المدثر ۷۴۵۶۱۳۰۷۵ القیامه ۷۵۴۰۱۱۵۷۶ الانسان ۷۶۳۱۱۰۷۷۷ المرسلات ۷۷۵۰۱۲۷۷۸ النباء ۷۸۴۰۱۱۸۷۹ النازعات ۷۹۴۶۱۲۵۸۰ عبس ۸۰۴۲۱۲۲۸۱ التکویر ۸۱۲۹۱۱۰۸۲ الانفطار ۸۲۱۹۱۰۱۸۳ المطففین ۸۳۳۶۱۱۹۸۴ الانشقاق ۸۴۲۵۱۰۹۸۵ البروج ۸۵۲۲۱۰۷۸۶ الطارق ۸۶۱۷۱۰۳۸۷ الاعلی ۸۷۱۹۱۰۶۸۸ الغاشیه ۸۸۲۶۱۱۴۸۹ الفجر ۸۹۳۰۱۱۹۹۰ البلد ۹۰۲۰۱۱۰ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۵ ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سورهحاصل جمع شماره و تعداد آیات سوره ۹۱ الشمس ۹۱۱۵۱۰۶۹۲ اللیل ۹۲۲۱۱۱۳۹۳ الضحی ۹۳۱۱۱۰۴۹۴ الشرح ۹۴۸۱۰۲۹۵ التین ۹۵۸۱۰۳۹۶ العلق ۹۶۱۹۱۱۵۹۷ القدر ۹۷۵۱۰۲۹۸ البینه ۹۸۸۱۰۶۹۹ الزلزله ۹۹۸۱۰۷۱۰۰ العادیات ۱۰۰۱۱۱۱۱۱۰۱ القارعه ۱۰۱۱۱۱۱۲۱۰۲ التکاثر

۱۰۲۸۱۱۰۱۰۳ العصر ۱۰۳۳۱۰۶۱۰۴ الهمزه ۱۰۴۹۱۱۳۱۰۵ الفیل ۱۰۵۵۱۱۰۱۰۶ قریش ۱۰۶۴۱۱۰۱۰۷ الماعون ۱۰۷۷۱۱۴۱۰۸ الکوثر ۱۰۸۳۱۱۱۱۰۹ الکافرون ۱۰۹۶۱۱۵۱۱۰ النصر ۱۱۰۳۱۱۳۱۱۱ المسد ۱۱۱۵۱۱۶۱۱۲ الاخلاص ۱۱۲۴۱۱۶۱۱۳ الفلق ۱۱۳۵۱۱۸۱۱۴ الناس ۱۱۴۶۱۲۰ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۶ اینک ۱۱۴ عددی را که از جمع شماره سوره و تعداد آیات هر سوره به دست آمده است، بر حسب زوج و فرد بودن از هم جدا می‌کنیم و هر گروه را در جدولی به نام جدول «زوج» و جدول «فرد» جای می‌دهیم. «۱» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۷

جدول «زوج» قرآن کریم

ردیف نام سوره حاصل جمع شماره و تعداد آیات سوره ۱ الفاتحه ۸۲ البقره ۲۸۸۳ النساء ۱۸۰۴ التوبه ۱۳۸۵ هود ۱۳۴۶ الرعد ۵۶۷ ابراهیم ۶۶۸ الحجر ۱۱۴۹ النحل ۱۴۴۱۰ الکهف ۱۲۸۱۱ الحج ۱۰۰۱۲ النور ۸۸۱۳ الاسراء ۱۲۸۱۴ الفرقان ۱۰۲۱۵ النمل ۱۲۰۱۶ القصص ۱۱۶۱۷ العنکبوت ۹۸۱۸ الروم ۹۰۱۹ السجده ۶۲۲۰ الاحزاب ۱۰۶۲۱ سبأ ۸۸۲۲ فاطر ۸۰۲۳ ص ۱۲۶۲۴ الزمر ۱۱۴۲۵ الزخرف ۱۳۲۲۶ الجاثیه ۸۲۲۷ الواقعه ۱۵۲۲۸ الحدید ۸۶ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۸ ۲۹ المجادله ۸۰۳۰ المنافقون ۷۴۳۱ التغابن ۸۲۳۲ التحریم ۷۸۳۳ القلم ۱۲۰۳۴ المعارج ۱۱۴۳۵ الجن ۱۰۰۳۶ المدثر ۱۳۰۳۷ النبأ ۱۱۸۳۸ عبس ۱۲۲۳۹ التکویر ۱۱۰۴۰ الاعلی ۱۰۶۴۱ الغاشیه ۱۱۴۴۲ البلد ۱۱۰۴۳ الشمس ۱۰۶۴۴ الضحی ۱۰۴۴۵ الشرح ۱۰۲۴۶ القدر ۱۰۲۴۷ البینه ۱۰۶۴۸ القارعه ۱۱۲۴۹ التکاثر ۱۱۰۵۰ العصر ۱۰۶۵۱ الفیل ۱۱۰۵۲ قریش ۱۱۰۵۳ الماعون ۱۱۴۵۴ المسد ۱۱۶۵۵ الاخلاص ۱۱۶۵۶ الفلق ۱۱۸۵۷ الناس ۱۲۰ جمع کل ۶۲۳۶ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۵۹

جدول «فرد» قرآن کریم

ردیف نام سورهحاصل جمع شماره و تعداد آیات سوره ۱ آل عمران ۲۰۳۲ المائده ۱۲۵۳ الانعام ۱۷۱۴ الاعراف ۲۱۳۵ الانفال ۸۳۶ یونس ۱۱۹۷ یوسف ۱۲۳۸ مریم ۱۱۷۹ طه ۱۵۵۱۰ الانبیاء ۱۳۳۱۱ المومنون ۱۴۱۱۲ الشعراء ۲۵۳۱۳ لقمان ۶۵۱۴ یس ۱۱۹۱۵ الصافات ۲۱۹۱۶ غافر ۱۲۵۱۷ فصلت ۹۵۱۸ الشوری ۹۵۱۹ الدخان ۹۵۲۰ الاحقاف ۸۱۲۱ محمد ۸۵۲۲ الفتح ۷۷۲۳ الحجرات ۶۷۲۴ ق ۹۵۲۵ الذاریات ۱۱۱۲۶ الطور ۱۰۱۲۷ النجم ۱۱۵۲۸ القمر ۱۰۹ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۰ ۲۹ الرحمن ۱۳۳۳۰ الحشر ۸۳۳۱ الممتحنه ۷۳۳۲ الصف ۷۵۳۳ الجمعه ۷۳۳۴ الطلاق ۷۷۳۵ الملک ۹۷۳۶ الحاقه ۱۲۱۳۷ نوح ۹۹۳۸ المزمل ۹۳۳۹ القیامه ۱۱۵۴۰ الانسان ۱۰۷۴۱ المرسلات ۱۲۷۴۲ النازعات ۱۲۵۴۳ الانفطار ۱۰۱۴۴ المطففین ۱۱۹۴۵ الانشقاق ۱۰۹۴۶ البروج ۱۰۷۴۷ الطارق ۱۰۳۴۸ الفجر ۱۱۹۴۹ اللیل ۱۱۳۵۰ التین ۱۰۳۵۱ العلق ۱۱۵۵۲ الزلزله ۱۰۷۵۳ العادیات ۱۱۱۵۴ الهمزه ۱۱۳۵۵ الکوثر ۱۱۱۵۶ الکافرون ۱۱۵۵۷ النصر ۱۱۳ جمع کل ۶۵۵۵ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۱ پس از دقت در جدول «زوج» و «فرد» نکات قابل توجه این اعجاز بدست می‌آید عبارتند از: ۱. در جدول «زوج» جمع کل اعداد یعنی ۶۲۳۶ درست معادل مجموع تعداد آیات قرآن کریم است. ۲. در جدول «فرد» جمع کل اعداد یعنی عدد ۶۵۵۵ درست معادل مجموع شماره‌های سوره‌های قرآن کریم است. ۳. در جدول «زوج» قرآن و در جدول «فرد» قرآن که هر یک از ۵۷ سوره درست شده‌اند، درست ۳۰ سوره با تعداد آیات زوج و ۲۷ سوره با تعداد آیات فرد شرکت کرده‌اند. جدول مربوط را ملاحظه می‌کنیم: تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۲

۳۰ سوره با شماره سوره زوج و تعداد آیات زوج

ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سوره ۱ البقره ۲۲۸۶۲ النساء ۴۱۷۶۳ ابراهیم ۱۴۵۲۴ النحل ۱۶۱۲۸۵ الکهف ۱۸۱۱۰۶ الحج

۲۲۷۸۷ النور ۲۴۶۴۸ القصص ۲۸۸۸۹ الروم ۳۰۶۰۱۰ السجده ۳۲۳۰۱۱ سباء ۳۴۵۴۱۲ ص ۳۸۸۸۱۳ الواقعه ۵۶۹۶۱۴ المجادله ۵۸۲۲۱۵ التغابن ۶۴۱۸۱۶ التحریم ۶۶۱۲۱۷ القلم ۶۸۵۲۱۸ المعارج ۷۰۴۴۱۹ الجن ۷۲۲۸۲۰ المدثر ۷۴۵۶۲۱ النبا ۷۸۴۰۲۲ عبس ۸۰۴۲۲۳ الغاشیه ۸۸۲۶۲۴ البلد ۹۰۲۰۲۵ الشرح ۹۴۸۲۶ البینه ۹۸۸۲۷ التکاثر ۱۰۲۸۲۸ قریش ۱۰۶۴۲۹ الاخلاص ۱۱۲۴۳۰ الناس ۱۱۴۶ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۳

۲۷ سوره با شماره سوره زوج و تعداد آیات فرد

ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سوره ۱ الانعام ۶۱۶۵۲ الانفال ۸۷۵۳ یونس ۱۰۱۰۹۴ یوسف ۱۲۱۱۱۵ طه ۲۰۱۳۵۶ الشعراء ۲۶۲۲۷۷ یس ۳۶۸۳۸ غافر ۴۰۸۵۹ الشوری ۴۲۵۳۱۰ الدخان ۴۴۵۹۱۱ الاحقاف ۴۶۳۵۱۲ الفتح ۴۸۲۹۱۳ ق ۵۰۴۵۱۴ الطور ۵۲۴۹۱۵ القمر ۵۴۵۵۱۶ الممتحنه ۶۰۱۳۱۷ الجمعه ۶۲۱۱۱۸ الانسان ۷۶۳۱۱۹ الانفطار ۸۲۱۹۲۰ الانشقاق ۸۴۲۵۲۱ الطارق ۸۶۱۷۲۲ اللیل ۹۲۲۱۲۳ العلق ۹۶۱۹۲۴ العادیات ۱۰۰۱۱۲۵ الهمزه ۱۰۴۹۲۶ الکوثر ۱۰۸۳۲۷ النصر ۱۱۰۳ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۴

۳۰ سوره با شماره سوره فرد و تعداد آیات زوج

ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سوره ۱ آل عمران ۳۲۰۰۲ المائده ۵۱۲۰۳ الاعراف ۷۲۰۶۴ مریم ۱۹۹۸۵ الانبیاء ۲۱۱۱۲۶ المومنون ۲۳۱۱۸۷ لقمان ۳۱۳۴۸ الصافات ۳۷۱۸۲۹ فصلت ۴۱۵۴۱۰ محمد ۴۷۳۸۱۱ الحجرات ۴۹۱۸۱۲ الذاریات ۵۱۶۰۱۳ النجم ۵۳۶۲۱۴ الرحمن ۵۵۷۸۱۵ الحشر ۵۹۲۴۱۶ الصف ۶۱۱۴۱۷ الطلاق ۶۵۱۲۱۸ الملک ۶۷۳۰۱۹ الحاقه ۶۹۵۲۲۰ نوح ۷۱۲۸۲۱ المزمل ۷۳۲۰۲۲ القیامه ۷۵۴۰۲۳ المرسلات ۷۷۵۰۲۴ النازعات ۷۹۴۶۲۵ المطففین ۸۳۳۶۲۶ البروج ۸۵۲۲۲۷ الفجر ۸۹۳۰۲۸ التین ۹۵۸۲۹ الزلزله ۹۹۸۳۰ الکافرون ۱۰۹۶ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۵

۲۷ سوره با شماره سوره فرد و تعداد آیات فرد

ردیف نام سورهشماره سورهتعداد آیات سوره ۱ الفاتحه ۱۷۲ التوبه ۹۱۲۹۳ هود ۱۱۱۲۳۴ الرعد ۱۳۴۳۵ الحجر ۱۵۹۹۶ الاسرا ۱۷۱۱۱۷ الفرقان ۲۵۷۷۸ النمل ۲۷۹۳۹ العنکبوت ۲۹۶۹۱۰ الاحزاب ۳۳۷۳۱۱ فاطر ۳۵۴۵۱۲ الزمر ۳۹۷۵۱۳ الزخرف ۴۳۸۹۱۴ الجاثیه ۴۵۳۷۱۵ الحدید ۵۷۲۹۱۶ المنافقون ۶۳۱۱۱۷ التکویر ۸۱۲۹۱۸ الاعلی ۸۷۱۹۱۹ الشمس ۹۱۱۵۲۰ الضحی ۹۳۱۱۲۱ القدر ۹۷۵۲۲ القارعه ۱۰۱۱۱۲۳ العصر ۱۰۳۳۲۴ الفیل ۱۰۵۵۲۵ الماعون ۱۰۷۷۲۶ المسد ۱۱۱۵۲۷ الفلق ۱۱۳۵ تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۷ همان‌طور که ملاحظه می‌کنید، تعداد سوره‌ها در جدول «زوج» و تعداد سوره‌ها در جدول «فرد» قرآن، هر کدام برابر با ۵۷ و با هم برابرند. ۵۷ سوره جدول «زوج»، از ۳۰ سوره با آیات زوج و ۲۷ سوره با آیات فرد تشکیل شده است و ۵۷ سوره جدول فرد نیز عیناً از ۳۰ سوره با آیات زوج و ۲۷ سوره با آیات فرد تشکیل شده است. بدین ترتیب نمونه دیگری از اعجاز عددی قرآن کشف شده است که نشان می‌دهد ترتیب جای گرفتن سوره‌ها و تعداد آیات هر سوره، مبتنی بر نظام مخصوص و حساب شده‌ای بوده است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۶۹

نقدِ «اعجاز ریاضی قرآن در خصوص اعداد زوج و فرد»

شخصی به نام «کورش جم‌نشان» از ونکور کانادا، با توجه به آیه سوم سوره «فجر» که خداوند متعال به زوج و فرد سوگند یاد کرده است، به فکر افتاده است که شاید یک نظام عددی بر مبنای زوج و فرد، در قرآن باشد و بعد از تحقیقات به این نتیجه رسیده که

اگر اعدادی را که حاصل جمع شماره سوره‌ها و تعداد آیات سوره‌ها به دست می‌آید در یک ستون بنویسیم، بعد زوج‌ها را با هم و فردها را با هم جمع کنیم، جمع اعداد زوج دقیقاً مساوی با جمع تعداد آیات قرآن یعنی ۶۲۳۶ و جمع اعداد فرد مساوی ۶۵۵۵ است که حاصل جمع شماره سوره‌ها می‌باشد. بدین ترتیب نمونه دیگری از اعجاز عددی قرآن را کشف می‌کند و نشان می‌دهد که ترتیب قرار گرفتن سوره‌ها و تعداد آیات هر سوره مبتنی بر یک نظام مخصوص و حساب شده‌ای است. در نقد این نظریه این طور می‌آوریم که: اگر در زوج و فرد بودن آیات قرآن نکته‌ای باشد، باید میان سوره‌های فرد و سوره‌های زوج یا آیه‌های دارای شماره فرد و آیه‌های دارای شماره زوج به وضوح دیده شود. اما اثبات، بلکه احداث نکته، آن هم با طی کردن این راه پیچ در پیچ ربطی به مفاد آیه ندارد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۰ ایشان بعد از آنکه بین آیات دارای شماره فرد و آیات دارای شماره زوج و عدد حاصل از مجموع آیات زوج و عدد حاصل از این دو مجموعه هیچ نکته‌ای نیافته است، شماره سوره را به تعداد آیات سوره اضافه کرده و ستونی از این اعداد تشکیل می‌دهد. آنها را با هم جمع کرده و باز به نکته‌ای نرسیده است. در مرتبه آخر، اعداد زوج این ستون را جداگانه و اعداد فرد را جداگانه با هم جمع کرده است و به دو عدد جدید رسیده است ۶۲۳۶ و ۶۵۵۵ عدد دوم مضرب ۱۹ می‌باشد. سراغ عدد اول رفته ولی آن را مضرب ۱۹ نیافته است. «۱» اگر هر دو مضرب ۱۹ می‌بود، خیلی به اعجاز ایشان می‌افزود اما متأسفانه یکی از این اعداد مضرب ۱۹ نیست. ولی در لابه‌لای همین محاسبات ناگاه متوجه می‌شوند که عدد اول معادل تعداد آیات قرآن کریم و عدد دوم مساوی با حاصل جمع شماره سوره‌ها است. اینجاست که تکبیرگویان اعلان موفقیت می‌کند. ما می‌گوییم خدای حکیم بسیار بعید است با مخاطبین خود از چنین طریقی ارتباط برقرار نماید. خداوند نیز در تفهیم و تفاهم با بندگانش همان راهی را طی می‌کند که بین عقلا جاری و مرسوم است و معما و لُغَز به کار نمی‌برد و اگر بخواهد امری را معماگونه بیان کند، معمای او باید به‌گونه‌ای باشد که تا قیامت معما باشد. چراکه اگر بشر بتواند چیزی تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۱ را که مشیت خدا آن را معما خواسته است کشف کند این نوعی نقص و ضعف برای خداوند خواهد بود. مثلًا تاریخ دقیق قیامت به تصریح خود قرآن از این مقوله است. این نکته که خداوند در تفهیم مقاصد خود روش و از سیره عقلا تبعیت می‌کند، در یکی از فرمایشات امام صادق (ع) به آن تصریح شده است: «قیل لابی عبدالله (ع) روی عنکم ان الخمر و المسیر و الانصاب و الازلام رجال فقال ما کان الله لیخاطب خلقه بما لا یعقلون» «۱» براساس این حدیث، تفسیرهای باطنی همه مردود است و اثبات تناسب‌های عددی و نظم ریاضی در قران هم با عبور از راه‌های مارپیچ، یکی از شاخه‌های تفسیر باطنی است. بنابراین بسیار بعید است خداوند از آیه شریفه «والشفع والوتر» «۲» چیزی را بخواهد به ما تفهیم نماید که آقای کورش جم‌نشان، کشف کرده‌اند. زیرا ادعای ایشان بسیار غریب و از فهم عرفی دور است و مخاطب، بعد از فهمیدن راه طی شده باز در هاله‌ای از شک و تردید باقی می‌ماند و شاید یکی از علل آن جمع شماره سوره با تعداد آیات سوره باشد. جمع این دو پارامتر جمع دو چیز غیر هم جنس است، مثل آنکه تعداد ستون‌های مسجدی را با روزهای هفته جمع کنیم. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۲ اشکال اساسی‌تر این است که چنین چیزی اثبات اعجاز قرآن نیست، زیرا به راحتی می‌توان کتابی نوشت و از آغاز بین ابواب و فواصل و تعداد جملات آن چنین نظمی را جاسازی نمود. بنابراین این کشفیات ذره‌ای موجب گرایش منکران قرآن به قرآن نخواهد بود. بلکه این‌گونه دفاعیات غیر منطقی و ضعیف خود موجب اعراض و اشمئزاز بیگانگان می‌شود. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۳

بخش هفتم: اعجاز عددی تکرار واژه‌ها

اشاره

اعجاز عـددی تکرار واژه‌ها: تناسب و تساوی و هماهنگی در اعـداد و ارقام کلمات و موضوعات شبیه و مغایر با هم، در قرآن امری بسیار شـگفت‌انگیز است. هیـچ بشـری بر آوردن کتـابی که از نظر معنـا و محتوا، آن‌قـدر متعـالی باشـد و در کلمات و الفاظ آن نیز رعـایت تنـاسب شـده باشـد، قـادر نیسـت. این تنـاسب شـگفت‌انگیز در شـرایطی فراهم شـده که قرآن در طول ۲۳ سـال در شـرایط گوناگون نازل شده و هر بخشـی از کلمات آن در حادثه خاصـی بوده است. و پس از نزول هم از اصلاحیه و تنظیم بعدی برخوردار نبوده است. این تسـاوی و توازن عـددی، بـدین صورت به وجود نیامـده است که این کلمات متقابل در همه جای قرآن در کنار هم ذکر شـده و در نتیجه چنین تقابلی حاصل شـده باشد، زیرا چنین تقابل و توازنی یک توازن خود به خودی (و فاقد ارزش قابل ذکر) خواهـد بود. به این مثـال دقت کنیـد: کلمه «حیّا» مقابل «میتاً» است، در هیـچ آیه‌ای از آیات قرآن به همراه آن ذکر نشـده و بلکه در هیـچ سوره‌ای نیز، این دو کلمه با هم جمع نشده‌اند. با این حال توازن عددی میان دفعات تکرار کلمه در سرتاسر قرآن برقرار است. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۴ برای مثال به نمونه‌هایی اشاره می‌کنیم: «۱» ۱. لفظ «دنیا» و مشتقاتش برابر است با لفـظ «آخرت» و مشـتقاتش که هر کـدام ۱۱۵ بـار تکرار شـده است. «۲» ۲. لفـظ «حیـات» و مشـتقاتش برابر است بـا لفظ «موت» و مشتقاتش که هر کدام ۱۴۵ بار تکرار شـده است. «۳» ۳. لفظ «صالحات» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «سیئات» و مشتقاتش که هر کدام ۱۶۷ بار تکرار شده است. «۴» ۴. لفظ «ملائکه» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «شیاطین» و مشتقاتش که هر کدام ۸۸ بار تکرار شده است. «۵» ۵. لفظ «هدی» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «رحمه» و مشـتقاتش که هر کدام ۷۹ بار تکرار شده است. «۶» ۶. لفظ «عقل» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «نور» و مشـتقاتش که هر کدام ۴۹ بار تکرار شـده است. «۷» ۷. لفظ «مصیبه» و مشتقاتش برابر است با لفظ «شـکر» و مشتقاتش که هر کدام ۷۵ بار تکرار شده است. «۸» ۸. لفظ «ابلیس» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «استعاذه» و مشتقاتش که هر کدام ۱۱ بار تکرار شده است. «۹» ۹. لفظ «برّ» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «ثواب» و مشـتقاتش که هر کدام ۲۰ بار تکرار شده است. «۱۰» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۵ ۱۰. لفظ «جهنم» و مشتقاتش برابر است با لفظ «جنات» و مشتقاتش که هر کدام ۷۷ بار تکرار شده است. «۱» ۱۱. لفظ «شیخ» و مشتقاتش برابر است با لفظ «طفل» و مشتقاتش که هر کدام ۴ بار تکرار شـده است.» ۱۲. لفظ «نسل» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «عقیم» و مشـتقاتش که هر کدام ۴ بار تکرار شده است. «۳» ۱۳. لفظ «یفسـد» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «ینفع» و مشـتقاتش که هر کدام ۵۰ بار تکرار شـده است. «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۶ ۱۴. لفظ «برهان» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «بهتان» و مشتقاتش که هر کدام ۸ بار تکرار شده است. «۱» ۱۵. لفظ «ثیاب» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «حجاب» و مشـتقاتش که هر کدام ۸ بار تکرار شده است. «۲» ۱۶. لفظ «وهن» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «عزم» و مشـتقاتش که هر کدام ۹ بار تکرار شده است. «۳» ۱۷. لفظ «مجنون» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «سـفیه» و مشتقاتش که هر کدام ۱۱ بار تکرار شـده است. «۴» ۱۸. لفظ «نشـر» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «کتم» و مشتقاتش که هر کدام ۲۱ بار تکرار شده است. «۵» ۱۹. لفظ «رذیله» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «عفه» و مشتقاتش که هر کدام ۴ بار تکرار شده است. «۶» ۲۰. لفظ «عوره» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «اغضـض» و مشتقاتش که هر کدام ۴ بار تکرار شده است. «۷» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانـان، ج۴، ص: ۱۷۷ ۲۱. لفظ «وسـطاً» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «طرفاً» و مشـتقاتش که هر کدام ۵ بار تکرار شده است. «۱» ۲۲. لفظ «سـعید» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «نحس» و مشـتقاتش که هر کدام ۲ بار تکرار شـده است. «۲» ۲۳. لفظ «فرقان» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «بنی آدم» و مشـتقاتش که هر کـدام ۷ بار تکرار شـده است. «۳» ۲۴. لفظ «جحیم» و مشـتقاتش برابر است با لفظ «عقاب» و مشتقاتش که هر کدام ۲۶ بار تکرار شده است. «۴» ۲۵. لفظ «حساب» و مشتقاتش برابر است با لفظ «عدل و قسط» و مشتقاتش که هر کدام ۲۹ بار تکرار شده است. «۵» ۲۶. لفظ «حرث» برابر است با لفظ «زراعت» و برابر است با لفظ «فاکهه» که هر کـدام ۱۴ بار تکرار شـده است. «۶» ۲۷. لفـظ «بخل» برابر است با الفاظ «حسـرت، طمع، جحود» که هر کـدام ۱۱۲ بار تکرار شده است. «۷» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۸ ۲۸. لفظ «مصیر» (بازگشت) برابر است با لفظ «ابد»

(همیشه) که هر کدام ۲۸ بار تکرار شده است. «۱» ۲۹. لفظ «ایمان» برابر است با لفظ «کفر» که هر کـدام ۸۱۱ بار تکرار شده است. «۲» ۳۰. لفظ «غضبی» برابر است با لفظ «رحمتی» که هر کدام ۲ بار تکرار شده است. «۳» ۳۱. لفظ «نفعاً» برابر است با لفظ «ضراً» که هر کدام ۹ بـار تکرار شـده است. «۴» ۳۲. لفـظ «البرد» برابر است بـا لفـظ «الحر» که هر کـدام ۲ بار تکرار شـده است. «۵» ۳۳. لفظ «رجل» به صورت مفرد برابر است با لفظ «امراه» و مشـتقاتش که هر کدام ۲۴ بار تکرار شده است. «۶» ۳۴. کلمه «بصر» و مشتقاتش برابر است بـا کلمه «قلب و فواد» و مشـتقاتش که هر کـدام ۱۴۸ بار تکرار شـده است. «۷» تفسـیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۷۹ ۳۵. کلمه «الناس» و مشـتقاتش و مترادفات برابر است با لفظ «رسول» و مشـتقاتش که هر کـدام ۳۶۸ بار تکرار شده است. «۱» ۳۶. لفظ «جزاء و اجر» ۱۱۷ مرتبه که نصف لفظ «مغفرت» که ۲۳۴ مرتبه می‌باشد. و دلیل بر این است که بخشندگی خداوند، دو برابر جزاء او است. «۲» ۳۷. لفظ «رسل» ۳۶۸ مرتبه، «نبی» ۷۵ مرتبه، «بشیر» ۱۸ مرتبه «نذیر» ۷۵ مرتبه، که مجموع ارقام مذکور ۵۱۸ مرتبه است، و برابر است با تعـداد نام‌های پیامبران در قرآن. «۳» ۳۸. لفظ «رحیم» که از اسـماء حسنی است، ۱۱۴ مرتبه تکرار شده و برابر است با تعداد سوره‌های قرآن و دو برابر لفظ «رحمان» می‌باشد. با توجه به اینکه لفظ «رحیم» اسم عام و صـفت خاص است، بر خلاف لفظ «رحمن» که اسم خاص و صـفت عام است. «۴» ۳۹. لفظ «شهر» به معنی «ماه» ۱۲ مرتبه به تعداد ماه‌های سال که ۱۲ ماه است. «۵» تفسـیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۰ ۴۰. لفظ «یوم» به معنی روز با تمام مشـتقاتش، ۳۶۵ مرتبه در قرآن به کـار رفته که برابر با تعـداد روزهای سال می‌باشـد. «۱» ۴۱. لفـظ «یوم» ۲۷ مرتبـه و به صـورت تثنیه، ۳ مرتبه که برابر است بـا تعـداد روزهـای یـک ماه. «۲» ۴۲. لفـظ «اجتبی» و مشـتقاتش، ۱۲ بـار و مسـاوی است بـا عـدد امامان که ۱۲ نفر هسـتند و خداونـد آنها را برگزیده است. «۳» ۴۳. لفظ «فرقه» ۷۲ بار در قرآن آمده و مطابق است با ۷۲ فرقه که از اهل جهنم می‌باشند. «۴» ۴۴. لفظ «محمد» ۴ مرتبه و برابر است با الفاظ «روح القدس» و «ملکوت» و «سراج» که هر کدام ۴ مرتبه تکرار شده‌اند. «۵» ۴۵. لفظ «ابرار» ۶ مرتبه و دو برابر لفظ «فجار» است که ۳ مرتبه تکرار شده است. «۶» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۱ ۴۶. لفظ «یسر» ۳۶ مرتبه که سه برابر لفظ «عسـر» است که ۱۲ مرتبه تکرار شده است. «۱» ۴۷. لفظ «قل» که امر از سوی خداونـد است ۳۳۲ مرتبه تکرار شده است و مجموع الفـاظ «قالوا» از انس و جن در حیات دنیا و آخرت هم ۳۳۲ بار آمده است. «۲» ۴۸. لفظ «سجد» که در مورد عاقلین است، ۳۴ مرتبه ذکر شـده است و این عدد مطابق تعداد سـجده‌های نمازهای یومیه است. «۳» ۴۹. لفظ «صلوات» ۵ بار ذکر شده که برابر با تعداد نمازها می‌باشد. (صبح، ظهر، عصـر، مغرب، عشاء) «۴» ۵۰. لفظ «بر» به معنای خشـکی ۱۲ مرتبه و لفظ «بحر» چه مفرد چه تثنیه چه جمع، ۴۰ بار تکرار شده است. نسبت این دو عدد مساوی است با نسبت خشکی به آب در روی کره زمین چون آب در زمین ۶۴/ ۵ است و خشکی ۳۵/ ۱۹ است. «۵» ۵۱. کلمه «عزم» ۵ بار ذکر شـده که برابر است با تعداد پیامبران اولوالعزم. «۶» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانـان، ج۴، ص: ۱۸۲ ۵۲. لفـظ «انسـان» دارای هفت حرف است و این در حـالی است که خداونـد در قرآن می‌فرماید ما شـما را در هفت مرحله خلق کردیم. «۱» ۵۳. لفظ «دنیا» دارای شـش حرف است و خداونـد می‌فرماید و همانا ما دنیا را در ۶ روز آفریدیم. «۲» ۵۴. لفظ «اسـراف» و مشـتقات آن با لفظ «سـرعه» و مشتقاتش هر کدام ۲۳ مرتبه تکرار شـده است. «۳» ۵۵. لفظ «اسباط» و لفظ «حواریون» هر کدام ۵ مرتبه تکرار شده است. «۴» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۳

اشکالات اعجاز عددی تناسب واژگان قرآن

بسـیاری از این آمار و ارقام‌هایی که در تناسب واژگان قرآن از نویسندگان مختلف نقل شده است در مقام محاسبه، درست نیست و نیازمند نگاه خوشبینانه است. بر فرض صـحت نیازمند توجیهات و تکلفات فراوانی است که عملًا این تناسب‌ها را از اعجاز بودن دور می‌کنـد. برای مثال: ۱- در شـمارش کلمه «یـوم» برای اینکه به عـدد ۳۶۵ برسـند (عـدد روزهای سال) گفته‌انـد که بایـد «یوم» را به صورت مفرد در نظر بگیریم، زیرا اگر «ایـام» و «یومین» را به حساب آوریم، به عـدد مطلوب نمی‌رسیم. اما باز هم منظور آنها تأمین

نمی‌شود زیرا «یومئذٍ» و «یومکم» و «یومهم» نیز باید از لیست خارج شوند در حالی که اینها هم مفرد هستند. اگر منظور ایشان از مفرد این است که به «یوم» هیچ حرفی متصل نباشد، در این صورت باید «بالیوم» و «الیوم» و «فالیوم» را نیز از لیست خارج کرد و در این صورت آمار ما از ۳۶۵ بسیار کمتر می‌شود. خلاصه این افراد برای رسیدن به عدد ۳۶۵ از هیچ اسلوب منطقی پیروی نکرده‌اند. ۲- در مواردی که آمارشان به حد نصاب نمی‌رسد، به دنبال مشتقات آن واژه خاص رفته و می‌کوشند با اضافه کردن مشتقات، نصاب لازم را تهیه کنند. و این سؤال بی‌جواب می‌ماند که چرا در بعضی موارد باید تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۴ مشتقات را به حساب آوریم و در بعضی موارد فقط به آمار مفرد آن واژه بسنده کنیم. و عجیب‌تر اینکه می‌گویند در بعضی واژه‌ها مثل: جهنم و جنات، در یکی به صورت مفرد و در دیگری به ضم مشتقات باید به مطلوب نایل شد. ۳- در مواردی دو واژه در مقابل هم قرار می‌گیرند که اصلًا ربطی به هم ندارند. مثلًا واژه «یفسد» و مشتقات را شمارش می‌کنند و چون با تعداد واژه «یُصلح» برابر نیست، سراغ واژه «ینفع» می‌روند. در حالی که برای آشنایان به زبان عربی واضح است که «یفسد» در مقابل «یصلح» می‌باشند نه «ینفع». و بسیاری از موارد دیگر. به جای اینکه «قلتم» را با «قلنا» بسنجند با «اقوال» مقایسه کرده‌اند؛ بین مصیبت و شکر چه ارتباطی هست؟ آیا در برابر مصیبت باید «صبر» نمود و یا «شکر» کرد؟ مگر قرآن نمی‌فرماید: «وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذلِكَ مِنْ عَزِمِ الْأُمُورِ» به احتمال قوی، آقایان وقتی دیدند واژه صبر و مشتقات آن (۱۰۳) با تعداد واژه مصیبت مساوی نیست، سراغ واژه «شکر» رفته‌اند. ۴- کلمه «قالو» و «قیل» به طور دقیق با هم برابر نیستند؛ یعنی «قیل» ۳۳۳ مرتبه و «قالوا» ۳۳۲ مرتبه در قرآن آمده است. ۵- مورد دیگر واژه «اسراف» و «سرعت» است که روشن نیست تکرار ۲۳ مرتبه‌ای این دو واژه چه چیزی را اثبات می‌کند. آیا می‌خواهند بگویند اسراف توأم با سرعت است، یا نباید با سرعت اسراف کرد، و یا اسراف موجب نابودی سریع است، و یا مسرف با «سریع العقاب» طرف خواهد بود؟ دو احتمال اول معقول نیست و دو تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۵ احتمال دوم می‌طلبد تا اسراف را با واژه «عقاب» و «هلاکت» بسنجیم، نه با واژه «سرعت». ۶- از همه عجیب و غریب‌تر، محاسبه میزان آب و خشکی کره زمین است. ایشان وقتی «بر» و «بحر» را با هم مقایسه کرده و به کسر مورد نظر دست پیدا نمی‌کند به واژه «یبسأ» متوسل می‌شود و می‌گوید: اگر آن را نیز که مرادف «برّ» می‌باشد، منظور کنیم تکرار واژه خشکی ۱۳ و تکرار دریا ۳۲ بوده و دو کسر ۴۵/ ۱۳ و ۴۵/ ۳۲ به دست می‌آید که خیلی شگفت‌انگیز و از معجزات قرآن است. «۱» باید به ایشان گفت، چگونه است که باید «یبسا» را که مرادف «برّ» است در شمارش دخالت دهیم، ولی کلمه «یم» را که مرادف «بحر» است دخالت ندهیم. وانگهی نسبت آب و خشکی کره زمین همیشه ثابت نیست، دو هزار سال پیش با امروز بسیار فرق داشته و هزار سال بعد نیز از میزان دریاها کاسته می‌شود و همین عدم دقیق میزان آب و خشکی باعث اختلاف شده است چنانچه قبلًا گفتیم آقای دکتر ابوزهراء النجدی می‌گوید: واژه «برّ» ۱۲ مرتبه و لفظ «بحر» ۴۰ مرتبه تکرار شده و نسبت این دو عدد ۵/ ۶۴ و ۳۵/ ۱۹ است که مساوی با کسر خشکی و آب در کره زمین است.» «۲» تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۷

خاتمه: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۸۹ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری: ۳۳ سال پیش شیمیدان مصری به نام «دکتر رشاد خلیفه» که در آمریکا اقامت داشت، پس از ۳ سال کار مداوم و استفاده از کامپیوتر ادعا نمود که نظم حیرت‌انگیزی را در قرآن کشف کرده است. با اعلان این خبر و پخش آن در رسانه‌های گروهی و جراید آن روز، این موضوع به گونه‌ای غیر منتظره در همه جا صدا نمود و موجی از شادی و شعف در میان مسلمانان برانگیخت. انتشار این خبر در میان روشنفکران کشورهای اسلامی، نه تنها موجب شعف و شادی بلکه موجب آن شد تا بسیاری از آنها خود به میدان آمده و با آمارگیری از تعداد حروف و کلمات قرآن، پرده‌های دیگری از اسرار و رموز این کتاب آسمانی را بر ملا سازند. تعداد زیادی از دانشمندان مسلمان نظم ریاضی قرآن را دنبال

کرده‌اند و به نتایج قابل توجهی رسیده‌اند، هر چند که برخی از محاسبات آنها خطا بوده و یا با اعمال سلیقه و ذوق شخصی همراه بوده است. از سخنان طرفین استفاده می‌شود که نظم ریاضی قرآن را به صورت موجبه جزئیه مورد پذیرش موافقان و مخالفان اعجاز عددی واقع شده است اما به صورت موجبه کلیه (یعنی در همه موارد ادعا شده) مورد قبول نیست. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹۰ ما درصدد آنیم تا اثبات کنیم، هر چند نظم ریاضی قرآن شگفت‌انگیز است اما در مورد ادعای اعجاز عددی اشکالات نقضی وحلی فراوانی بر دعاوی آنها وارد است. «۱» اساساً باید ببینیم قرآن چگونه خود را معرفی کرده است، پیشوایان معصوم ما قرآن را چگونه معرفی کرده‌اند؟ با دقت در آیات قرآن در می‌یابیم که قرآن خود را حکمت، علم، نور، ذکر و موعظه ... معرفی می‌کند. و همه این عناوین در پرتو توجه به محتوای قرآن و پیروی از رهنمودهای آن میسر می‌شود. نکته قابل توجه دیگری این است که محور اصلی بحث قائلین به اعجاز عددی قرآن شیوه کتابت الفاظ قرآن است. در اینجا بحث مفصلی است که آیا الفاظ قرآن مانند معانی آن توقیفی است یا نه؟ همچنین با مراجعه به احادیث به این مطلب می‌رسیم که در احادیث نیز قرآن، علم، حکمت و نور خوانده شده است و اکیداً توصیه شده است که آن را چراغ عمل و مشعل حیاتمان قرار دهیم. «۲» قائلین به اعجاز عددی قرآن می‌گویند باید همین رسم‌الخط را حفظ کرد در غیر این صورت تمام محاسبات به هم می‌خورد. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹۱ باید این را هم در نظر داشت که قرآن در هر زمانی به خط مرسوم آن زمان نوشته شده است مانند خط کوفی، که هیچ یک از این ادعاها با این خط موافق نیست. و این سؤال نیز مطرح می‌شود که آیا اختلاف نظرهای املایی که به نظر مفسران در قرآن وجود دارد را نیز در محاسبات خود به حساب آورده‌اند. بنابراین هرچند که نظم ریاضی قرآن شگفت انگیز و قابل توجه است اما چون نظم ریاضی قرآن- اعجاز عددی- به صورت موجبه کلیه مورد اثبات قرار نگرفته و کثرت مطالب اثبات شده به طوری نیست که اعجاز را ثابت کند. پس اعجاز علمی قرآن از طریق اعجاز عددی آن فعلًا قابل اثبات نیست. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹۳

منابع

۱. قرآن کریم ۲. ترجمه جمعی قرآن کریم، دکتر محمدعلی رضایی اصفانی، حسین شیرافکن، غلامعلی همایی، نوبت اول ۱۳۸۳، قم، مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران. ۳. اعجاز عددی قرآن، محمود احمدی، انتشارات مسعود احمدی، چاپ اول، ۱۳۷۱. ۴. پژوهشی در اعجاز علمی قرآن، محمد علی رضایی اصفهانی، ج ۱، چاپ اول ۱۳۸۰، انتشارات کتاب مبین. ۵. زیباترین سخن، حبیب الله احمدی، انتشارات فاطمیا، چاپ اول، ۱۳۸۱. ۶. معجزه القرآن فی عصر المعلوماتیه، مهندس عبدالدائم الکحیل، المطبعه العلمیه، چاپ اول، ۲۰۰۲ م. ۷. الاعجاز العددی فی سوره الفاتحه، طلحه جوهر، بناء سارکوب، چاپ اول، ۱۹۹۷ م، ۱۴۱۸ ه. ۸. معجزه الارقام و الترقیم فی القرآن الکریم، عبدالرزاق نوفل، دارالکتاب العربی، ج اول، ۱۴۰۳ ه. ۹. اعجاز الرقم ۱۹ فی القرآن الکریم، بسام نهاد جرّار، المؤسسه الاسلامیه، چاپ دوم، ۱۴۱۴ ه، ۱۹۹۴ م. ۱۰. من الاعجاز البلاغی و العددی للقرآن الکریم، الدکتور ابوزهراء النجدی، ۱۴۱۰ ه- ۱۹۹۰ م ۱۱. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹۴ الاعجاز العددی للقرآن الکریم، عبدالرزاق نوفل، مطبوعات الشعب، قاهره، چاپ دوم، ج ۲، ۱۴۱۱ ه- ۱۹۹۰ م. ۱۲. اسرع الحاسبین، ملامح جدید، الاعجاز العددی فی القرآن الکریم، عاطف علی صلیبی، دارالشجره للنشر والتوزیع، دمشق، چاپ اول، ۲۰۰۱ م. ۱۳. البیان فی اعجاز القرآن، الدکتور صلاح عبدالفتاح الخالدی، دار عماد، عمان، چاپ سوم، ۱۹۹۶ م. ۱۴. اعجاز قرآن در نظر اهل بیت عصمت (علیهم السلام) و بیست نفر از علمای بزرگ اسلام، دکتر سید رضا مؤدب، قم، چاپ اول، بهار ۱۳۷۹. ۱۵. رسم المصحف و الاعجاز العددی، د. اشرف عبدالرزاق قطنه، منار للنشرو التوزیع، دمشق، چاپ اول، ۱۴۲۰ ه، ۱۹۹۹ م. ۱۶. معجزات فی الارقام القرآن، حسین سلیم، دارأسامه، اردن، چاپ اول، ۱۹۹۸ م. ۱۷. عجائب العدد و المعدود فی القرآن الکریم، جمیل دیباجه، دارالمحجه البیضاء، بیروت، چاپ اول،

۱۴۱۹ ه، ۱۹۹۹ م. ۱۸. الاعجاز العلمی فی القرآن الکریم، محمد السید أرناؤوط، مکتبه مدبولی، قاهره. ۱۹. المسوعه العلمیه فی الاعجاز القرآنی، الدکتور سمیر الحلیم، مکتبه الأحباب، دمشق، چاپ اول، ۱۴۲۱ ه، ۲۰۰۰ م. ۲۰. اعجازات حدیثه، علمیه و رقمیه فی القرآن، الدکتور رفیق ابوالسعود، دارالمعرفه، دمشق، چاپ چهارم، ۱۴۱۴ ه، ۱۹۹۴ م. ۲۱. احدی الکبر، نظریه القرآنیه فی معجزه احدی الکبر (معجزه العدد ۱۹)، المهندس عدنان الرفاعی، مکتبه الاسد، سوریه، ۲۰۰۱ م. ۲۲. المعجزه القرآنیه، حقایق علمیه قاطعه، احمد عمر ابوشرفه، دارالکتب الوطنیه، لیبی ۲۰۰۳ م. ۲۳. الریاضیات فی القرآن الکریم، خلیفه عبدالسمیع خلیفه، مکتبه النهضه المصریه، قاهره ۱۹۸۷ م. ۲۴. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹۵ اضواء علی اعجاز القرآن الکریم، الشیخ عکرمه سعید صبری، مرکز الاهرام، قاهره، چاپ اول، ۱۴۱۷ ه، ۱۹۹۶ م. ۲۵. العلوم الطبیعیه فی القرآن، یوسف مروه، دارو مکتبه الهلال، بیروت، چاپ اول، ۱۳۸۷ ه، ۱۹۶۸ م. ۲۶. اعجاز القرآن و ابعاده الحضاریه فی فکره النورسی، الدکتور زیاد خلیل محمد الدغامین، درالنیل، مالزی، چاپ اول، ۱۴۱۹ ه، ۱۹۹۸ م. ۲۷. الاتقان فی علوم القرآن، العلامه جلال الدین عبدالرحمن السیوطی، دارالکتاب العربی، بیروت، چاپ اول، ۱۴۲۴ ه، ۲۰۰۳ م. ۲۸. نگرشی به علوم طبیعی در قرآن، لطیف راشدی، نشر سبحان، تهران، چاپ اول، بهار ۷۷. ۲۹. وکان عرشه علی الماء، أ. د- عادل محمد علی عباس، مرکز الدراسات المعرفیه، قاهره، چاپ اول ۱۴۲۰ ه، ۱۹۹۹ م. ۳۰. تفسیر نمونه، آیت الله مکارم شیرازی، دارالکتب الاسلامیه، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۴. ۳۱. الاعجاز العلمی فی الاسلام القرآن الکریم، محمدکامل عبدالصمد، درالمصریه البنانیه، قاهر، چاپ چهارم، ۱۴۱۷ ه، ۱۹۹۷ م. ۳۲. العلوم فی القرآن، محمد جمیل الحبّال، مقداد مرعی الجواری، دارالنفاس، بیروت، چاپ اول، ۱۴۱۸ ه ۱۹۹۸ م. ۳۳. الاعجاز العلمی فی القرآن الکریم، محمد سامی محمد علی، دار المحبه، دمشق، ۱۹۹۳ م. ۳۴. وجوه من الاعجاز القرآنی، مصطفی دباغ، مکتبه المنار، اردن، چاپ دوم، ۱۴۰۵ ه، ۱۹۸۵ م. ۳۵. مجله بینات، کورش جمنشان، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، بهار ۱۳۷۵ . ۳۶. تفسیر موضوعی قرآن ویژه جوانان، ج۴، ص: ۱۹۶ المنظومات العددیه فی القرآن العظیم، مهندس، مصطفی ابویوسف بردن، مهندس احمد عبدالوهاب، مکتبه وهبه، قاهره، چاپ اول، ۱۴۱۸ ه، ۱۹۹۸ م. ۳۷. اعجاز القرآن الکریم، فضل حسن عباس، سناء فضل عباس، دار الفرقان، عمان، ۱۹۹۱. ۳۸. موسوعه الاعداد فی القرآن الکریم، مهدی سعید رزق کریزم، دار طویق، ریاض، چاپ دوم، ۱۴۲۳ ه، ۲۰۰۲ م. ۳۹. مفهوم الاعجاز القرآنی حتی القرن السادس الهجری، الدکتور احمد جمال العمری، درالمعارف قاهره. ۴۰. النظریه الاولی، کشف إعجازی جدید فی القرآن الکریم، یعرض لأول مره فی العالم، مهندس عدنان الرفاعی مکتبه الاسد، دمشق، چاپ دوم، ۱۹۹۶ م. ۴۱. معجزه القرآن الجدیده، بنیه الآیات و السوره، عمر النجدی، داربن قتیبه، کویت، ۱۹۹۴ م. ۴۲. الرساله الشافیه فی الاعجاز، امام البلاغین عبدالقاهر الجرجانی، دار الفکر العربی، قاهره، چاپ اول، ۱۴۱۹ ه، ۱۹۹۸ م. ۴۳. اسرار معجزه القرآن الکریم، عبدالحلیم الخطیب، دار القلم العربی، سوریه، چاپ اول، ۱۴۱۷ ه، ۱۹۹۷ م. ۴۴. الاعجاز العددی فی القرآن، الدکتور لبیب بیضون، مؤسسه الاعلمی للمطبوعات، بیروت، الطبعه الاولی ۱۴۲۵ ه ۲۰۰۵ م. ۴۵. اعجاز القرآن الکریم، محمد باقر المنصوری، مؤسسه البلاغ، بیروت، الطبعه الاولی، ۱۴۲۵ ه، ۲۰۰۴ م. ۴۶. درآمدی بر تفسیر علمی قرآن، دکتر محمد علی رضایی اصفهانی، انتشارات اسوه، چاپ اول، ۱۳۷۵. ۴۷. لغه الارقام فی القرآن، حسین احمد سلیم، رشاد برس، بیروت، الطبقه الاولی، ۱۹۹۸ ۴۸. معجزه القرن العشرین فی کشف سباعیه و ثلاثیه اوامر القرآن الکریم، دار الایمان، بیروت، الطبعه الاولی، ۱۴۰۳ ه، ۱۹۸۳ م.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی

از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیتهای گسترده مرکز : الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و... ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی

دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسير المنسوب إلى الإمام العسكرى عليه السلام: امام حسين عليه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسين عليه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».